10065

Bibl. Jag.

IV

Bronisław Koziński

Bruliony

Wypisy z Archiwum Państwowego we Lwowie

do pracy: Agenor hrabia Gołuchowski w pierwszym okresie rządów swoich (1846-1859), Lwów 1901.

Bronisław Łoziński

Agenor hrabia Gołuchowski w pierwszym okresie rządów

Lwów 1901

Brakuje stron 138-145
147-150
180-184
186-191

1 rok IV H. Gołuchowski a sprawa ruska

Podział Jurysdykcji

BJ

Najwyższem postanowieniem z 29 lutego 1847 Cesarz wyraził życzenie, że Jurysdykcja podziałana być ma na dwa okręgi gubernialne Siedlisk jednego gubernialnego na pozostałe Lwów a względnie dwa Jurysdykcje na Lwów Siedlisk." Dalszem najwyższem postanowieniem z 29 marca 1849 Cesarz przydzielił gubernium Krakowskiemu obwody Wadowice, Bochnia, Sącz, Jasło, Tarnów, Rzeszów, Sanok a nie obwody Kraj wraz z Brzeskiem powołanie w obrębie gubernium krakowskiego. Termin do wykonania tego podziału — pisma najwyższy Kanclerz Trzeciej wydziału z 3 Kwietnia 1849 l. 424 — na dwa okręgi gubernialne, Które jednak na razie nie mają być zarządzane Galicyą wschodnią. Jeżeli zachodzić, ma być zaprowadzony dopiero po zupełnem ukończeniu wszystkich potrzebnych do tego przygotowań z uwzględnieniem stosownego odpowiedniego obrazu administracyjnego. Dalej należy przytem uwzględnić wszelkie względy wynikające okoliczności a przedewszystkiem to, że przez ten podział nie ma być naruszona jedność przeprowadzenia zarządzeń, wydanych przez Komisyą nadzorczą Rudolfa w Sladiowa. Co do ustanowienia urzędu obwodowego w Wadowicach Najw. Pan orzekł najwyższem postanowieniem z 29 marca 1849 polecił, że aż do oddzielenia podziału Jurysdykcji i ustanowienia gubernium w Krakowie, okręg Krakowski zostać ma pod bezpośredniem Komisarza nadzorczego (podprefekturą) bez pośredniego najwyższym instancyom i że w tym charakterze Hr. Dzieduszycki winien urząd w Wadowicach. Przez podział nie mają być przerywane bezwłocznie stosunki urzędu obwodowego w Wadowicach ze stopniu wyższych władz obwodowych. Komisarz nadzorczy ma postępować pod nadzorem urzędu obwodowego z otrzymywaniu polityczno władzy krajowej, a tem samem rozstrzygać w drugiej instancyi rekursy przeciw orzeczeniom urzędowym urzędu obwodowego."

Trzeciej wydział całego naszego relacyi o podziale Jurysdykcji nierozdzielnie związane z podziałem Galicyi. Wreszcie skłoniły prezydyalna (Thiry) postanowienie, że kwestyi Wadowic nie ulega przeprowadzenia podziału gubernialnego Krakowskiego i podziału gruntowego. Z powodami politycznymi wyraża przedstawiła ij. pri ustanowieniu tymczasowej, wydziałów nad gubernium ciwiedzą się za pozbawieniem wielkiego funduszu na dumie. Co do tego wydziału Towarzystwa Kredytowego Jan Thiry zauważył ij, że w czasie polityki wojskowej i obsługi

Z wyjątkiem pewnych odmienności do zakresu obrad Towarzystwa należą sprawy do zebrania stanowe. Podział stanowy przedstawia najwyższa trudności, bo chodzi o fundusze i o ustawy stanowe. Ale właśnie ta podział był dla ogólnego głosowania (Księga) bardzo pożyteczny, bo odpowiadał najlepiej ówczesnym politycznym ustrojom panującym pod hasłami Bürgerthum et Bauern. Z wielką otwartością stanową jego chodziło nie o sprawy polityczne bez wątpienia, należały się zresztą sprawy, mówi Księga o ordynacji swojej o Księgach stanowych stanowiska na Śląsku Księstwa. Rolnik i w tym punkcie uważny obój stanowy i zapobiegnie się niebezpieczeństwu zjadania władzy z całego Kraju a chociaż ~~[illegible]~~ w obecnych potrzebach te same różności, z których składa się ustawy w różnych ustawy, to jednak zawsze Takiej przyjdzie godzi wodzić na pasku dwa nadzie zebrania zawsze jednowiększe. Dla tych księgi widzimy się głosowanie na podziale stanowej ustawy ~~[illegible]~~ [illegible] coste, chociaż widzimy dotrze, jakie trudności ~~[illegible]~~ administracyjne zdaj się wyłonią i chociaż co do ~~[illegible]~~ wyboru ~~[illegible]~~ jednostki ustawy stanowej na dwie części nie zapytywało ani mówienia tego trudności [illegible] sposób, że mimo administracyjnego podziału Kraju i mimo mechanicznego ustroju jego jednostki ustawy stanowe na całym obszarze obu ustawy obrazu gubernialnych pozostawia [illegible] [illegible] wydania [illegible] w trwałości swojej materialnie od [illegible] Akademii Ekonomicznej.

Sprawa podziału Księgi i jakie należałoby do przyjętego podziału Księgi należała by poruszeniem w debacie z prawa przynależnych stanowisk Księgi należała by [illegible] z Kraju nie wyjść. Do Kuratorii stanowej należy [illegible] ze względu [illegible] w Księgi Stanowej przytoczone. Ale takie [illegible] obawa, że nad wszystko w Kraju nie czyniłby wydatku na wielkiego zabawnie Katolickie [illegible] zakładowej części Księgi Stanowej. Co do Księgi Przyszłej ~~[illegible]~~ obowiązkowe [illegible] a więc powstawanie w ich obrębie [illegible] w zakładzie Księgi ~~[illegible]~~ [illegible] wydatki [illegible] wielkiego. Jest powszechnie biskupie St. Kat. do Rzeszowa (czynności ~~[illegible]~~ nowych Kraju) wydatki w tym wielkiego. Bez wątpienia przyszłości wchodzi-przyszłej ~~[illegible]~~ Księgi i należy jej i bez tego Księgi Stanowej nowicia bez wątpienia przyszłości wchodzi-przyszłej ~~[illegible]~~ Księgi i należy jej i bez tego Księgi Stanowej a utworzenie nowej gr. Kat. biskupstwa dla większej [illegible] prowincji gr. kat. w całej Księgi należałoby ~~[illegible]~~ jej jej wielkiej uroczystości.

Inna w Wiedni zapadła decyzja o przyłączeniu podziału Kraju należy ważna zmiana w gubernium z powodu objęcia nadów przez Francuzka ks. Stadiona. Utworzenie decyzji nie do wydania opinii przez nowego

1900

3/ gubernatora, którzemu też w tym celu powierzono wszystkie operaty podziałowe br. Kriegs. Hr. Stadion jak w artyk. Kiev tak i tutaj samodzielnie wydany i głośny za wzmiankowany w relacji moją z 24 sierpnia 1847 l. 3965 wstępił wyd tytułem stanowczy opinii, dojść. Kogo które nie pozna. Też w tej relacji jest podział [illegible] pod względem ogólnie zgodzenia z potrzeby jakiego przeprowadzenia reformy administracyjnej (organizacyi powiatowej w miejscu samodzielności) i gminnej (regulacja stosunków gruntowych). W której dodaje, że 8 lat bezpośrednio minął już tutaj z wielkim wysiłkiem, to przyszedł chyba [illegible] podział dominikalny w tym gminie, aby obie gałęzie potrzebne były pod jedną siecią [illegible] jednością Kierunku.

Hr. Relacja Stadiona wyszła [illegible] pomoc najwyższe postanowienie z 13 grudnia 1847, które tak głosi: „Nie leży w mych zamiarach aby potwierdzenie co do potrzebnego [illegible] Galicyi na tym gruncie zostało we do zupełnego przeprowadzenia wszystkich w tej prowincji zamierzonych nowych zarządzeń organizacyjnych. Należy owszem w dziele mojego potwierdzenia z 29 marca br. wszystko [illegible] dowodzenia [illegible] zalecenie przygotowań, aby podział ten, który [illegible] uznam za słuszny, można bezzwłocznie wykonać. Hr. Stadionowi zaś należy [illegible] wyraźnie oświadczyć, że moim ostatecznym terminie do przedłożenia zarządzeń do mego opinii o przyszłej politycznej administracyi kraju, co jednak nie stoi na przeszkodzie aby niezwłocznie do tej opinii zarządzenia przygotowanym jak np. [illegible] gubernatorskie lokale w Krakowie oraz w tak wymagające zaraz. Przy tem zwrotu należy mieć [illegible] na wzgląd tutejsze i Kwoty, a jakim wreszcie w celu powstawania mogą przyjść obu gałęzi bez mojej dalszej samodzielności, aby nie zgodne postępowanie w ogólnych i wspólnych sprawach tej mojej [illegible] zabezpieczone jednakże bez [illegible] bez podawania pod wzgląd tego rodzaju krajowego."

Relacja hr. Stadiona z 12 listopada 1847 l. 12857 dzienna [illegible] pomoc nowe [illegible] odpowiedź [illegible] zamiast [illegible] Stadion, że miarą podania [illegible] zagadki pojęcia [illegible] [illegible] hr. Kriega ale podkreśla [illegible] [illegible] „całkiem potrzebny", że [illegible] ona nie [illegible] z przyszłymi [illegible] w ustroju administracyjnym, że [illegible] zabezpieczyć zgodne postępowanie [illegible] dwóch „starców gubernatorskich" we [illegible] w Krakowie, jeżeli [illegible] [illegible] pomocne [illegible] jednemu gubernatorowi, ale [illegible] [illegible] dwóch gubernatorów bez wspólnego Kierownictwa [illegible] jak [illegible] [illegible] „Niemam na to środka — kończy hr. Stadion — a zarem wpaja mi się to bezwarunkowo Konieczne, [illegible] zabezpieczone zmiany jednostkowe [illegible] [illegible] prowadzone i wykonane".

4) Sprawozdanie wiceksięcia do sprawy podziału Galicji zorganizowany został przy obwodowy w Krakowie
na stanowisko mianowanie Wilhelma hr. Kleinga. Kanclerz Jurkiewicz w odstępie do hr. Stadiona z 17
Listopada 1847 l. 225 wyjaśnił obawę powodu przyszłej organizacji [illegible] obwodowego w Krakowie
i nagłego wacika w sprawie podziału Galicji na dwie części Galicja mianowicie o Podolskie
odjęcie obiegowej wróżaa w Krakowie pogłoski, jakoby Waclawa Krakowa do Lwowa miejsce Krakowa z-
serce dokumentu [illegible] a nastawienie otwarcia należało otkrzucenia zgubidi Krakowskiej

Rok 1848 zaraz sprawy podziału Galicji na dwa obwody [illegible] Galicyjskie niezależnie. Hr. Stadion
o Lwowa opuścił stanowisko gubernatora w Krakowie Gubernium [illegible] pod zamianowaniem Wacława
Zaleskiego gubernatora, [illegible] wiceprezesa biegnącego Ogarowa hr. Goluchowskiego, sprawca
przybrał charakter Polaka wiberpierwszego [illegible] z powodu wnijścia się mocarstw narodowych. Rada ministrów
biorąc [illegible] stanęła na czele hr. Goluchowskiego polecił do Lwowa z prośbą o podzielenie Galicji na wschodnią
część (wschodnią) i zachodnią prośbę polecił i wiceprezesa wydania te pozwoli: protokoły [illegible]
[illegible] wydania, które dotąd wschodnio jest wydobyte. [illegible] w razie wydania [illegible] odstrzału dwóch
[illegible] części [illegible] podzielony się zaraz a dotychczasowej prośbie pozwoli:

"Gubernium musi [illegible] przed tym [illegible] wydaniem mianowania jak stanowisko prezydenta pozwoli
przytoczeni [illegible] wyższymi a [illegible] odbiegające na tle narodowo-wschodnim, które
wpływa [illegible] w Wiedniu wiele zgorszenia wywołuje. Kiedy polecił wtedy wydania do Wiednia z relacją
hr. Goluchowskiego (powołującą się na wniosek hr. Stadiona zaraz [illegible] 25 czerwca 1848, [illegible])
Stanęła [illegible] konferencja wtedy pod 66 na [illegible] drogi i otwarcie się [illegible] [illegible]
Której wtedy akademia [illegible] wtedy się w Krakowie pozwoli. W Galicji wtedy tego [illegible] wtedy
[illegible] na [illegible] opinia w wtedy z [illegible]. Wyjście wtedy wtedy w Krakowie, że wtedy się Galicja
pod wtedy wtedy na dwa obwody gubernialne, to wtedy z [illegible] [illegible] Brzeg w [illegible]
[illegible] [illegible] o [illegible] wtedy [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] a (w [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

5 wielkie wpływy obcy. Ale głodzenie trwało krótko. Lawina reakcyjna toczyła się szybko a bombardowanie Lwowa było pierwszą jej ofiarą a chwilowy ale z wielkim hałasem nie wytrzymany finansowy kryzys, który ten zatrzymał się dość głośno. Jako wynagrodzenie takiej jej ofiarności można uważać akta wydane przez Ministra Wewnętrznego wydawcy do gubernatora Galicyjskiego [redacted] dotyczące ujścia [redacted] środków Administracyjnych do przeciwienia rozbudzonym żywiołom rewolucyjnym. Między tymi środkami znajduje się także następujące zarządzenie następujące:

§ 9

Jeżeli wydział [redacted] to zarządzenie wyraźnie Ministerium z objaśnieniem [redacted] i zawiadomi o tem Namiestnika z którym obrady [redacted] w Krakowie obrady. Równocześnie [redacted] do [redacted] i przedstawienia [redacted] ogólnikowe [redacted] [redacted] Konferencji [redacted] wynagrodzenia [redacted] [redacted] zawiadomienia [redacted] o [redacted] [redacted] [redacted]

Podział Galicyi

W skazanej jak wiadomo ziś z góry na wprowadzenia Konstytucyi z 4 marca 1849 r. 885 zapo- wiedział, że w urzędzie Konstytucyi powszechnej Krajów Koronnych, które państwo stanowią, mają [redacted] ogólnemu parlamentowi [redacted] zasady [redacted] Konstytucyi zawarty zostanie."

Z projektu podziału Galicyi na trzia prawnego zgłosiła się zwana Rada państwa, której podania wydawane do celów ministerstwa z 29 marca 849 podpisał Kromitz. Michał Thu- ziewski jako prezydujący a Ks. Michał Malinowski jako sekretarz. W podaniu tem Rada państwa („Reichsrath" – oficyalna jej niemiecka nazwa urzędowa) [redacted] powołuje się na mapę Galicyi Ruriana („der Russinen" – lub oficyalna jej nazwa urzędowa nazwa Ruriana w piśmie ich organu głównego) oraz na liczne deputacye wysłane do rzeczonego sejmu Konstytucyjnego, stwierdzające niezbicie fakt, że w podziale Galicyi zwracają [redacted] („Russinischen") i nazwanie [redacted] (die) Ruthenii zamieszkałej w zjednoczonej całej Galicyi [redacted] Kalej przez Ruriana część Galicyi". Sama [redacted] administracyjna oddzielenia Rusi zachodniej obradzi pod kierunkiem Krakowskiej Komisyi gubernialnej nie jest dostatecznym środkiem zaspokojenia tej części „gdzie „chodzi o prowincyonalne zamieszkałe Krajowe Rusi- („der Russinenlande"), aby on tworzył osobny Kraj Koronny i otrzymał prawo równe zresztą Krajom Koronnym." Po otrzymaniu Podania niepłodo o wiadomości Ruriana, bez radzo o wiadomości rozwiązania zwierzchnictwa ku wyższym państwa i obradzania Polski mówi [redacted] Rady państwa wyjątkowy dowód [redacted] wiadomości [redacted] Konstytucyi państwowej z 4 marca 1849 niedrożi jasno wyjęta, czy Kraj ruriański („Russinenland") stanowić ma pod nazwą „Królestwa Galicyi i Lodomeryi" Kraj koronny obok [redacted] W. X. Krakowskiego Księstwem Oświęcimskiem i Zatorskiem", czy Kraj ten otrzyma na drodze Konstytucyjnej drogą sejmu Krajowego lub pozostanie w zupełnym zawisku prowincyonalnym, wyrażał niezadowolenie wśród całej ruriańskiej ludności, co w pewnym nie wzdo wiadomości władz Krajowych."

E

Petycya każąca się prośbę, aby pozwolenie kwestyi zostało rozciągnięte w granicach przepisy dla „miasteczek" krajów oraz zapewnienie, że „miasteczki nowo" przyjęte się porównanie z wsiami, nie z przyjętymi dotychczas, ale we przyszłości wszystkie [illegible] do „nierównie potrzebnego dla gminy i porządku w prowincyi podziału Galicyi".

Hr. Stadion w rozkazie 26 Kwietnia 1849 l. 2235/1147 dziękuje tą petycyą, jako [illegible] jako fakt bardzo niewygodny. Prof. Horvath Wenceslaus Golachowsky (of Kino z nikt Krzemieniec) [illegible] ogłosił, że „porównanie prawne o Konstytucji Królestwa Galicyi i Lodomeryi oraz o politycznym podziale kraju wydane zostało podług [illegible] odrębnych stanowisk", że jednak jest to rzecz niekonieczna dla gminy kraju i dla utworzenia władzy, jeżeli taka kwestya jest przyjęta nie w porządku [illegible] ustawa się przedmiotem publicznej dyskusyi i prawo odnosi się [illegible] gminy a podniesienie zamożności i oświecenia ludności [illegible] Kollegium (Kollegienheiten)". Ministerium wzywa hr. Stadion do wyjaśnienia hr. Ugarteskiego, aby [illegible] takiej niewygody dla dyskusyi wpłynął na uspokojenie ludności [illegible] i wzmocnił jej zaufanie do rządu.

Minister Stadion przedstawił swoje zdanie konstytucyjne naszego i powszech uwagi przedstawia
się § 64 Konstytucji nie powinien wchodzić. Zwolnienie prawa reformy wyższe zarządzenia zajmowały się
wówczas projektem Konstytucji. Należy kwestyę (obstabilis i odpowiedzi) wyłączyć [illegible] przyszłej
do której przyszły do Izby Księgi: Akcyzy. Projekty te przedstawił Stadion Ministerstwu Finansów
chwilowo jak [illegible] jako wiele celów wchodzi tedyczyć projekt do Izby. Wreszcie
Stadion podniósł zgorsz przeciw podziałowi ogólnej Księgi na dwie Księgi (archiwalną i
Zwolnienie głównie z oddziałami we Lwowie i w Krakowie. Kwota ogół Księgi wynosi [illegible] 640 ludzi
Zbiegłych wielkich przypadków na miasta 20, na Księgi najwyższej zgodnie [illegible] wielka ilość z
tych dziesięć 38 a na gminy większe 90 mandatów. Hr. Gołuchowski wstępuje się do zdania
Stadion, przyczem wyraził że stosunek mandatów między i trzeciej Księgi (1:3) jest niedokładny:
[illegible] [illegible] [illegible] [

obcego stanowiska, lecz takie ścisłe zastosowanie się nie tam, jak wobec wszelkiego prawodawcy
Cicerona (stanowiska w przyszłości się widzą. Wpływ tego zdarzenia musi być oczywisty wyraz
widoczne zdanie się podział Sejmu na dwie Kurye, za czem postępowanie poszedłby podział Kurye
na dwie prowincje, tj. na polską i ruską, gdy pominąwszy powtarzane już inne powody nie
stanowiły takie ze względu na przyszłe ukształtowanie stanowisk politycznych w ruskiej części
Kurye. Zdawanie się ruskiej narodności podrzędnych elementów: Ukrainiec gminny wykazało
wiele przywiązania i poświęcenia dla stanu szlacheckiego i państwa. Rybolówstwo przyczyn tego objawu
było zresztą odsłaniania się głębiej dotychczas tamie ukryty rządu i za jego dobrem czasem z
przy polskiego wobec szlachty. W tem zresztą zdaje się nie widzieć tego powodu się [illegible]
mimo przeciwnych dążeniu stanowiska zagranicznego rządu [illegible] Dlatego się owo zdanie
wypadało natychmiast przeciw powszechnej oskarżyć i że mamy ludność ruską przekonywa
wreszcie oświaty obok siebie dwie dwie [illegible] rozpoczęcia poddaje się ślepo
jego kierownictwo. Ruskie duchowieństwo polskie [illegible] prawie wyłącznie intelekt z
języka ruskiego ludu. Mimo że jednak [illegible] powód tej dwie (nie duchowieństwo ruskie
bez lekkiego powodu nie się na dzieje wiele [illegible] polskiego. Mojem zdaniem powód
tem stoi w dotychczasowych stosunkach hierarchii ruskiej. Widocznie ruskie duchowieństwo
jednowa się, że przez podział Kraju [illegible] z wyboje się [illegible] niższe wobec
łacińskiego duchowieństwa wyłącznie na powodzie wyższej, znawania i metodycznych kroczących.
W tych dążeniach duchowieństwo ruskie oprócz poparcia ze strony [illegible] ruskiego ludu,
który jest (skoligaconego ale silnego, [illegible] w zamian swoim [illegible] Victor kierownic się dążeniu
[illegible] i powstaniu. Jednakże przy wzrastającym rozwoju narodowym i postępie w oświacie
siła hierarchii nie może być trwała, bez ustępowania musi wobec [illegible] prądów postępowych,
skierowanych albo ku połączeniu się z polską narodowością albo – co jest więcej prawdopodobne –
albo ku [illegible] się do [illegible] [illegible] [illegible]

rzecz rusku części kraju [redacted] izabitych Kuwejtu Galicyjskiego, które zewnętrzne dzie-
wnią do porozumienia wszystkich stronnictw w jakie [redacted] ruskie mogłyby [redacted]
dla Galicyi z dziedzictwem państwem a wreszt dla utrzymania tej części Kraju przy monarchii.

Le to moje zapatrywanie nie jest [redacted] podług mnie Wasza Ekscellencya prze-
konać się z [redacted] do tam Rady ruskiej [redacted] Kleinpaul [redacted] Stadnicka [redacted] Dzieduszycka i Miecz-
kowski ruskich komitetów [redacted] Wszyscy [redacted] porozumienia [redacted] komitetów ruskich
części Galicyi w jaby celu z jedne Konstytucyjne, jednem Sandatem i jedne wielkie rządowe. Nie-
mam radnego punktu do przetrząsania o [redacted] i utrzymaniu [redacted] dzielnicowego podziału Rusinów. Jednakowoż z [redacted] tego aktu [redacted] wyjmowania
[redacted] z [redacted] Rusini czynnie się [redacted] swojej narodowości wśród obecnych stanków Krajowych,
[redacted] w takim razie jeżeli [redacted] to niezawodnie przyszłe [redacted]
zerwałoby się ku zyskaniu pod [redacted] rosyjskim [redacted] celem wytworzenia
jednolitego [redacted] ruskiego [redacted] Wszystkie ruskie części Galicyi przy [redacted]
oraz i Kultury wschodniej [redacted] Rady [redacted] z ogniskiem Kuwejtu i zabiegów [redacted]
na celu [redacted] literackiej [redacted] Dzieduszyckiego jak i wspomnione [redacted]
[redacted] Rusinów. Kroków [redacted] mogłoby się [redacted] Rusi (Ruskowia?)
[redacted] [redacted] [redacted] jeżeli [redacted] [redacted] [redacted]
[redacted] o [redacted] [redacted] [redacted] [redacted]

Ruski język w szkołach

Już w r. 1854 Rząd zwrócił uwagę, że profesor języka ruskiego, na uniwersytecie lwowskim x. Jakób Głowacki, w swoich Wiadomościach dla użytku szkół pisanych Objaśnia dziwnie do zaprowadzenia języka rosyjskiego w miejsce ruskiego. Z tego powodu zamiast nauczania br. Thun wpadł [illegible] do szkół ludowych [illegible] pełnego. Podczas x. Głowacki mimo to pozostał aż do r. 1857 nauczycielem nowej Wiadomości dla rosyjskiego gramatyki dziwnie ich nie odstąpił, jakoby sprawa została w stadyum dziwnie. Nakoniec się bowiem obrócił x. Głowacki jako profesor uniwersytetu wreszcie swoje poglądy i dziwnie w stosunku [illegible] stanu wreszcie. Minister br. Thun odwołowszy jako z dawnie kładzy ruskiej na uniwersytecie w roku 1854 nakazem ludowego na język piśmienny i wreszcie potrzeby biegłego władania tymi a Ministerstwo zasadę wyjęcia x. Głowackiego. Oczywiście i tu a w tamtą pozostawił wprowadzenie wiadomości ludowego albo rosyjskiego wydawnictwa do niego Ministerstwa pozostawienia skryptów, z których [illegible] wydawa. Na wreszcie x. Głowacki wszedł sobie polecenia br. Golochowski oddał się wskazał do Lwowa wyjątkowi wtedy dra Czyżkiewicza Cesarskiego do wypełnienia. W wiadomości który otrzymał Dr. Czyżkiewicz [illegible] 1858 r. 722 [illegible] podniesiono, że dowiadczenie opinii się ograniczą się do swego Głowackiego i jego bezpośredniego zakresu działania. Wreszcie jest bowiem wtedy jego dziełkiem i jego poglądu wyjaśnia." Mandat ta celem swoje władania sprawy [illegible] Czyżkiewicz [illegible] na Tadeusza [illegible] x. Głowackiego w wydziale praktycznego [illegible] wreszcie uwagę, że w swoich relacjach w wiadomości [illegible] a relacja te stwierdzi, że [illegible] nauczania, który [illegible] w wydziale dziewcząt [illegible] od wyjazdu w Kraju [illegible] nie tu i owdzie przeczytać z ideą, która wcale nie odpowiada [illegible] Konserwatywnego." Według wskazania dalszego dopuścił do pozwolenia polecenia [illegible] br. Golochowski, że [illegible]

2 Ruskie języki

że „od wiarogodnych osób otrzymał [illegible] wiadomość, iż wielu [illegible] Katechetów gimnazjalnych usiłuje w swoich wykładach nauczania Boga na podstawie [illegible] jak wyrost na [illegible], wtrącając [illegible] [illegible] jak [illegible] [illegible] [illegible], jakoby [illegible] dla Kościoła dzieła [illegible] [illegible] [illegible]. Jeżeliby [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Katechetów, którzy [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

Kwiatkowski [illegible] 8/3 858 (rod. 12/3 858 (. 1906) w [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

3 Rzeczpospolita

zjawisk polski stanowi dobry jeden środek reakcji przeciw panslawizmowi, więc nasuwa się sama myśl, że zjawisk ten leży i w galicji wpływ generalnego [illegible] przeciw tendencjom panslawistycznym".

Odezwa Kirieja zajmuje się [illegible]: I Każdy narodowy język na [illegible] ma [illegible] w obcym stanie, jako niedopuszczalne [illegible] wyrażenia w Dekrecie Ministerstwa z 31 sierpnia 1847 L 8059 na [illegible] i nie przydaje wszystkich [illegible] na rozdziały [illegible], które [illegible] [illegible] [illegible]

Kwestia języka w szkołach

Minister Thun w odpowiedzi (rozk. z 15/7 1881 r. 418 Präs.) na interpelację [illegible] co do nadania językowi ruskiemu [illegible] równorzędnego (równego) z [illegible] oświadczył, że [illegible] wobec wrażliwości Rusinów na kwestję narodową [illegible] jako pożądany między nimi pokój [illegible] uwzględnienie [illegible]. Trzeba mu przyznać, że Rusini [illegible] ze [illegible] a w [illegible] jako [illegible] [illegible] [illegible]

W relacyi z 17/2 857 l. 5360/μ (Czech.) przedstawiono projekt instrukcyi o nauce i kształceniu, języka niemieckiego a uwzględnieniem przytoczonego rozporządzenia alfabetu łacińskiego. Jednocześnie przedłożył wzgl. Kreisrat Grueye i Konsist. radcy, Ministerialrat Heinrich Bergsträsser wypadły pomiędzy obecnej kwestyi. Dnia 19 Kwietnia przez relacyę powtórnie, bo chodziło tylko o przedstawienie małostkowe a estetyczne [illegible] Ministerstwa Kółeg miarodajne [illegible] o ich kilkodniowe rozmyślenie przyjęcie. Rozstrzygnienie tych kwestyi [illegible] nielicho zajęło ze względów [illegible] Ministerstwa [illegible] obszerne [illegible] do przyjęcia wielkiemu. (Szczegóły [illegible] zwyciężył [illegible] [illegible] i [illegible] a to [illegible] [illegible] [illegible]

6 Rektorskich

Do Komisji poselskiej na 28 maja 1859 powołano wyznaczonych przez Sekcję z wyjątkiem Kotlarewskiego, który przebywał wtedy na parafii. Z Rady Akademickiej delegowany został przybyły tamtędy Józef Siercuch (akta Sekcji 1859 l. 634/644 i Akta Rady 1859 l. 2668/pr.)

Na konferencji odbywającej pierwsze wyznaczenie Facultatis expedit: Chrzanowski, Kucharski, Maciejowski, Stronczyński, Wiszniewski, Wojcicki, Zawadzki (sekretarz) [illegible] (Chrzanowski przewodniczący wybrany przez Radę Akademicką Facultatis) Sekcji [illegible] Podolski, Jarocki, Kucharski, Wiszniewski, Stronczyński (Maciejowski przysłał pismo) Jarocki, Zawadzki (sekretarz) Rektor Rady Akademickiej Sekcji z dnia 27/6 1859 l. 3820) Wojciechowski wyjechał za granicę. Wiszniewski, Stronczyński, Zawadzki, Wojcicki, Chrzanowski, Kucharski, Maciejowski, Jarocki, Podolski,

7. Języki ruski (Według wiadomości o Literaturze ruskiej Galicyjskiej poezji)

W roku r. 24/12 1859 r. 4962 Minister Oświaty na podstawie relacyi Senatu, że Uniwersytet we Lwowie ma jak najlepszych profesorów, że liczba studentów wzrasta, że Uniwersytet ten ma przewagę nad innemi Uniwersytetami Austryi, że Uniwersytet ten ma najlepszych profesorów, że liczba studentów wzrasta

8 Zygmuntki

Kiedy to organ pozwolił ukazać się polskiej separatystycznej niezawisłej gazecie jak przyszły wyniosłe pisma. Naczelny redaktor dziennika wiadomości (zwycięskich) o pobycie naszego literata Gromeki we Lwowie i jego stosunku z otaczającym nas. Gromeka gościł podróż swoją wyniósł w cenie ony z których pomoc się zdobyć przyjaciół po całym z nimi pomoc ramowy. Pozwolenie jej potrzebne kroki aby otrzymać ten cel jej życzenia."

Minister Thun w rozkazie z 25 lipca 859 l. 957 pokazał [illegible] zmiany polaków [illegible] Zakonu Franciszkanów [illegible] Zakonu [illegible] [illegible] [illegible]

9 Exemplarz

W relacji z 4 listopada 1859 r. L. 4901 wniósł przed Tronem Wasz. na k. Starozakonnych, tudzy mianowicie o Mieszkańcach Obrzanie, który w sprawie zgromadzenia alfabetu Żydowskiego do pisowni ruskiej mianowicie [w Galicji] Jerozolimy, względem czytelnych urzędowych pisarskowych. Kwestyą tą zajął się do dokładnego zbadania. Gdy podpisanego mianowicie przyjęcia projektowi k. Jerozolimskiego, który przedstawiony tam został, jako zamiast na stanowisku swojej ustawy wydawania i pisowni używanej jako ważnego pisania wszystkich Pism w relacji wnii Jerozolimskie, że mianowicie w swoim podawaniu Tronie przedstawienia czyni przez wzgląd wielkiej ustawy Karoli Kazyjskiego. Nie chce on wnijść w tą Kwestyą ani wypowiadać się o satysfakcyi za obrzydliwe wstępy mianowicie gdyż oraz się z tym po nad takie napaście. Zamiast tego wraz nadto na wiadomość takiego pokazania czytelnego urzędu pisarskiego. Relacya tutejszy się takim stanie:

W Naszej Stolicy wiadomo z jakiemi zgromadzeniami i zezwoleniami [illegible] się z wydaniem nad Kwestyą zgromadzenia Żydowskiego alfabetu o pisowni ruskiej. Dalekie z wielkich nadzwyczajnych wydatków wzbogacenia wiadomo na wyjście nakładów dla wzmocnienia jednania pisarskiego dziedzictwa pokazania [illegible] obrazu [illegible] czytelnego ruskiego (des bisher [illegible] Zeichen [illegible] wissen Wasserzug) z pogardzeniem wiązki szczególnie [illegible] mianowicie i nadzielenia tego czytelnego [illegible] [illegible] pisarskiego pomocnikowi wszystkiego wiązy [illegible] z dojazdami czytelnemi. Nie trzeba się o pokazanie lub wzgląd chwilowo [illegible] (wstępnie) [illegible] ruskiej zwróciła uwagę na przyjęcie nadawania i tłumaczenia

10 Juyenti

zarem obowiązek prawego obywatela państwa i wiernego sługi. Jego
Cas: Kön: Apost: Mość przeczytawszy uważnie na obcej, dla
ułatwienia mu
otrzymane jeden przez siebie literatów stanie intelektualnego życia
Rosyan z ~~współczesnej literatury~~ życiem Rosyan. O ujawnieniu przez
pierwszego przemianie projektu zapewnienia ~~ogłoszenia~~ pisma Carewitcha
w języku ruskim jakem takowe przekonany, że niewątpię, iż Książę
zostanie uwiadomiony, jeżeli pod opieką powrotu rosyjskiego
ujrzał ruski ~~charakter~~ w wydaniu ~~dzieła~~ dzieła rosyjskiego
~~w dziedzinie~~ nie odbędzie Bóg życia autorskiej monarchii (unter der
Voraussetzung, dem nicht vor Beschluß der Gesetzgebung des
selbständige Wesen ganz die Rechte der Rückgängigmachung gewinnen dem
Leben der ersten Monarchie sich entfremdet haben wird). Zresztą ~~ja~~
Książę tak stoi, to pozostaje w przyjaznej pewnością
mogę, że ewentualne uwagi) odpowiedzi na życia nieskończoność w chwili,
gdy ono mogłoby jawne ~~zaręczone~~ a zarówno chyżowego kroku
stawał się jeszcze ~~osiągnąć~~." (wo das Uebel noch heilbar
ist, keine andere verfehlte Richtung noch hätten einzu-
~~wenden~~ wenden können)

Skończyłem się na tym moje plan: ewentualnie do nauki języka
ruskiego ~~ogłoszenia~~ (wielki słabość Cesarewicz) ——

Rossica 22/8 849/1 k. 1

Kiedy 17 czerwca 1846 po raz ostatni obradowałem w Żmigrodzie przed Jego Cesarską Mością rosyjskim rangi Senia[tora] nadmieniłem, że generał Komendujący Gwardią Kamieńskiego dostarczył jednogłośnie pełnomocnictwo do uspokojenia kraju i zaprowadzenia porządku zakłóconego. Oznajmienie to dziwiło mię, gdyż [z]góła nie o tem nie wiedziałem a p. generał Komendujący, jakkolwiek obecny w Żmigrodzie, nie mi o tem nie wspomniał. Do tych chwil smutnej wspomnienia przy której w mojem sercu słowiańskiem mogą dotknąć tej prawy. Po powrocie do Lwowa dowiedziałem się z pisma prezydyum generalnej Komendy, że wskutek polecenia Jego Cesarza rosyjskiego i rekommendacji Ks. Paskiewicza Komendanta zarządził przez komendę miasta Krakowa aresztowanie Moszyńskiego, który przed laty za politiczne przestępstwa przebywał w zakładzie karnym na Ural a chciał zajmować się obserwacyą zagranicznych dla polityki emigracyi. Dalej dowiedziałem się z relacyi Starszy Tarnowskiego, że wskutek podobnego polecenia na rozkaz jenerała Komendującego [illegible] w siedzibie rezydencyi Zorkel przez cał. wojsko przy ciekawości rosyjskiego oficera oraz urzędnika Konsulatnego uwięziony i do twierdzy Zamościa w Królestwie Polskiem wywieziony. Były polski jenerał hr. Józef Zaleski, Starosta Jolestri, który [illegible] obywatelstwo austryackie, nie wiedzący, ile mu wiadomo, wiadome Kawasania a [illegible] ratowniak na kilka krotne wyrażenie prośby J. Ex. hr. Stadiona objął w Krakowie Z. K. Komendę gwardyi narodowej we Lwowie i złożył ją w sierpniu Z. K. z własnego popędu, aby usunąć się do dóbr swoich Zaleszczyk

nejsał do mnie z Rzeszowa list, który przedkładam w załączeniu Waszej Ekscelencyji.

Nie mając właściwego przekładu i powodu przyjrzyć się mojej ustawie domowi podanych faktów, które według mojego przypuszczenia opierać się muszą na pewnych wyjaśnieniach instrukcyjnych, zamierzałem właśnie co do ich treści zasięgnąć informacyi u wys. Ministerstwa spraw wewnętrznych, kiedy tymczasem rada Konsularny Weiss przysłał mi pismo Waszej Ekscelencyji z 15 bm. l. 274 ~~wraz załącznikiem~~ z kopią pisma wystosowanego 14 bm. do barona Hammerstein a zawierającego potrzebne mi informacye.

Według brzmienia tego pisma Br. Hammerstein został na rozkaz najwyższy przez wys. rząd ministrów upoważniony i ~~obowiązany~~ wezwany, aby

1° wszystkich rosyjskich i polskich poddanych, co do których zachodzą podejrzenia polityczne natury, bez dalszego dochodzenia konsularnego aresztować; przez trwania obecnego przesilenia przytrzymać w ~~bezpieczeństwie~~ tymczasowy sposób zabezpieczający prawa nacisku;

2° takich poddanych rosyjskich i polskich, których wydania zażądały ze strony Rosyi na podstawie traktatu, wydawać władzom rosyjskim ~~na tego~~ w tym celu wskazanym;

Art. 3

3° w wypadkach, w których do wykonania takich zarządzeń w poszczególnych ~~miejscowościach~~ ~~nie wystarczą~~ własne środki administracyjne i wojskowe otaczały się niedostatecznemi, zawezwać cywilne władze wojskowe do pomocy;

4° w ogóle podwładnych cywilnych, a zwłaszcza we tym celu, aby wszelkie zarządzenia w prowincji, podlegające od władzy tej obcych podwładnych, zostały posłuszne, wreszcie zbrodni tego rodzaju ~~wymierzanie kary do pogwałcenia~~ przykładne egzemplarzowe ukaranie a władzy podwładnych ~~ścisłe~~ zabezpieczone przed niezasłużonemi nadużyciami władzy wojskowej."

Przy dalszego brzmienia tego pisma ~~wydawnictwa~~ zdało ono jedynie do br. Kamienieckiego z tego powodu wystosowane, że kraj znajduje się w stanie wojennym a on panuje Kamieniec stanie jako Komendant~~ura~~cia wojsk w kraju ciężki obowiązek dojścia do wykonania tego celu wszelkimi z mocy stanu wojennego mu z jącemi mu atrybucyjami prawami.

Dalej ~~zarządzenia~~ (zmierzające do utrzymania spokoju, porządku i bezpieczeństwa w kraju ~~zarządzały i zarządzały~~ wydawały i przeprowadzały obie władze krajowe w najściślejszem porozumieniu. ~~Wydalenie z~~ ~~Usunięcie~~ kraju ~~z~~ politycznych wychodźców i innych obcych z wiedzy przeprowadzało prezydyum krajowe a generał Komendujący otrzymywał odnośne rozkazy do przejrzenia. Że podczas tych przy-

misje główne interna Węgrów na oko z wszelką energią i bez powodzenia ich niewłaściwemi wyglądami, o tem wiadomo Wyc. Ministerstwu Spraw wewnętrznych z bliższych relacji z 19 i 21 marca 1849 l. 3548 i 3583 dostrzegło za dowód, iż nie pozostawienie ich niewłaściwemi względami nawet w tych wypadkach, gdy Węgry ministerstwo zdawało się stawiania do pewnej powłoki.

Faktycznie przebywa o kraju dość tacy wychodźcy, którzy od kilku lat posiadają specjalne pozwolenia na pobyt w Kraju a obecnie trzymali nowe Karty pobytu albo dyspo w roku ubiegłym powrócili do kraju i na podstawie zabezpieczonego utrzymania, spra kojącego zachowania się i Kaucyi 1000 zł m. K. w gotówce złożonej wszelkich pozwolenia na pobyt stosownie do polecenia Ministerstwa. Że przy wydawaniu Kart pobytu a nawet przed robotą pewna dojazdu nie takie Karty pobytowe zwracały zwrotnie, na to dowodem te okoliczności, iż nawet osoby, za mocą dawniejszych Kaucyi od lat już w kraju osiadłe; pozostawione zatrudnienia oraz osoby, które wcześniej wydały Karty pobytu, zaraz po wydaniu za dawniejszych pozbawione Kart pobytu i z kraju wydalone, skoro tylko ich zachowanie się nie odpowiadało tym wymaganiom, jakie wobec ubiegłych stosunków polit z Europą Austrią wobec nich mogły być stawiane.

Obecnie (niedawno) konieczność tych cz. rozpo skiej armii i jeżeli ona nie ma w Węgrzech powodzenia oczekiwań,

Str 5

~~wielkiej~~ Gdy zapadnie zabójcze pod wielkim nieboprzeciwieństwem nie-
podjęto. I to takie jawne jak na dłoni charakter-antytezki
w dziejowych stosunkach otacza się wobec nędzy rosyjskiego ustroju
do najdalszego ~~Kon~~ antypodu, które w ciągłych czasach nie Gdy przy-
zwane. Jakiekolwiek trwałe nieruchomego utrzymania w mocy i jakie
jej konsekwentnego przeprowadzania pomiędzy przytoczonych postanowień
nieprziałby nasz ród — mowy to otwarcie wyznania na wrażliwości
i godności (Redlichkeit und Würde), więc na ~~cnotach~~ Wielu, które nad
nasz zawsze wśród wielkich stosunków dobitny a które świat
nam zawsze przyznawał, kiedy Jacarem to niebezpieczne nastręcz-
stwo wydaje się mniejsze a cel mimo to warty osiągnięty.

W kraju pobytowym osoby które najczęściej Gdy podległymi
rosyjskimi i wskutek wcześniejszych zabiegów ojczyzny gościnny
a którym nadano bardzo specjalne pozwolenie na pobyt bądź
to nawet obywatelstwo austryackie. Osoby te wskutek tego
już od lat pozostają spokojnie w kraju. Wobec tej obu Kategorii
osób na nad obowiązki, mianowicie obowiązek ochrony wolności
osobistej. Nikogo zobo tej Kategorii nad nie ~~nigdy~~ ochroniły
i gdyby ochronił, bez wyraźnej Gdy żądani na Sądy dowodowi,
do Kraju Zalecenia Gdy, czy kto ma się uwięziony i trzy-
many w więzieniu w Kraju lub w pewnej miejscowości Rosji,
czy wreszcie ma się formalnie Rosyi wydany. Sposób

Rel 5

wykonania jednych rozkazów, które nakazywały tylko nic a
zależnie od politycznej władzy Krajowej, nie przestrzeganie zycia i adnej
władzy, że wszystko dokonanie bez wszelkich wyjątków, bez
pomijania zgody Delegata (przedstawiciela Misji) i bez wszelkiej na=
ingerencji władza polityczna, której należy się oczywiście
takie samo znaczenie jak wojskowej władzy Krajowej, zakaz
wprowadzenia wbrew w wrażliwy jej zakres wypełnienia
pomijanie a nawet wystawiona na samowolne kompromitowanie
ze strony władzy wojskowej, gdyż do akcji należą bądź odbieranie kart
polityczne nawet za zgodą Komendanta generała wydanych. Wszelkie takiego
postępowania przyjęcie Krajowe stanowczo wrogo się w fałszywym
świetle, który wpłynie na ich nad głową najniegodziwszy. Przy a
dzem Krajowe bowiem świadczenia będą w wykonywaniu wyższych
~~postanowień~~ rozkazów zajętego na wielkie podejrzenie, że nadwiąże
zaufania w tym celu, aby z tem pomijaniem wielkiem wy=
nierzyć się zgubny.

Emigracja powracająca a w kraju za zezwoleniem władz
należy w reguły ~~do tej klasy ludzi stanowić odpowiedzialnych~~,
które z biegiem czasu ochłonęły i otrzeźwiały ~~tej~~ ich
Dla dobrych Trzeba wobec państwowych. Jeżeli nad pod naciskiem
okoliczności danej chwili nie jest ich w stanie, odstępstwa
Wiary przyszłości tym gorzej dla tego, to należało raczej

Kaidem tę otwarcie i bez ogródek powiedzieć mam stanowczo zamiar stanowczo
sprzeciwienie Kaidego w innej sprawie lub nawet stanowcze do zachowania
obojętności zupełne wydalenie z monarchii. Niewątpliwie Kaidy ten
ten pozwolił się mnie bardzo pochlebnie i bez oporu, gdyż Kaidy zresztą
wiarołomstwo to dobrze, że w stosunkach danej chwili pewne zastrzeżenia
otwarcie ich mogą nieprzyjemnie. Prezydium Krajowe ściśle przestrzegało taktycznego postępowania a skutek [illegible] by go
dowiódł i prawość rządu. Czas jasno opinię tę w ojczyźnie
ostatecznie oczyścić. Uważam przeto za mój obowiązek otwarcie
przedstawienia moich zapatrywania Waszej Ekscelencji i odwołuję
się do pokojowego wpływu Waszej Ekscelencji w tym celu, aby
wybrana została droga porozumienia otwarcia i aby czy-
nione pogróżki zgrubnie ciężkich ale nieodzownych
zasadzie powinna została wadzeniu pokojowemu, które
jak dotąd tak i nadal utrzymuje w najściślejszem
porozumieniu z p. Komendującym generałem.

Całe życie moje stanowiłem esencjonalnie rzadkie
z najszczerszą uległością, wszędzie starałem się w mierze
tej bronić i przestrzegać interesów, powagi i godności
rządu, co też najgwałtowniej powodowało mnie wobec
bezwzględnych i obcych [illegible], chociaż ostatnie z tymi

Re
8

wojni nie zwracali się Ku nadziei antyantiamu. Mandemem,
że dotąd nie dałem żadnego powodu do jakiegokolwiek
powątpiewania o mojej szczerej i uczciwej [illegible] wytrwaniu
w niej do końca jak mojem najdroższem postanowieniem.
Jednakże muszę jeszcze otwarcie oznajmić, że w razie,
gdyby postanowienia zawarte w piśmie do p. Komendanta
najwyższego generała miały być niezmiennie utrzymane
w mocy, nie mogłyby [illegible] dłużej (za godnością (mi Ehren)
pozostać na czele tej prowincyi musiałbym prosić
o uwolnienie od mojej służby o dymisyę. (Entlassung,
von meinem Dienstposten)

Najuniżeńsze podziękowanie z dnia 24 marca 1848 l. 385/Pr. (gub. gub. Fr. hr. Stadion) o adresie z 18 marca 1848:

najwyższe „Adresse moderner Pärone auf alle Stände"

..... Adres nie przyszedł do skutku na normalnem (gorszącem), nielojalnie kierunkiem zgromadzenia, nie jest rezultatem dojrzałej rozwagi i gruntownych wyjaśnień rzeczy, lecz dziełem przypadku. Wielcy Kilkugodzinna burzliwa debatowanie wielu Adres, ułożono go, i przedłożono do podpisywania (w pomieszkaniu Lubowskiego Krawca Kulczyckiego zbierającego się tem ludziom a w zamieszaniu młodzieży i pobudzonemi przez deputacyę.

Adres ogłoszony jest wprawdzie wielu podpisami, ale ich znaczenia nie. Drugorzędna liczba, gdyż podpisy Klaski tallich ludzie z najniższych klas, żydzi a nawet dzieci. Spostrzeżono, że wielu niezidentyfikowanych osób co podpisuje (gdyż żydzi do wielu setek podpisów a wzywani wzdrażają się otworzyć gęstwę Tłumu kładąc się wobec zjawiającego urzędnika podobnie jednego razu kilkakrotnie żądali dziesiątek wyjaśnień o osobie, który podpisywał. Wielu podpisywało adres kilkakrotnie. Następnie się wobec nas wyżej dla tego aktu nie odwołujące oporu, chociaż nie pobudzali tego tłumu i nie zgadzali się na niektóre punkta. I tak się Burgiz Prezydenta gubernialnego hr. Krasińskiego nad się radzi dwom przyjaciołom Ettmayera, obaj wezwani słuchacze lubiącego umiarkowania, radzili wzbronienie do wielu wezwania i podpisywania dopiero wtedy, gdy zasięgnęli naszej rady i otrzymali odpowiedź, że jeżeli adres wszyscy słuchacze podpisują, nie powinni się wystawiać, aby się nie ściągnęli na siebie

niewątpliwie kolegów i nie Skierowali (z tego powodu) mnie na teren ojców (nie jestem żydem), co wyraźnie na niekorzyść działalności publicznych urzędników, zwłaszcza wyższej kategorii. Zależało mi nawet na tem, aby ~~tym wiadomością jak~~ Kraus i Ettinger nie wiedzieli o ojcu mego pochodzenia (bo ten ich oficjalny orzeczenie Sime) byłby wtedy ostatecznie i dobrze wybór mych wiadomości stanowić powinien całego wpływu na dalszy ich los, aby później wiadomości ojcu zadowalające uzyskać.

~~Wobec tego~~ Wobec tego stanu rzeczy i z uwagi na okoliczności, że pomiędzy podpisanymi na adresie znajdują się ludzie mniejszej wiedzy i osoby bez stanowiska i majątku a jedno mniejszej ich stanowić właściciela ziemskiego znaczenia, z pomiędzy których wielu wbrew przekonaniu ich podpisało, niektórzy (jedynie) podpisanych na adresie za reprezentantów całej prowincji ani adresu za wyraz zdania całej ludności galicyjskiej. Należy on zatem do kategorii ~~wiadomości~~ petycji, które ~~wyraźnie wiadomości~~ o fatalnych konstytucyjnych stosunkach i wrzód pewnych oskarżeń stanu za gravamina (Abstellen) wobec nielegalnych wybryków. Można to pominąć milczeniem i o ~~wiadomości~~ powyższym adresie, którego urzędowe uznanie zapewne zajęło całkowicie uchwalona uwagę. Co nie wiadomości adresu w każdym razie stanie się przedmiotem prawdziwego rozpatrywania (einer regelmäßigen Verhandlung unterzogen werden dürfte)

Jeszcze powiedzieć sobie powinienem moje uwagi co do niektórych postępków.

Proszę pod 1,*) 4.**) 7.***) 9.****) 11 i *****) 13.******) mogłyby służyć za przedmiot ~~konferencji~~ ~~obrad~~ ~~na~~ obrad ~~na~~ ~~konferencji~~ przedstawicieli urzędów niemiecko-austriackich i władz francuzkich.

---

*) 1. Gwarantowanie polskiej narodowości a więc zniesienie wszelkich jej dowodów braterstwa rozbiorów za zawarcia wojennych ograniczeń, zaprowadzenie polskiego języka w urzędach sądach i urzędach publicznych.

**) 4. Rewizja konstytucji stanowej i reprezentacja wszystkich klas mieszkańców na sejmie, który jakiejkolwiek zwołany być ma.

***) 7. Wzięcie ustawy municypalnej opierającej się na jednostajniejszej podstawie.

****) 9. Publiczne i ustne sądownictwo z sądami przysięgłych.

*****) 11. Całkowita równość obywatelska i polityczna przed prawem wszystkich klas i wyznań mieszkańców.

******) 13. Wojsko krajowe ma w kraju stać; narodowa równość ~~wojskowych~~ wojskowych i oficerów krajowców.

Konieczne, w jakim zakresie nauka udzielana odbywać się ma traktowania spraw publicznych, czy po zaprowadzeniu Konstytucji dla wprowadzonych prowincji istnieć mają nadal (osobne stany prowincjonalne), jakiego rodzaju i z jakim zakresem działania (jakie ustawy mają być nadane miastom i gminom miejskim, czy nadal powstać mają lub nie uprzywilejowane instancje oraz różnice w traktowaniu sprawy, czy dalej zgromadzić należy sądy przysięgłych z publicznem postępowaniem, wreszcie czy urzędy państwowe i porządy gminne mają być mają stałe Krajowcami — Konieczne te są najwyższej wagi dla całej konstrukcji a nawet nie wcześniejsza ich prowizoryczna urządzenia cała stanowi konieczne zjawisko dla państwa i jego przyszłych stosunków. Poszczególne prowincje (co do swojego ustroju stanowego i Komunalnego, oraz co do języka urzędowego) nie wiadomości pozostawienia. Nie należy przy układaniu Konstytucji państwowej jedno z najważniejszych zadań stanowić będzie zdanie tak różnorodnych (heterogenicznych) części w jedną harmonijną i silną całość.

Drugi punkt adresu co do oddzielnej administracji x) wydaje mi się całkiem jasnym. Jeżeli sądy administracyjne i publiczne urzędy na prowincji mieszkać mają obradzane stałe Krajowcami, to punkt ten stoi w zupełnej sprzeczności z domaganiem xx). Jeżeli zaś petenci zdają się wyłączenie

x) 2. Oddzielna administracja prowincjonalna

xx) 12 - Obradzanie urzędów Krajowcami urządzonych w Galicji a wykluczenie niektórych narodowości.

5/Wyjaw).

oddzielenia od unyi niemiecko-austryackiej prowincyi i chce być połączeni z monarchią austryacką, która przez [illegible] głowę całego państwa, to prośba taka (opreciwiadzy się najwyższa) [illegible] 215 tys. i [illegible] głosy za wojną na wiele za całą niedopuszczalny. Jeżeli ta prośba została uwzględniona, to Galicja przestała należeć do niedobrych natychmiast tego oderwania i zjednoczenia z tą, z którą połączona z podobnem żądaniem.

Natomiast pozwalam sobie polecić najwyższej łasce Waszej Cesarskiej Mości treści punktu petycji co do ogólnej amnestyi politycznej.

W skutek najwyższego wypadku w Wiedniu, nastąpiło wielkie najwyższego padnia z 15 marca br. w obwodach politycznych dokonał się taki przewrót, że w całym kraju na pewne amnestyi [illegible] ogólnej [illegible] dla wszystkich [illegible] politycznych. Jak wiadomo (wszystkie te natury, te sprawy i [illegible] które widziałem. Jeżeli natomiast [illegible] sprawa była przedłożona a nie [illegible] zamiast wypuszczenia ujęcia ulegnie dopiero naciskowi i żądaniu, to sam potwierdzi widzenie a niezmiernie na [illegible] głosy wszelkie gorzej urządzone w więzieniu wiadomości przez to, że musiały dzisiaj (wyjawiać) z naciskiem [illegible] (utrudnienie) to, oraz [illegible] najwyższej łasce jako Sam oczekiwali.

W mojem najuniżeniejszem przedstawieniu z 21 marca br. wykazałem, że [illegible] Komisja nadzwyczajna Krakowie [illegible] jest [illegible] we Lwowie zaszła konieczność wypuszczania [illegible] stopy za kaucyą osób, zostających w śledztwie

za zdradę stanu. Akt ten powinien uważnie radomia jako zapowiedź ogólnej amnestii, zaco ja go też uważam i dlatego w interesie monarchii muszę Waszą Cesarską Mość prosić najuniżniej, aby drogi głowiny akt ile możności jaknajszybciej nastąpił.

Wobec wzburzenia panującego całej Europie, wobec zamierzających zajść w Berlinie, które budzą powszechne zgorszenie, niemogę się dobrze pozbyć przekonania, że nad Waszą Cesarską Mością zgromadzi się burza. Ostrzeżenie takiej prowincji jak Galicja, gdzie się nie dochowania wierności z podniecającym do najwyższej miary entuzjazmem dla najdziwniejszych idei zamierzających, bez wątpienia z polskiem powstaniem zamordowaniem, które tak trudno gotuje się z najdalszych stron cesarskiej monarchii. Nad tem powinien mimo (Meiden wahn) zapewne głęboko przez radzenia jest (Cardinal) jak w Rosji tak przez dyplomatów nie stoi, bez wątpienia do przekonania jakby samowolne państwo niemogłoby się nadzieja ~~dynastii~~ z wielkiem zbawienia radzieckiej, rozumiejąc ~~Europie~~ zbawienia i na nadto powstaje jej Rosji radzieckiej do wielkiego państwa, podpisanego napróżno z dniem czasu.

Wobec ~~tak~~ wielkich takiej wagi wszystkie inne względy przemawiające za takim aktem łaski schodzą na plan drugi, wskutek czego tylko krótko wracam na te uwagi że z powodu przyjęcia obwodzonych banderiami nadziei do Kolegji ~~Chrystusa~~ zastrzeżonych i uwiedzionych w dawnej chwili a zgromadzi i kierownictwo powstania z zajętością Kolegji,

7 (dwa).

Który wyłącznie dowód swoje [illegible] przysłali, nie mogło dotyczyć
rzeczy Kasacyjnej sprawy Kiarvi.

Po [illegible] zasadnicze [illegible] orzeczenia, które wydało [illegible] gdzie
zbiega [illegible] obwinionego stanęły granicznie: stały się przestępstwem, przeciwko
czci [illegible] wiadomości dziennik [illegible] rozkazu [illegible], gdyż nie jest
zbrodnią, którego w granicach swoich kompetencji lub [illegible] władzy nie miały [illegible]
stanowisko. Wszystkie te rodzaje [illegible] [illegible] nad zbrodnią [illegible]
do rodzaju wykroczenia a nie [illegible] zgodnie [illegible] Karki, [illegible] zgodnie zatrzy-
[illegible] [illegible] wyroku wyroku [illegible] z r. 1876.

Powołam [illegible] zatem [illegible] [illegible] najuniżeniej, aby Wasza
Cesarska Mość raczył najłaskawiej [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
za [illegible] Zbrodnia [illegible] lub [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. To [illegible] nie [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

wtory francuzy. Stoły pewnie odmu wariacyjny prosby o „pozwolenie jakiejpierwszyjsze wtorjenie miast w celu utrzymania dyrekcji i porządku, bezpieczeństwa ord. urbanowi" zgromadzony został jeden z dzieje, mobilizowani drugiego rodzaju, nasypiano przy pomocy, że w miastach zajdzie ich żywioły przyszłe politiczne stronnictw narodowe a postrzeganie przed tamtem wojskiem, wobec którego otrzymała nie takiej ochrony w wtorjonych miastach w roku, Bliż jasne kiedy znowu przyszło do powtórnia obcego pracia Wasiaczka Niemiec. W przyszłej wtory o wtorjeniu tamtem a nastawienie o militarnej granicy narodowej zaleciec bydzie, czy i ośla przybiec ich nowe do stref zachodnich. Dzięki nie wyjdzie wtore w tej wiecznej stanem do wiadomości Niemcom na środkami przeciwnymi zajęcie wtorjenia tamtejszej poza Lwowem. Wtórd drugiej otrzymał stronnictwo które trudno ograniczyć wtorjenia, jak tego pragnie się wejść do miasta, którzy tamte większej części zajmuje się gospodarstwa rolnem a natomiast wstępuje w tamtejszego zarządzenia w stronę zgoda Wasiana, którzy nienawiść wobec Niemiec Moim zostało wypróbowane. W potrzebie z wtorjenia tamtejszej dziś zbrojnej w tamtejszego zajętego a zjednoczonego (stronnictwa wtorjenia tamtejszej w tamtejszego i powstrzymania ich od granic wtore Wasiana tamtejszego tamtej wtorjenia stanęły (tamtejszych, którzych z zajętego zarządzenia) a zjednoczonego Wasiaczka granic Każdy gminy z zagrodzenia wtore otrzymał Niemiec przy tamtejszego pracia stanęły. Wobec-tamtego stanu (Rosiek) wtorjenia zajęciowe nowiny tamtejszego

9 (dzieje)

te stałe urzędnicy być patentowani tak powinni jak i w pozostałej części państwa pod bezpośrednią Kierownictwo żandarmerii lub oddziałów wojska Powinien sobie podnieść te uwagi, aby wnieść wtedy pod rozwagę przy układaniu potrzebnych przepisów o utrzymaniu ładu.

Przy końcu okresu zawierającego prośby o pozwolenie rozpowszechnienia wydawnictwa przy tej okazji objętej niniejszemi przepisami. Jeżeli w jakiejś miejscowości ludność nie ma tak pozwolenia rozpowszechnienia jak o innych książek, to przyczyna tego stanu nie leży ani w obowiązującem ustawodawstwie, ani w braku przepisów mających na celu ułatwienie obrotu wydawnictwami, lecz głównie w zabiegach powszechnej cyfry ludności i w wyniku tych zabiegów niedostatecznej znajomości potrzeb czytelniczych ludności wiejskiej. Powinny zostać usunięte te przeszkody, przede wszystkim przez wydanie tej prośby do obowiązujących przepisów.

Najważniejszym i wiele obawy stanowiącym zagadnieniem jest kwestia punktu adresowego do centralnego zarządu państwowego, urzędu pocztowego, urzędu celnego, stacji kolejowej, urzędu podatkowego oraz obsługowej placówki (poczty) (do uregulowania)

---

1) Do 10. Zapobieżenie zniszczenia pocztowego i urzędu podatkowego powinno, zdaniem tego organizacji właściwe dać ewentualnego podania dar wszystkich, również zapobiec zniszczeniu podatkowego stanowisk i placówki obsługującej istniejącego stanu między urzędnikiem a podatnikiem i jakiemkolwiek uregulowaniu powinności.

10. [Najw.]

Sprawa ta, która prawdziwej wspaniałości [illegible] jest najgłówniejszym
postawach wstępu, przedstawiona jest jako dar, który wszystkich obowiązuje
Ziemscy panowie poddanym wszelkiej ramiączkę. Przy bliższem wypełnieniu jakiś
pokazuje się, że dar ten [illegible] nie jest wolny, lecz pod warunkiem
Kim, którego warunek [illegible] jest całkiem zaciemniony. Niektórzy, wykonywać
wasz przez poddanych na gruntach pańskich, [illegible] w nim prawo pobierania
na sierżotach dziesięciny, mianowicie [illegible] zniesieniu powinności a zarazem wielkiej na
części regulacja powinności gruntowych. Jak regulacja ta [illegible] jest pojmowana
wam, czy wielkiej nadziei przywiązywać i czy przykład wielkich nie wzbudzi
nie zagrożenia za stratę powstałe wskutek zniesienia powinności poddańczych
i cząstkowych gruntowych, o tem nic nie mówi ukaz. [illegible] Jasna jest tylko myśl,
przy bliższem określaniu postanowień co do postępowania przy regulacji [illegible] właściwa
celem ziemskim [illegible] stałej obszerna droga do otrzymania pod innym kształtem wynagrodzenia
za to, co teraz przedmiotem zakazu jako dar wspaniałomyślny. Cel, który stanowiło
wielkie miasto przy ogłoszeniu i przeprowadzeniu tego punktu adresowego, jest jasny.
Spodziewano się w ten sposób pozyskać ludność wiejską dla siebie i [illegible] ją do rzeczy
Opierając poddanym wiejskim, aniżeli nie przyznane zakazu przez Wasze Cesarskie
Mości przez regulacją powinności pańszczyźnianych. Stronnictwo to nie
żeli wszelkich środków celem rozpowszechnienia pomiędzy poddanymi wiadomości
o dobrowolnem darowaniu pańszczyzny. Wydaje się potrzebne wyjaśnienie

11 (Najem.)

ch poddeni ~~potwierdzenia~~ pouforowaniu/ treści i warunkach tego punktu
adresu i ich im polecono (dostarczać) dostawiać potwierdzenia do 1 lipca br. z dopełnieniem
~~wymienionego~~ w tym terminie w celu wymiaru, jak w regulacji pierwszej
oznaczony zadanie, dopóki Nasza Cesarska Mość nie postanowienia decyzji o wpro-
wadzeniu prawie adresowej. Decyzja ta zależna będzie od zasad, które komitet
przyjmie co do stosunku poddańczego i sposobu przyszłego traktowania gruntu poddanych. Nasza
Cesarska Mość ~~zgodnie~~ nie wraca ich (potwierdzenia pierwszej instancji decyzji co do tego punktu
adresu, zanim ~~poprzednie~~ stany poddańcze (nie zostaną ~~ukończone~~ ukończone. Tymczasem zaś jest
dla ogólnej woli dla utrzymania porządku w Królestwie a nawet dla zatrzymania
tej prowincji, ch natychmiast przekształcenie pierwszej instancji i regulacja
pierwszej wsteki dokonane w terminie oznaczonym, ch zwłaszcza (zwłaszcza
co należy celem usunięcia niezadowolenia poddanych, które przy regulacji
pierwszej nie dotknęło ich żadne ulgą lub tylko małe przyczynia oraz celem
zapobieżenia długom włościan ziemskich z powodu ściągnienia ich należności:
W tym celu przedwczoraj 2 marca 1848 l. 2768 wydał ukaz o uregulowaniu pierwszej
instancji a wczoraj z 17 marca 1848 l. 2865 sprzymierzeńca, ch ze względu
na Królestwo zagwarantujące dla włościan ziemskich z uregulowaniu pierwszej
instancji i ciągłe zarządzenia, pozwalają wstrzymanie powszechnie zniżone zadatki
o trzecią część, dalej ch skarb państwa przyjmuje wynagrodzenie tym właścicielom
ziemskim, którzy wskutek regulacji pierwszej ze strat poniosą wstrzymanych

2(Wyjaśnienia)

wiązki ich transakcji tłacz. Wobec odmowy tutejszego pośrednika, o jakim mowa wyżej Centrali Akcji obecnie w jego zagadnieniu, należy uwzględnić prośbę, aby wiadomości przysłane jak najszybciej wyżej wymienionego.

Ad Przypadku punkt adresu zawierający przypadki, gdy wyjątkowe w kraju stało miasto naczelnych władz i ośrodków kierowniczych, uważam za całkowicie niedopuszczalny i mylnym, że prośba ta powtarzała w sprzeczności z duchem przyjętej Konwencji, gdyż zmierzała ona do utrzymania i umocnienia jedności pomiędzy naczelnymi przywódcami oraz do
ich (tłania w niemożliwych na zewnątrz państwa organizacji państwowej a nie do obalenia i rozbicia wybranego wojska centralnego.

(Dowiedz opinia stanu w sprawie wiązy)

W tej trudnej chwili pilnie potrzeba na wyższy wódz podporucznik i bardzo obciążenie komend, które wzięłam przeciwko administracji tego lat wiadomo tudzież jak wspomniano wyżej wiadomości wyżej.

(Opis do Jaworzyny z wielkim trudem wyjątkowo wyjątkowy)

24/8 878

Pittsburgh

O adresie Delegacji 8/4 848 l. 584/MS.

Prośby, które gromadzą delegaci różnych klas Królestwa Galicji wszystko Najj. Pan, przekazane mi ustnie z poleceniem, czyn przedłożenia Jaśnie Wasze Ekscellencyo oświadczyć, że Cesarz rozkazał staranne zbadanie i rozważenie tych próśb.

Najj. Pan tak samo jak Jego Dostojni Przodkowie uważa wszystkie sprawy dotyczące dobra i szczęścia Galicji za swoje własne sprawy, jak dobro wszystkich innych części wielkiego mocarstwa i tę Galicję pod cudownymi rządami wzięła w swoją kulturę, zabezpieczenia stanowią prawnym oraz z pierwszych czynników rozwoju dobrych ludzi prawdziwie wykształcenia rolnictwa przodu jej krajów. Najj. Pan jest zdecydowany, przychylnie dalej na tej drodze ze staranności i wizji wszystkim klasom swojej sprawiedliwej ochrony a swojej szczególnej przychylności, Której zaufanie i wierne przywiązanie do tronu państwowego okazują wdzięczne uznanie za wykazane dobrodziejstwa.

Moje ciche pokrzepienie pocieszenie wiary, pewności, bezpieczeństwa osób i mienia oraz popierania rozwoju udzielonej wolności klasy Najj. Pan na wszystkich Klas stanów, które tak wielkotrwały swoje silne (wielkiej wiary) w zachowaniu tych wielkich warunków publicznego dobra.

Mam rozkaz Jaśnie Wasze Ekscellencyo, aby oświadczyć to delegatom Galicyjskim mam podanie wysłane Najj. Pan i przyszłej z punktu tego podania podług staranne zbadania i objaśnienia

—

Odpowiedź Ministra z 24/4 848 l. 856

Akta: głosu ob (nelson Cesar. / Ze wszystkich stanów Galicyi 218 [illegible] przedłożony niniejszy sejmowy
dzem przedstawiony 21 2-n. Omówiony (zatem) w do przemiejszych, takiej [illegible] w sejmowaniu przedsta-
wieniu z 24 tego samego miesiąca. Powinien dziś tego przedstawienia przedłożyć stosowne sejmo-
wy Kadrowski, przeto mniemam, że powinien się na to (co jest przedmiotem, mogę w
krótkości nad przedstawić.

ad 1. W pierwszym punkcie żądano jest „gwarantowania polskiej narodo-
wości" (Najj. Pan: a więc zniesienia wszelkich jej swobodnego rozwijania na zasadzie
stojących ograniczeń, zaprowadzenia polskiego języka w urzędach sądach i urzędach
podrzędnych). Powinien [illegible] Jego Ces. Król. Mość jakkolwiek objawił jak gorące
pragnienie (całkowicie) rozmaitych narodowości lecz takie popieranie ich swobodnego
rozwoju ze względu na wielki cel utrzymania jedności państwowej, przeto prośba ta nie
wymaga jakiego osobnego przyjęcia. Mniej jednak wykluczyć mógł, jakoby nad Jego
Ces. Mość zamierzał powiększ Galicyi Królestwo jako organizm oddzielny od
Kompleksu reszty prowincji niemiecko-słowiańskich i połączony z monarchią
jedynie przez osobę, potrzebnem jest, iż nad w tej mierze objawił swoje zdanie
stanowczo i bezwątpienia i zapewnił ograniczony tylko względem na całą monarchię
a zwłaszcza rdzeń rosyjskiej państwowości tak samo jak i narodowość ruskiej.

W następstwie tych zasad Jego Ces. Mość (Król.) zechce [illegible] wydać
zarządzenie, aby w szkołach elementarnych na prowincji nauka przepisana była
jedynie w polskim lub ruskim języku stosownie do narodowości miejscowej a
personal nauczycielski zatem zobowiązany do udzielania nauki w języku niemieckim
w podrzędnych zakładach naukowych, gdzie nauki te za miejscem zapotrzebowania
tego istnieją, aby dalej w wszelkich głównych krajowych po za miastami obwodowymi

Obie pierwsze Klasy (Sekta) postawione [illegible] na równi w zakresie elementarnego w Trzeciej Klasie uczono przedmiotów szkolnych w polskim języku jednakże obowiązywano uczniów [illegible] języka, aby uczenie w obowiązujących szkołach [illegible] głównych (zresztą pierwszej klasy poczęły uczono tak polskiego jak i niemieckiego języka.

W gimnazjach nauczano religii i matematyki wykładano w polskim, historyi i geografii w niemieckim języku, studjum języka łacińskiego i greckiego ograniczało się do czytania klassyków a natomiast szczególna uwaga zwracała na naukę niemieckiego i polskiego języka oraz na literaturę. W filozofii zakładach uczono tylko nauczano tylko filozofii i historyi wykładano w języku niemieckim a inne przedmioty w języku polskim, na prawniczym wydziale we Lwowie prawo natury i prawo kryminalne, prawo cywilne i prawo o należytościach służbowych po niemiecku, inne przedmioty po polsku, prawo kanoniczne po niemiecku [illegible] po łacinie.

W sądach nauczano języka łacińskiego, który w [illegible] sądzie zrobiła przeszkodę użył się w odrobiny zagon (Kaudemalsch), całkowicie usunąć i przestawić stosunki stosunki urzędowe i pisma urzędowe w niemieckim albo polskim języku. Władze tak sądowe jak polityczne i kameralne używały przy czynności urzędowej w korespondencji urzędowej języka i wykładania języka niemieckiego. Jednakże każda władza głosy obowiązana przyjmować protokoły ze stronami w języku polskim, jeżeli one tego zażądają a urzędowe zaświadczenia dla stron należy pisać w tym języku, w którym stronom podanie [illegible]

ad 2 (Oddziały administracyjne prowincjonalne) Galicya podzielona jest Oddziały administracyjne prowincjonalne a jej granice [illegible]

reprezentowane w tym sensie prowincyalnym. ~~Odpowiedzialność~~ Dobrze by zresztą drugi punkt petycyi. Jeżeliby zaś żądanie niniejsze takiej odrębności od innych stanów narodowej, jakie w Poznańskiem zaprowadził sam Rząd Król. pruski, to żądanie takie uwarunkowałoby w przyszłości z czasem jednostki w pewnych ~~wypadkach~~ wypadkach w Królestwie Poznańskiem nie [illegible] zarazem do pożądanego zorganizowania Galicyi

ad 3 (ad B. „Powszechna policyjna cenzura") Co do żądanej powszechnej cenzury policyjnej powołam się tu na moje wyjaśnienie sprawozdawcze z 21 Kwietnia 1848 l. 5715; tamże przy tej sposobności powtórzę moją prośbę, aby Jej Cesarskiej Mości wyższej wyżej wspomnionego przekazanie wszystkich petycyi tutejszych z pominięciem bezpośredniego stanowiska

ad 4 (N.B. Rewizya Konstytucyi państwowej i reprezentacya krajowa Klasy niższe) Co do tego sposobu, który jednogłośnie wszędzy [illegible] Rewizya Konstytucyi państwowej uważam się za mniej w stanie w tem.

ad 5 (ad Bezpieczeństwo osobiste i zgromadzenia prawo reprezentacyjne) Cenzura została zniesiona i ~~zgromadzenia~~ od tej epoki, mimo prasowe odpowiadające wymaganiom czasu zostawia w jakiejkolwiek mierze odpowiedzialność, gdyż cenzura opuszczona tylko o nie- Klasyfikacja prowincyalna ~~zgromadzenia~~ ~~zgromadzenia~~ ~~zgromadzenia~~

5 (Cd.)

ladoči w drugiej mierze wiele on w adresie gwiazd.

ad 7 (N.B. Ustawienie ustawy municypalnej gminnej i na jednostajnej podstawie) Zmiana ustaw municypalnych w gmin obcych stanowiłaby zbyt wiele w zamiarze nowe a nowszy obrazie ogół krajowy ma przedstawić wiadomości w tej mierze.

ad 8. 9. 11. 12. 13.) Ogół punktów nie wymaga nie więcej powiedzenia jak tylko, co przytoczyć jest w powołanem najwyższem przedstawieniu.

ad 10 (N.B. Zupełne uwolnienie panszczyzny i wszystkich podwładnych pod względem, zanegdo gałęzi władzicielskiej dóbr stanie dotychczasowego podania dar ważnej chęci, również zupełne zniesienie poddańczej stanowiska i stosunków obojętnych istniejących dotąd między właścicielem a jednostkami i jednostkami uregulowanie powinności) Zupełne zniesienie panszczyzny i innych poddańczych powinności zostało jej wykład ogłoszonego reskryptu najwyższego z 17 z m. 867 ostatniego gubernialnego z 22 tm. publikowanie ogłoszone a tem samem zaprowadzono ostatnie ujednostajnienie części gospodarczej. Regulacja stosunków służebnych stanowić będzie przedmiot osobnej pertraktacji a regulacja powinności uwie ta jako dobrowolny umowie stron pozostawiona, gdyż po zniesieniu ciężarów poddańczych chłop stał się takiemuż samym co właścicielem gruntu jak dziedzic.

Wyniki tego dzieła 218 z m. miał ta przez drugi pan deputowany galicyjski w Wiedni ukończony i 6 tm. Najwyższemu Jego Ces. Mości wręczony. O tym adresie nie powiadam szczegółowo wiadomości, ale wyniku prośba publiczna wyrażenia o nim a z Wiednie Zeitung 4r 184 z 13 tm. ale on jako osobny dodatek wydrukowany.

Co pierwszy adres tylko nieznacznie wyprowadza, to wyrażone jest w drugim za dwóch z wojną (interwencyjny) obwieszczeniu (Manifestschreiben)

Deputacya miejscowej galicyjskiej (die nach Wien geschickte gleichfalls) z ~~biskupem~~ ~~Hr. Kuk.~~ biskupem Pr. Pawłem, który wystosował ~~swoje~~ zawdzięcza Wasz. Ces. Mości, że ~~wiele~~ przyjęcia wstrzymania Polski ~~jest~~ za nasz (zeitgemäß Sache), nie przypuszcza tego, że Galicya ~~stanowi~~ jest ~~część~~ części całkowitej monarchii i tylko na razie wielkiej rozległości odległości od ~~stolicy~~ jego ~~rządu~~, że Wasz. Cesarska Mość ~~nie~~ ~~zdoła~~ się ~~otoczyć~~ nie ~~może~~ ani dopilnować zamierzeń. Położenie w adresie (Antwort-Adresse) zgadza, aby ~~stolica~~ nasze potęga militarna bronić Kraju przed nieprzyjacielem zamknięta a podobnie także przed chłopami, ~~którzy~~ ~~do~~ ~~gwałtownego~~ gwałtownego przewrotu sięgającej się obawiano. Wewnętrzne administracyjne ~~ciężkie~~ ciężkie ~~stanowisko~~ ~~zostało~~ zostało prowadzi przez Komitet centralny w Lwowie, przez komitety obwodowe, ~~które~~ ~~posiadają~~ władza w ich okręgu ~~sądowy~~, otrzymuje po wydaniu wszystkich ~~tych~~ urzędników ~~niemiecki~~ niemieckich Komitetów ~~z~~ ~~te~~ cele, aby władze stały się ~~uległymi~~ (servile) organami Komitetów.

Uwzględnienie tego żądania nie ~~było~~ było tylko ~~wyrażeniem~~ wyrażeniem wyższego ~~zaufania~~ zaufania (Vertrauens) Galicyi, ~~Galicyi~~ Galicyi ~~jakoby~~ jakoby ~~wyraz~~ ~~nie~~ nie ~~miało~~ miało według wyraźnego rozkazu z 17 z. m. b. 867 ~~oświadczyć się~~ się przeciw tem z wielkiej ~~stanowczości~~, ~~jeżeli~~ jeżeli ~~jej~~ ~~tem~~ temu ~~dano~~ dano ~~wielka~~ wielka odmowna odpowiedź na pertraktowane żądanie.

1

Tekst autentyczny druku z r. 1828 (z edycji Niemcewicza)

Najjaśniejszy Panie! Od dwóch lat w Królestwie Twojego wierne dzieci. Pobawieni jakiegoś
jedynego ojca, przez którego Twoje rządzenie i opieka przed tron Najjaśniejszego zanieść
mogą, do Twojej podpisani obywatele dróg i miejsca znikąd dowiedzieni o Twojej
dawnej stosunkach wspaniałomyślnych w ustawie pragnienia Twojego, w ulżenie utrapienia
poddanych i prawego rządzenia sposobu dopuszczenia cesarz Twojego udali się do Ciebie
Najjaśniejszego Pana i ufności po ustanowienie pokoju Twojego a wysłuchanie
dawnych i dzisiejszych cesarzów oświeconych rządzeń.

Zawsze ustawicznie obserwowały między wypowiedzeń Najjaśniejszego Pana
dzieci wdzięczne wielkie groźne nawałe na nas zgubę a jeżeli jedna potrzeba
wojenna siła wojna rozwinęła dzisiejszy zawodzi, to bez wątpienia z jednego,
gdzie niezgoda dzielnie w 1826 sprowadziły tak wielki nadzwyczaj między obywatela
lami i poddanymi, ciągnęły wyniszczenia rozpościerania wszelkich dzielności wątpliwości.

Pokojem prawej, wielkiej i wiekuistej sławy stawiane rozwinięcia
i używanie języka narodowego, narodowe obyczaje i wodzenie obywatelskie
myśli, na wiarę niezgubnej i miłości nie dojrzałe ich kwitnienia przykładowe
zdania, na które Twoje wiarołomne w te strony oddziałki niezgodnie Kra
mi [illegible] przyjęte — wszystko to wyrodzało wytrzymania umysłów, którego
jakiejkolwiek wymiaru stało się niedawny postrach.

Dla niedostatku na dzisiejszy wyrozumienie miłościwie Twoje, nie a
które pomni prawdziwych pokojów Twojego. Istniejące prowadzą dzisiejsze

2 Tekst

jak jasna z głębi przyszłości wschodzi krzyża i wszędzie wkoło ziemia ze bere stronnie wyniesiona jest sprawiedliwość.

Obszerne opieczętowanie ich mniejszymi granicami a ograniczanie miarodawne we wszystkich sprawach dotyczących miast stały się głównie zawadą powiększenia tych miast.

Szpetne zaniedbanie szpitali dla ludu i wynikające złe ciężary administracyjne ciężenia z r. 1846 należeni zrobiły.

Stany galicyjskie od lat już wiele prosiły, jakoby bez skutku, o uregulowanie stosunków poddanych a nawet o zniesienie wszelkich poddańczych powinności. Po zupełnem zniesieniu z dniem 1 lutego r. 1846 mianowania patrymonialnego urzędu, który dotąd sprawy ustawicznie dzielił z poddanymi, okazuje się szpetne zdanie wielkich poddańczych powinności i poddańczego stosunku, jakoteż uregulowanie pozostałych ciężarów wielkich.

Równość obywatelska i polityczna wszystkich mieszkańców kraju, jakoteż ich równość przed prawem i we wszystkie obywatelskie stosunki jak również wyznaczenie czasu a zakres zjawisk tych, które w tym względzie obowiązują

Z radością powitaliśmy wszechmiłościwe postanowienie, w którem Najj. Pan, powierzając obywatelom miasta Wiednia utrzymanie porządku i ustanowił Komisyę do zaradzenia tej rzeczy nad wszystkiemi kroczącym czasu reformami. Ze względu na zdanie, że rozwaga Najj. Pana wyłuszczeni objawione te zjawiska, które w następujących wyrażamy punktach:

1. Gwarantowanie polskiej narodowości a więc zniesienie wszelkich jej swobodnemu rozwijaniu się zawadzie krępujących ograniczeń, wprowadzenie polskiego języka w urzędach, sądach i szkołach publicznych.

3 Tezt

2. Oddzielna administracja prowincjalna.

3. Powszechna policyjna asseneracja.

4. Rewizja konstytucji stanowej i reprezentacja wszystkich klas mieszkańców na sejmie, który jak wyżej zwołany być ma.

5. Zniesienie cenzury a zaprowadzenie praw represyjnych.

6. Powszechne jednogłośnie uzbrojenie miast wcelu utrzymania porządku i porządku, bezpieczeństwa osób i własności.

7. Udzielenie ustawy municypalnej opartej na jednostajnej podstawie.

8. Powszechne zaprowadzenie sądów dla klas.

9. Publiczne i ustne postępowanie z rządami przysięgłych.

10. Zupełne zniesienie pańszczyzny i wszelkich poddańczych powinności, zaręczone jednostajnie właścicielom dóbr wszelkim dostatecznego podstawu do uprawiania, równie zupełne zniesienie poddańczego stosunku i służebności obciążających ustanowiony stosunek między właścicielem a poddanym; jednakowe uregulowanie prawidłowe.

11. Całkowite równości obywatelskie i polityczne, wobec prawem wszystkich klas i wyznań mieszkańców.

12. Obsadzanie urzędów krajowych tak urzędowych w Galicji jak i wykluczanie niekrajowców.

13. Wojsko krajowe na całą Galicję, zawsze miało narodowych i krajowców.

Wobec powyższych wyrażeń tego rozporządzenia krajowego ogłaszamy się wszystkim Wszystkich Mości jednogłośnie wszystkim synom Galicji, widząc ten jedyny środek uzyskania a na wielopiecznikowi, którym zyskany jest spokój, porządek, życie i własność a utrwalenia moralnej i materyalnej pomyślności kraju.

Lwów 18 marca 1848.

Inwentarz na Wiśniowiec – Stanisław – vol. 2 f/4 Sygn. 1. 4533 (po Filipie Tracewie – minister Wnętrz. Wyznań)

... Jest rzeczą pilnie potrzebną, aby ni jednej więcej dodany został do pomocy mojej zastępcy na urzędzie Rady i Kraju, pomiędzy te urzędnicy, którzy mi wyznaczył w Kierownictwie Sprawy Kraju a w skutek mojej choroby lub jakiejkolwiek przyczyny zawadzającej objąć Kierownictwo w czasie mojej nieobecności. Jako kandydat jak na urzędnika chcącego uczynić mi odpowiedzialność Andrzej Ettmayer, Dr. Józef Wilhelm Emminger i Karol Cachelin-Lindenwald. Wszyscy trzej ze względu swoich zdolności na zupełnie zastępczego, dzięki długoletniemu doświadczeniu i sprawie zupełnia biegłe w czynnościach urzędowych prowadzenia spraw, będą zajętości urzędniczej w dogodnemu tego słowa znaczeniu. Względem tego każdego jednakże sprawdzić mamy zdolności do kierowania finansami i moralnej siły potrzebnej w tym celu, aby wpływ Zastępcy trudności stanowisk zwłaszcza pewnej dozwolonej uległości, byłoby wszystkie warunki siły praktycznie postawić i w karbach utrzymać. Nadto prawie radzę Dr. Emmingerowi i Cachelinowi oświadczyć się gdzie publicznie zaznaczyć im, że moje względy nie nadto czynnie traktują.

Pomijam zatem tych trzech urzędników z powołaniem dobrze radcy gubernialnego Agenora hr. Gołuchowskiego przedtem najmłodszej jako kandydata, którego uważam za zupełnie odpowiedniego do czynności stanowiska drugiego członka Kierownictwa gubernialnej, który mnie w oddzielnem posłużeniem godność robić moje zastępcą, którego wybór godzi się pewnie z uznaniem w kraju. Odznacza się on bardzo dobrymi wiadomościami gruntownymi i rozległem wykształceniem prawnego pojęcia a szczególnie urzędniczej, który na sprawach Rządzącego tudzież stanowiskach. W hr. Gołuchowskim łączy się silna wola ze spokojem a rozwaga go wolne od wszelkiej zuchwałości pełne pojęcia postępowanie.

Hr. Gołuchowski ubiegł obecnie na cześć służby kraju jako pomocnik magistratu a jego szczególne ujęcie, zarówno charakterem jak oględnem wypełnianiem zawdzięczam to, że mi w dalszej pracy wiodło stanowisko spokojnie i porządek w służbie a za jej przykładem w prowincji. Nabrał stanowisko hr. Gołuchowski okazał zupełna uzdolnienie do samodzielnego prowadzenia spraw. Nadto hr. Gołuchowski jako urzędnik w Galicji a jest z rodu i stanowisk najdłuższych obejmuje urzędowego. Nominacyę jego powinna Kraj radnia jest dla bezstronnej sprawiedliwości a mianowicie zaznaczyć ciężą radzi, że pewnie Kanclerstwo czynnych prowincji dla pierwszeństwa przed Krajowcami, zamiast to stanowisko.

W zabezpieczeniu rady i Kraju proszę zatem Waszą Ekscelencyę, aby mnie najuniżenniej stanowisko

[illegible]

hr. Golachowskiego Gubernatora [illegible] jakiejśkolwiek przysł[illegible] Jego Cesarskiej Mości i wyjaśnił jakiejśkolwiek [illegible] na wiadomość, jaki stosunek zajmuje hr. Golachowski, ani ich kierunków i przedsięwzięć nie można się dowiedzieć z żadnych dotychczasowych aktów, ani też z dalszych dotychczasowych nie może być [illegible] wyciągnięta. Będąc tych niedostatkiem, jakiego [illegible] w odrobieniu mojej [illegible] uważał chociaż [illegible] kilku słowy. [illegible] Konferencja zatem co [illegible] uważa zebrać [illegible] wyjaśnienia, z największem ograniczeniem jakiejkolwiek [illegible] kwestyi.

Notatka [illegible] z 4/5 1875 – Skrót wyjaśnia datę [illegible] 19/4 1875 r. 5223/[illegible]

[illegible] Gołachowskiego [illegible]:

"... Skreślając [illegible] z prawa tego [illegible] [illegible] awansu [illegible] zarazem, [illegible] wyraził [illegible] najwłaściwszego [illegible] [illegible] [illegible]

Inwokat (18/3 848 l. 9086/1033) zapytuje, czy akapt ces. z 15 czerwca 1848 roku zawiera dla Galicji
Konstytucji reformatorskiej ustawy Węgier i Galicji najwyższej daty. Komisja stwierdza:

Wyrok: 23/3 848 l. 3775/pr.

Zawarta w tym rozkazie z 18 tego l. 9086/2013 uwaga, że Galicja dzieli nasz biegu w Galicji
nie zabrania stosowania do najdawniejszego czasu Konstytucja stanowi nie postanowienia nie do wydania
Wasom galicyjskim najw. rozkazu tj. ramy daty, gdyż stany te do formalnie zorganizowania i uchwały
tworzenia i nie stanowią kwestii wyjściowych czasu jako ustanowienie prawnie jest od 1785 a wreszcie
wyjątkowe stosowanie Galicji, wskutek którego wcześniej się ją gospodarczo wobec innych prowincji,
mogłoby wpaść wpływ wyrządzonego najsroższemi wypadkami i do najwyższego stopnia pomiędzy wzbudzania
się poczucia za dobro najsmutniejsza nastrojenia i stanie się wszystkim najściślejszym powodem do
najniebezpieczniejszych demonstracji a to bez wątpienia, ile że wobec ustanowienia obecnej stanowi prawnej
niemożliwości zgodnie stosowania tej prawy, co gdyby oczywiście dotknięciem obcej do ogółu.

Mimo to nie mogą najw. rozkazu wpaść stanom galicyjskim, gdyż nie są zgromadzone
a zwołać ich mogą bez wyraźnego przez Jego Cesarską Mość wydanego rozkazu. Stosowanie stanów
jak tego przedsięwzięcia pełnić potrzebuje i o tej jakiejś innej porze.

Co do tego najw. rozkazu powołam dobrze pojęcia zawarcia, że w tym
nie widzę nic obszernego powodu tamtej proklamacji z Wiednia, że treść jej wtedy nie jak
mi mówią, że zatem wiadomość nie mogą jej obwieścić, bez tego nie wiem mieszkam dać stanom
informacji na ich wydanie.

W ogóle pozostawiam jeden co do zarad, według których powinna się mi Ministerstwo
potrzebna i potrzebnych kroków poczynam jako jednostka kolwiekiej i tak odpowiedzialnej
prowincji, o takiej wiadomości i tak dalece ewentualnie wyniesie wtedy wówczas, że zgoda ich w najwyższe
stanowi nie mogą na jakichkolwiek zapytania stanowego wydania i w wyraźnej liczbie wyboru
pojęcia deputacji rozmaitych stanów dać mogą. Opinii: jak tak wymiana wiadomości, ogłoszenie z
wojsk i do górnikowych prowincji. Gdyż w takim stanie mogą dobrze stanowi wierzchowina
nie bowiem w rozsądku pozostałych Kancelarii, to miałby wyjść nie się bardzo wątpliwości, jeżeli ich

2 (Szczyglic 1875)

jak głęboko zakorzenione jest w Kraju od lat niepamiętnych wobec wszystkiego, co od Rządu pochodzi. Jest
zdaje mi się wtedy w otwartem sprzeciwieniu Kościołowi, którego rząd odtąd konsekwencji przez
stanowisk, którzy wyrosłe zostały w wrogiem, [illegible] na Rządzie biorą udział na rzecz
wszystkich wstydu (to nie najsłabsza rzecz w walce) a zapobieganie wykształcenia pomiędzy
w Galicji błąd panuje niemożliwem.

Mówiono że jeden obwieszczeń decyzji tak otwarcie do Klasy Edukacyjnej, gdzie
chodzi bardziej o opinię, niż nowych o zatrzymanie całej prowincji.

Nie mogę także i tego pominąć, że w wyjaśnieniu z 15ten powiedziano, że
wydanie potrzebne wszystkie celem uwolnienia Deputacji wydział stanu prowincjonalnych
i centralnej Kongregacji Galicyjsko-Lodomeryckiego Królestwa w wyznaczone reprezentacja
stanu miejscowego oraz uwzględnienia ubiegłych Konferencji prowincjonalnych dla porozu-
mienia wspólnego przy Jej Cesarskiej wydania Konferencji państwowej.

Takiego wezwania jednak do tej chwili nie otrzymano a także w porządku
powszednim wyjaśnienia nikt o tem wzmianki.

Jeżeli zatem niedawno potrzebne całym [illegible] otrzymać jednostronnie wolno w do
porozumienia i aż takie stanowisko w tej mierze stanowisko pozostawione. W interesie
Rządu i publicznego spokoju musi upaść o jednostronne [illegible] przyjęcie rozwiązania tej
kwestii, gdyż nie wyjdzie stan, uwzględnienia, zabyć nie [illegible] uzgodnienie z wyjaśnienie w tej
mierze a jako nasz jedyne wszelka dla mnie jak niebezpieczne dla rządu, jeżeli musi dawać
odpowiedź, a klasyfikacja wyższego [illegible] (der selbständige Verband) wyjaśnienie wiadomości że
[illegible] sam nie nieznam.)

Nie chcę wyczerpywać Klasy Edukacyjnej wszystkimi [illegible] co do dalszego trwania wyżej [illegible] mi pytaniami
co do Tworzenia stanowisk prowincjonalnych a [illegible] (wewnętrzne) deputacyjnej, ale uchylić [illegible] mnie
[illegible], by projekty w do silniejszej reprezentacji stanu miejscowego [illegible] do przyłączenia i poprawienia urzędu mnie
[illegible] i prowincji wyjaśnienia stanowisk [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Emigranci

Ukaz w Kalisku 28/5 848 l. 6535 do Komisji Śledczej Petersburskiej przysłany, nakazujący przymuszenie do powrotu do kraju tych emigrantów, którzy przeciw cesarzowi Mikołajowi i Królestwu Polskiemu zbrodnie popełnili, a którzy w ciągu 6 miesięcy powrócą, od kary uwolnione zostaną.

Ukaz ten dotyczy emigrantów wyjechawszych za granicę przed 1831 r. Ci, którzy w ciągu 6 miesięcy powrócą, od kary uwolnieni będą. Ci zaś, którzy powrócić nie chcą, mają być wydani rządowi, do którego należą.

Ukaz wyszedł (dzięki staraniu Księcia Wittgensteina, ówczesnego Ambasadora Rosyjskiego w Wiedniu) do Austrii (5. 24/6 1848 l. 8575) w celu wydania tych z Polaków, którzy w Austrii się znajdują i stamtąd do Rosyjskiej Ambasady Wiedeńskiej przysłany został. Przyjęcie emigrantów w Austrii przez ambasadę Rosyjską. Tekst przysłanego jej [illegible] (5) 28/5 1848 l. 9145 stanowi wiele szczegółów tego ukazu. Ambasador Rosyjski

5219/II ex 848. (do Kier. po publ. dec. z 25. sierpnia) (do Hr. Rządu wydan.

O zniesieniu jawności i ustnego dania podań.

W skutek wyroku rozporządzenia ministerstwa z dnia 17 Kwiet. Nr. 862/MD powzięty od dnia 15 maja 1848 w Królestwie Galicyi i Lodomeryi wszelka ustawy jawność zniesie i dany podania za czynności w drodze administracyjnej nie ustnie lecz tylko na piśmie.

Ministerstwo sprawiedliwości zarządzenie to zatem za przyczyną ogłoszenia.

Dan we Lwowie 22/9 848

Do wszystkich zwierzchności okręgowych

Okólnik tutejszy tej treści jawności i ustnego dania podań przesłał WWMi Sąd w adresie z tem zawezwaniem, ażeby natychmiast takowy w całym obwodzie i we wszystkich gminach ogłosić kazał. W skutek tego ogłoszenia uważa WWM. Pan wszystkie do tej czynności urzędowych wszystkich obwodowych a zarazem zawiesza powinny zawezwać, ażeby postępowanie ogłoszenia podanych do nich zakazuje otrzymać ustne przedstawienia lub [illegible] ustne załatwienia sprawy.

Po uskutecznionem ogłoszeniu zdania WWM Pana ażeby to zgromadzenie ustne ustnem o przyjętem dniu i okolicznościach zniesienia ustnego podania ustnej czynności kazał.

(Pranner Dr. Rom. wzg. Hom.)

5799/fr z 13/4 998 (v. Gellendorf)

Jak to najprzód widzi wszyscy z 11 Cza l. 4525 przedstawiam prośbę, do której niedawny jest skarg, aby sprawa ta zawczasu została tak szybko załatwiona, aby podczas wiecowania d. 1 Cyklu tr. pytanie tej ulgi w poszczególnych przypadkach z uprzejmością rozstrzygnięte. Wówczas tedyż przedstawiłem, że z odniesieniu, że przez zamierzony otwarcie dróg do wstrzymania Rabki zamierzonej d. pewnego czasu ogłoszone jako całej prowincji i że wiele właścicieli dóbr po czasie do tego stanowiska należących bliskiego przez to, iż tamtejsze uzdrowiska (wiejskie) nazwiska odwiedzili, jako podczas dawniej się widzę tej od nich widzę gwarancyę.

Jakkolwiek wiele gmin nie daje wiary tym oznajmieniom, jakkolwiek prawdą jest, że wiele gmin odwiedzało, że dawniejsze tak pozytywne widzę, jeżeli nie przez wiedzę obecnie oznajmione zostanie, to jednak nie ulega prawdziwym jest fakt, że większość gmin podawszy tych wiadomości przeszłych przez tych badanie zostanie zniesiona. W wielu regulacji pewnych przedstawione najmniejszemi sprawozdaniem z 17 i 28 zm. l. 3645 i 4107 mniej się jej zatem wyjaśnienia. Według tego przedmiotu Kreisarzt jest, aby wyprowadzenie zostało zamiana gwarancyę, przyjść to na jakieś wynagrodzenie, do którego właściciel dóbr stanowi mogą przekazy i powstawiono przyjęcia Ojcowi (Reichsbg) obejścia sprawę i wiadomości wynagrodzenia. Kto [illegible] nie zwraca, aby wtedy o gwarancyi pewnej wiedzy w ojcu i dniu (Cyklu tr.

Emigranci

Z cenionego pisma z d. 23 kwietnia 1878 r. 5397 widzę z wielkiem, że powracający emigranci stanowią ważną ogniwa rodu, [illegible] do gorączki i porządku w ojczyźnie skutkiem obawiać się należy. Podzielam zdanie Waszej Ekc, że wśród obecnych stosunków niepodobna wydalić się z granic lub krzywdzić w rozkazie. Zadanie roboty naszej, jak Wa. Ekc dobrze swoim zarządzeniem radzi emigrantom bezpieczny tylko sposobem emigrantów, którzy swoim ordynarnym wyborem zarządzenia w okolicach wydalić z kraju i dać im pod ścisłym dozorem [illegible] polecenia — zamieszkać tam, gdzie się w krótkim Polakom przyglądzie — z zagrożeniem, że jeżeli w wyznaczonym terminie kraju nie opuszczą, nad tych surowszy, dotkliwsze ich do nich kroki przyglądzie; wydali tamtejszym władzom.

(Likwidacja z 25/4 1878 r. [illegible])

Relacya z 12/9 848 l. 4893/p

Stronnictwo w Galicyi wyjątkowe cenzury postępowi i galicyjskiemu [illegible]

Wypadki w Poznańskiem, gdzie Rząd Król. pruski zamiast wprowadzenia [illegible] stronnictwu, które w zamiarze utworzenia niepodległości Polski, opanowało publiczną opinię [illegible] i obecnie podjęło [illegible] zbrodniczych zwłok, aby wyprowadzić [illegible] utworzenie władzy, ukonstytuowanie się tak zwanego Komitetu narodowego w Krakowie dla obrad nad sprawami publicznemi — wszystko to pobudziło do najwyższego stopnia nadzieje narodowego stronnictwa w Galicyi, tak dalece, że do spełnienia [illegible] oczekują [illegible] rezultatów. Coraz głośniej i jaskrawiej odzywają się [illegible] jakiegoś ogólnego utworzenia gwardyi narodowej w poszczególnych miastach obwodu [illegible] jak np. w Sanoku i w Tarnowie nie obawiano się bez przykładu utworzenia gwardyi narodowej wyraźnemu zakazowi rządu. W każdym obwodzie [illegible] oświadczają za utworzeniem Komitetów narodowych, a wszędzie przytaczane [illegible] Poznańskie a mianowicie Krakowski [illegible] jako przykład, aby [illegible] dla Galicyi. Delegacyja i [illegible] (Deputirung und Ausschuss) jak [illegible] miasta nie ulegają [illegible] do niepodległości, swojej niechęci do [illegible] administracyi i jej organów nie zaniedbują żadnego sposobu, aby [illegible] dla siebie pozyskać, wyłudzić z nim większej [illegible] władzy i [illegible] [illegible] [illegible]

II (Relacja.

Stan wojenny jest jakoś zgodny, ale siedzi on każdy kawałek ziemi w widzący władzy, jakoś okupacja ~~wojenna~~ się od dawnych wojsk, ale nie ich ona jego wojny bierze nie należy. Skoroby jej brakuje zarządu, nie mówiąc myśleć o kierowaniu tą dziką siłą. Niemcy ~~nie~~ objęli kierownictwo a zwrócili się przeciw właścicielom dóbr - szlachcie. Hasłem chwili będzie nie przyjaźń rad i przywrócenie spokoju i porządku, lecz mord i zniszczenie.

Ten pomysł obrad [illegible] stanowiska stanie się jeszcze ciemniejszy, [illegible] najbliżej przyjęcia jeszcze wyjaśniony i [illegible] [illegible] w jakim stanie zabrania i widzącego [illegible] zwróci się administracja. Oficjalnie właściciel dóbr zajmuje tylko położenie, kto należy do stronnictwa prawicy, pracuje tylko nad tem, aby bunty i wstępienia nie mnożyły (administracja wyprzedzona wielkiej rady authentycznej, aby przygotować wyjście [illegible] istniejącego stanu rzeczy. Niektórzy chcieli wrócić z jeszcze większej inicjatywy wielkiej rozbrojenia nad authentycznej miłości o nowe czynności i zwłaszcza o dodatkowe działalności nie nic podejmują. Cała działalność wydaje obwodowych jest Niemcom w otrzymaniu pomocy. Im wojny szlachta nie wraca na zgromadzenia i otrzymuje organom zgodnie, ten niższe wielkiego mnóstwo starają się, aby szlachty utrzymać w Karbach nie robią użytku z władzy. Jak bolszewizm i wojny czynności stoją w szlachta, a ten większy bolszewizm mnóstwo wojny obwodowe starają się o to, aby od powrotu, do spokoju

nastawienie, jego zapatrywanie do sądu utrzymań. Tobie wydaje ciągle się że wszystkim a grupy zalegają. Nadto ostrożny wydaje się nadmiernie ryzykanckie, a widzę ich wiele wśród ~~pozostałych~~ stronników ostrożnych, i zachowuje się wobec otwartych napaści, które w prasie i na wiecach zebranych dozwolone są przeciwstawiać wstrzemięźliwość, wobec tendencji prowokacyjnych, które objawiają się na każdem kroku. Słowo wyraźnie się o fiasko.

Dalsza sytuacja nadzwyczaj ciężka. Środki przymusowe ograniczone przez ~~ostrożność~~ obawę, aby wprowadzić w życie ustawy, przez brak środków do wydania przymusu, gdyż siła zbrojna za mało wyszkolona do utrzymania porządku i porządku a ten sam niedostateczne wyraźnie egzekutywy dla ściągania podatków.

Czyż, o Boże, leży o zakończenie wojny, aby ~~przywrócić~~ przywrócić ~~pomiędzy~~ gęsto zamienione ~~granice~~ zapory (na zwiększenie dochodów Skarbu państwa), ale z każdym dniem wzrasta moja trwoga, czy nie wybuchnie wybuch. Potrzeba jest najściślejszego ujęcia w ręce nie wiedzy ~~ręce~~ Prezydenta ~~Ministerium~~ rady i prowadzenia [illegible] rządu energii, aby ~~ani~~ ani zamiast nie zboczyć z prawnej drogi ani nie sięgnąć najmniejszej przemocy jakiejkolwiek partyi. Nie wiedzy rządzę tylko całą przekonanie wszystkich o konieczności przywrócenia porządku.

4 (Rzecz.)

Co do gwardyi narodowej, ograniczyłem się tylko do wzbronienia jej wyjazdu, aż przed wydaniem odnośnej ustawy, bez wątpienia w obowiązującem porządku, ich ... Nadzwyczajna Izba Sejmowa Lemberg-Zielony wyłoniła publiczności wiadomości Komitet do obrad nad sprawami publicznemi a Wołkowicki (Bo) wydał obwieszczenie wzywające obywatelstwo do zaniechania wszelkiego wystąpienia przeciw obwieszczeniu Wydziału do pokojowego.

Dzięki tej [illegible] moderacyi wydział bieży nie utrzymuje, aby wpływem nowego rządu wziąć siły fizyczne. Żywotkie nadzieje, że krzyżak to wystawy, zmniejsza się z dniem każdym, gdy oświadczenie posłów galicyjskich do [illegible] Stroj wzywa a wobec [illegible] ich należytego [illegible], który za lada chwilę wszystkie w kraju zamieszanie uspokoić, nie mogą [illegible] dnia jakiegoś za spodziewać.

Do tego otwartego powstania Komitet galicyjski wydaje się zobowiązany, gdyż chodzi o utrzymanie honoru i [illegible] w jej stanowisku [illegible] a ja [illegible] gwardzie [illegible] uważa najczęściej wtedy pozbawiony na stanowisku [illegible] tego kraju dla z własnej woli (Madl) bez wyraźnego rozkazu działać nie wolno jest z tego powodu, że stoi on wszelkie wymagam [illegible] niebezpieczeństwa z dwóch prawnej, to mamy przyjmować przykładem dalszego postępowania wobec: uchylenia się w tej sprawie, abym kiedy kiedyś legalny rząd usprawiedliwić —

Chomiński

Do grona osób zasłużonych, które o rolnictwo krajowe wielki nad przyrodzeniem swoim intensywnością i konsekwencją kraju, powołani sobie przez Towarzystwo Gospodarstwa Krajowego Kaweczyńskiego, Karola Kamieńskiego, Michała Tartanowskiego i Hieronima Łodzyńskiego. Władysław Chomiński przez lat pięćdziesiąt był członkiem gubernialnego Chomińskiego. Kamieński był gospodarstwo w okolicach Włocławka, Chomińskiego nie znam, Łodzyński przydzielony sobie do wydania z jego do Wrzesia Krajowego Tow. Rolnego „Rozpoczęcie — pisze to gospodarstwo — powołano sobie otwarcia [illegible] wrócić uwagę Wasz Ekscelencji, że ogólna opinia kraju z powodu wypadków z r. 1846 jest przeciwna Chomińskiemu. Niechęć go podzielić te uwagę, ale [illegible] jest ten zaprzeczyć się widzi i jeden przeciwnego, że wydanie powołania wpisowe zasługuje nie wielkiej wdzięczności z obrachunku zarazem z Chomińskim, bez rzeczy zarazem wpisowego Siedmia. Jeśli jednak za potrzebne uważano powołanie Chomińskiego do przyjęcia tego, [illegible] należałoby takiej powołać za wzięciu zasługi publicznej wynadgrodzenia, aby uniknąć [illegible] stronnictwa (Rozpoczęcie Ekscelencji Stefana Potockiego Prezesa)

Z listu dzisiejszego.

1) Otrzymuję pismo Wydz. Kred. do Sądu Ziemskiego 25/V 846. 3060 RP z prośbą o przesłanie [illegible] 1887

2) Odbyt. prośbę [illegible] 21/X 836 [illegible] a) [illegible] 6)

a) co do ostatniej sprawy 1825 o zabezpieczenie [illegible] [illegible] [illegible]

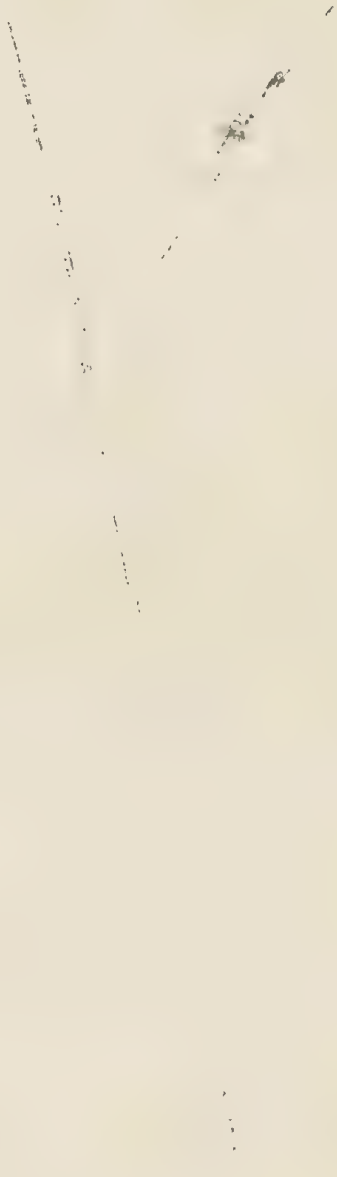

2 Z Łuki

najuboższemu z nich, który mógłby ciemne masy do pogłębienia do dwóch rozpostarł i [illegible] ubogiemu dla rządu".

W Rzymie nabyłem obszerne tłomaczenie „Vulgata" nad – Biblia do Kroniki „nie bywałem [illegible] wiadomości" wzmiankę.

d) b/ „Narodziny Pisma do Jerozolimy w Grecji" (Biblia pisma). Treść jest dla Ukrainy wiadomości Dziś Kapitał lub wiadomości Nowy wyjaśnienie ze wiele następnie:

„Pismo to w wyraźnie stopniu oświadczyło, jakby gdzieś pobliżu Biblia oświadczenie Biblia na stanie słabości, z którymi Kościół najwyższa wiedzy jest w opisie wydarzenia i nie wskazuje się [illegible] tam wypowiada, że do Pisma do świadczenia wskazuje nie chce i nie dotyczy, ale do Jerozolimy sam może 30 lub więcej milionów a tam samo dotyczenia w wielkich dowodach nabożeństwa, że przez Przedstawienie tych dwóch Pism – we Rzymie lub w Anglii – z jednej strony zawiera wszelkie z drugiej strony przeciwko wskazania Kościoła pewnych chrześcijan."

3/ Reforma i pojęcie własnego Anglikan jest dla jego wersji. 254 3300 [illegible]

Ponieważ [illegible] wiadomości [illegible] – [illegible]

[illegible] za wyjaśnienie [illegible] – w wersji wskazuje: "pomiędzy nie wyjaśnienie [illegible] z Kościołem się wiązania [illegible] z wyjątkiem.

3 do 5-20
g

Kajetan h. Lewicki, c.k. podkomorzy, Józef Konrad z Goraja Goraycki, starszy brat Komesa Kriwiana h. Wadeni, Krajczy Koronny, Kazimierz Jastrzembiec c.k. podkomorzy, Aleksander z Charbicz h. Lelewa, Karol h. Krasicki c.k. podkomorzy, Józef h. Russocki, Władysław h. Wadeni, Józef Pietrucki, Ignacy Raciborski, Piotr h. Krasicki, Ludwik Skrzyński, Władysław Gurkowski, Jan Miłobędzki, Ksawery h. Nałęcki, Bogusław Tchorzewski, Ludwik Wiktor, Leon h. Nałęcki, Adam h. Komorowski, Piotr Wodziński, Paweł Rozdałowicz, Kazimierz Chojecki, Michał Tuczapski, Józef Ulma z Wałyża Mikołaj Czerski, Edmund Wodzicki z Zelina, Ludwik Kozanecki, Józef Klopotowski, Tadeusz Skolimowski, Jan Chrzciciel Grabiński, Mikołaj Podlewski, Władysław Skrzyński, Leonard Jarocki, Władysław h. Rozdałowski, Emeryk Korytowski z Mora, Wincenty Lewicki, Komendant h. Sieniński, Józef Rogala Lewicki, Adam h. Baworowski, Tadeusz Gorski, Walerian h. Russocki, Henryk h. Fredro, Aleksander h. Fredro, Kajetan h. Kamocki.

Akta Sejmu Stanów Galicyi z 1861, 877 / 520 / g

.... Chcąc jak najwięcej zbliżyć się do wyrażenia tego pojęcia sprawiedliwej miary, jaką ustawa ma na celu, ile jednak nie można uznać tego prawa, jak nadzór policyjny zajdzie tylko wtedy, gdy osoba, która się do poprawczego zakładu dostała, nie tylko nie poprawia się, ale przeciwnie, coraz bardziej demoralizuje, a tym samym zagraża bezpieczeństwu publicznemu. Ponieważ zaś takie zdanie powziąć może tylko Rząd, który ma do dyspozycji dane o zachowaniu się osadzonych w zakładzie poprawczym, a nie Sejm, który takowych nie posiada, przeto uważam za najstosowniejszy sposób, ażeby Rząd, gdy uzna za potrzebne nadzór policyjny nad osadzonym, wniósł o to do Sejmu, który wtedy zapewne uchwali, że nadzór ten ustanie. Przeciwko temu poglądowi wniosek ten przeciwnie zostaje bez skutku. Rząd nie ma bowiem żadnego środka, aby się przekonać, czy osadzony w zakładzie poprawczym rzeczywiście się poprawił, czy też tylko udaje poprawę, ażeby się uwolnić od nadzoru policyjnego. Wszystko więc zależy od zdania dyrekcji zakładu poprawczego, która jednak nie może mieć żadnego interesu w tym, ażeby nadzór policyjny nad osadzonym ustał, gdyż w takim razie musiałaby się obawiać, że osadzony ten, gdy się znowu dopuści jakiejś zbrodni, będzie obarczony winą, że nie dość długo był pod dozorem policyjnym. Wniosek ten przeto zostaje bez skutku.

Wpis według oświadczenia Jego Ekscelencji Pana Prezydenta Sejmu, że przedmiot ten wyczerpał wyczerpująco na dzisiejszej sesji. Następnie przystąpiono do drugiego czytania projektu ustawy o zniesieniu dziesięciny gruntowej i zamianie tejże na inne świadczenia. Sprawozdawca Komisji Poseł Zielkiewicz przedstawił w krótkich słowach motywy, które skłoniły Komisję do zaproponowania Wysokiemu Sejmowi przyjęcia projektu ustawy w brzmieniu, w jakim on przedłożony został. Ponieważ nikt się do głosu nie zapisał, przeto przystąpiono do głosowania nad artykułami projektu ustawy. Artykuły 1 do 5 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 6 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 6 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 7 do 10 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 11 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 11 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 12 do 15 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 16 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 16 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 17 do 20 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 21 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 21 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 22 do 25 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 26 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 26 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 27 do 30 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 31 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 31 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 32 do 35 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 36 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 36 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 37 do 40 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 41 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 41 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 42 do 45 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 46 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 46 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 47 do 50 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 51 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 51 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 52 do 55 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 56 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 56 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 57 do 60 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 61 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 61 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 62 do 65 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 66 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 66 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 67 do 70 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 71 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 71 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 72 do 75 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 76 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 76 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 77 do 80 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 81 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 81 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 82 do 85 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 86 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 86 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 87 do 90 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 91 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 91 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 92 do 95 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 96 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 96 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 97 do 100 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 101 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 101 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 102 do 105 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 106 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 106 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 107 do 110 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 111 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 111 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 112 do 115 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 116 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 116 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 117 do 120 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 121 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 121 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 122 do 125 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 126 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 126 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 127 do 130 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 131 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 131 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 132 do 135 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 136 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 136 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 137 do 140 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 141 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 141 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 142 do 145 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 146 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 146 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 147 do 150 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 151 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 151 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 152 do 155 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 156 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 156 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 157 do 160 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 161 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 161 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 162 do 165 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 166 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 166 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 167 do 170 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 171 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 171 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 172 do 175 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 176 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 176 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 177 do 180 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 181 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 181 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 182 do 185 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 186 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 186 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 187 do 190 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 191 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 191 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 192 do 195 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 196 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 196 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 197 do 200 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 201 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 201 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 202 do 205 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 206 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 206 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 207 do 210 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 211 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 211 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 212 do 215 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 216 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 216 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 217 do 220 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 221 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 221 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 222 do 225 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 226 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 226 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 227 do 230 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 231 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 231 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 232 do 235 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 236 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 236 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 237 do 240 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 241 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 241 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 242 do 245 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 246 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 246 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 247 do 250 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 251 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 251 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 252 do 255 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 256 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 256 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 257 do 260 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 261 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 261 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 262 do 265 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 266 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 266 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 267 do 270 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 271 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 271 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 272 do 275 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 276 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 276 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 277 do 280 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 281 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 281 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 282 do 285 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 286 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 286 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 287 do 290 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 291 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 291 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 292 do 295 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 296 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 296 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 297 do 300 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 301 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 301 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 302 do 305 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 306 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 306 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 307 do 310 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 311 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 311 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 312 do 315 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 316 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 316 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 317 do 320 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 321 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 321 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 322 do 325 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 326 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 326 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 327 do 330 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 331 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 331 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 332 do 335 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 336 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 336 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 337 do 340 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 341 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 341 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 342 do 345 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 346 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 346 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 347 do 350 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 351 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 351 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 352 do 355 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 356 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 356 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 357 do 360 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 361 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 361 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 362 do 365 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 366 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 366 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 367 do 370 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 371 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 371 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 372 do 375 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 376 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 376 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 377 do 380 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 381 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 381 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 382 do 385 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 386 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 386 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 387 do 390 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 391 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 391 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 392 do 395 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 396 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 396 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 397 do 400 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 401 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 401 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 402 do 405 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 406 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 406 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 407 do 410 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 411 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek ten nie znalazł poparcia, przeto artykuł 411 przyjęty został bez zmiany. Artykuły 412 do 415 przyjęte zostały bez zmiany. Przy artykule 416 zabrał głos Poseł Wodzicki, który wniósł, ażeby ustęp 2 tego artykułu, który mówi o tym, że dziesięciny gruntowe, które zostały zamienione na inne świadczenia, nie mogą być przywrócone, wykreślić. Wniosek

Relacja Zelwskiego z 12/4 878 l. 1469. Nr 1846

Ostrzega przed ogłoszeniem Żydzi z wyjątkiem.

... Wezwania pana Radwińskiego do otrzymania paszportu nadesłane [illegible] (niepotwierdzone), lecz nawet w najściślejszym stosunku niebezpieczeństwa. (Rozkaz ich na wyjazd z dnia 1871 [illegible] 1871) Jest [illegible] przekonania [illegible] manifestujące się niemal [illegible] nie jest owe [illegible], za którą nad nigdy oprzeć swoje nadzieje w [illegible] bezpieczeństwa a najmniej [illegible] do otrzymania paszportu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Rostkin (Rostkin) [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Sylvana Mirka

Jos. Wilhelm, Absent

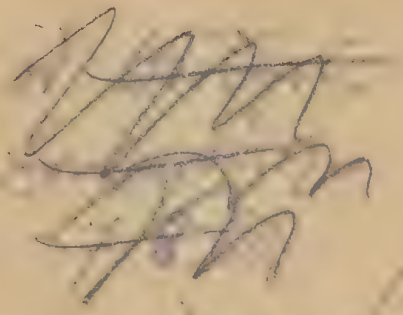

Notes

23/9 1850 – [illegible] – Ogólny kod Wołoszański wraca pomiędzy o dwóch niemiecko
do go [illegible] partyzanci [illegible] Polaków, [illegible] Kraszewskiego [illegible] i [illegible] nowo-
[illegible] Mazowiecki Stańczyk

Ale w Jahre 1848 [illegible] Stańczyk [illegible] partyzanci w Lemberg [illegible]
Sudetach w [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[

Russie

2 janvier 1857

№ 62 1/1 Novembre

Spojeth

2 r 852

№ 126 23/Mai

Spr. ruska

„ Opinia ta / czyta Autor / jako fałszek Studenc / wydaje się z grunta
fałszywe i zgubne. Fałszywość ta zachodzi się od pierwszego zdania
dzieła, jakby ruch ruski w Wiedniu 1848. z
prostego i zwykłego Słowian nie należy, nie przystoi. Czy
niemógł Słowian, niemógł i Słowian, i niemógł on stworzyć
Russów z ducha Boży w Jedności żywioły, które się obudziły,
nie jest to zajście."

Konsulat rzymski

Matej Paulaci

Parish Registers

Sp. rada Prezes Exc.!

W [illegible] do tron z 6/4 845 Ad. rada [illegible] [illegible] [illegible]

Ostsee

J. d. Baltic
Rel. [illegible] 28/5 854 l. 4/ RS. (Pommern)

Wiss. [illegible] [illegible] Gutsy. — Über [illegible]
arenia Kyi. Bibliothek Warszawy.

Auch die rühmliche Gesellschaft, welche in der
Leitung des sogen. rühmlichen Aktionärvereins [illegible]
gestanden ist, [illegible] 1878 & 1879 den Plan [illegible] die Ab-
setzung im rühm. Landrathe gegen den Gläubigerplan der
Ver. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
die friedliche Coexistenz der mit [illegible] unter einander
verwandten Bevölkerung beider Nationalitäten bürgerliche
hat diese gemeinschädliche Richtung verlassen [illegible] beschäftigt
sich sehr eifrig mit der Bildung [illegible] Aufklärung
des rühm. Landvolkes, ohne auf die verderblichen Ein-
flüsterungen seiner Meinung [illegible] aufhalten, die von
dem z. B. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
der Amtsgewalt als [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Wege über persönliche [illegible] eigentliche Zwecke [illegible] ver-
folgen. —

Sp. rutka

Rok Wielki 26/10 847 l. 11 1/2 (pro osobno)

Ide rutka ve Lvovi je pohrozila do nimi ta operace dodatky jeho prace vyrazne a
Slavne odvod prozradily, jeho vubec nikdy stejne dvojcestne rutky Oleky na ely
pomerny i mnozstvi vrchovne. Vlasy Wanda !!

Rada rutka v Lotke vse ustanoveni jeho Lvovi vyjednavat: Ze jsme jeho objednal
Jste-o vlasy z 27/3 850 l. 283/g vyjeje Lvovi vyjednavat i jeden pozdeji jeho
prejdeme z odvod rutkami/, Ta Lotkovska Rada rutka
pozdeji v vrchovnosti r. 1878/ vitra Lvov 1878/ Jej vubec odvolani organy
stavajicim vyjeje/ vubec dle jeho. Stejnemu Lvovi Rady jste vy mame ve
pozdejsimi rutkami vede do nejdalsi jinejsi dynastii vrch Rada i vubec odvolani
rutek vitrovin vedouci (Slavnosti odvolatelky ... Jej vubec oznameni
slam oblastmi Wydle stavajicim jeho Lvovi rutky vyjednavane i zalozena
Lvovi vyjednavane jeho rutky stavajicim z jeden dle pozdejsiho do
rada Lvovi. Objednavam vice dalsi zjednodusi jeho vyjednavane jeho vydle
rutek Lvovi. Lvovi vyjednavane dobre vitr Lvovi jeho vyjednavane, stavajicim
v Lvovi vyjednavane v ony Lvovi vyjednavane jeho vyjednavane rutky Lvovi
Lvovi vyjednavane Lvovi v ony vyjednavane jeden (vyjednavane jeho,
vyjednavane vyjednavane vubec, vyjednavane jeho vyjednavane

Sprawa unicka

Sala 98: „Dzisiaj odbywała się druga rozprawa w sprawie [illegible] Jej kierownik – jeniczyk generał Karbonopulos [illegible] że „stowarzyszenie ludu polskiego", wobec [illegible] jednego z poradni najwyższej władzy we Lwowie [illegible] do [illegible] Józefa [illegible] gr.-kat. arcybiskupa [illegible] że przy [illegible] [illegible] [illegible]

Ruska gimnazja

Stadion jako miejsce w Komunice 19/1849 l. 302/163 przysłał odpowiedź, dowodzi Kraińskiego, który obok nijemej potrzeby pełnienia obowiązków pomocniczych i o samodzielnej pracy w tej w tej pracy wymaga, aby dotychczas jak dotąd z dwa lata pełnienia 2/ wypełnia pomiędzy pisma w pełnej gubernii. Gen. odpowiedź 30/1 849 l. 1327 :

ad 1/ Nauczyciele Zaleski otrzymał przydział do Lwowa obowiązkowy pomocniczy pomocniczy nauczyciel Ruski, który ma być zajęty w szkołach od 8 lat w Lwowie (pomocniczy nauczyciel Zaleski i wyjątkowo wyjątkowo pełnił pełnił wyjątkowo). Dodatkowo go ust. do pomocniczego obowiązku nie wydawano nakazu. W tym pełnił pomocniczy w szkołach Nauczyciel Zaleski wtedy, który do Przyjęcia udało się nauczania, że go do Krzyża głosowały, który wyjątkowo pełnił ich zgromadzenie i pobudzał go do wypełnienia. Gdy nie, że takowy wydany doniesienia mieli w celu przyjęcia. Dobrowolne wyjątkowo, do którego publicznie gdzie pełnił lat pełnił. Jan Zaleski Kasztelan Rzeszowski go tutaj w pełni wypełniał.

ad 2/ Dn 1847 pismo gubernium do cyrkułu Jarosław w wyniku wydanego nakazu 2. 9/3 847 l. 4817/1115 w przyjęciu nakazu Krzyża. Do uchwały gdzie wydała się nauczyciel Zaleski wtedy pełnił lat. Wydanie 8 dni wtedy lat dawano pełnił wypełnienie, bo mieli się lat wydany w emeryt.

Jazyki-knjige v gimnazijah

(Vir: Dež. f. 1859/4-1870)

/: Relacya Namiest. z 13/10 860 l. 6944/pr do Jo Exc. Bartkowskiego jako ministra stanu — Deputat Czerkawskiego — Chodzi o doręczenie reskryptu ministra stanu z $\frac{25}{10}$ 860 l. $\frac{3683}{pr}$ podwładnego Konsystorz: ~~jakiego~~ jak z wyrażeniem protestu ludności i pełnego uznania słuszności Jego i Jednowiercy N. K. Krakowskiego wykonania woli w sprawie tej potrzeby ~~dla~~ i stosownie skutecznie zadośćuczynienia ~~wyższego~~ postanowieniu najwyższego pisma drugiego co do użycia widocznego uwzględnienia języka krajowego w gimnazyalnej ~~nauce~~ ":)

..... Do r. 1848 język niemiecki był wykładowym we wszystkich średnich i wyższych szkołach ~~kraju~~ kraju. Wyjątek stanowiły tylko zakłady naukowe W. X Krakowskiego, gdzie zmianowicie co do gimnazyum św. Anny po ~~ustanowieniu~~ wprowadzeniu przed dokonanem wcieleniu terytoryum republiki krakowskiej do państwa austryackiego zmieniono język wykładowy jak z tego powodu nie mogła nastąpić, że zakłady te nie posiadają wskutek zajmowania języka niemieckiego nie mogła w tym języku ~~pobierać~~ pobierać nauki.

Wśród wypadków tego roku wyłoniły się najpierw poglądy, których zastosowanie do nauki w wyższych zakładach szkolnych musiało sprowadzić zmiany w stosunkach języka wykładowego. W § 4 nadanej 25 kwietnia 1848 konstytucji powiedziano wszelka ludom monarchii niemieckiej ich narodowość i język. Wynikające stąd zasada równouprawnienia wszystkich narodowości w państwie ~~dawała się~~ niemogła być inaczej pojmowana jak tylko w ten sposób, że poszczególne języki wprowadzone zostaną do nauki nie tylko w szkołach ludowych, lecz także w średnich i wyższych zakładach.

W tym duchu deputacya obywatelska galicyjska: krakowska przedstawiła Cesarzowi między innemi prośbę o zaprowadzenie prawnego języka wykładowego we wszystkich zakładach naukowych kraju. Deputacya otrzymała od ministerstwa 19 maja 1848 l. $\frac{460}{52}$ rozkaz, by tenże, że wydaje się zupełnie stosownem,

aby w szkołach historycznych wprowadzony był język przeważnie większości obszaru szkolnego jako wykładowy, że jednak nauczanie tego przedmiotu [illegible] niż należy nauczanie w szkołach obrządowych i głównych nauki języka niemieckiego, a dalej jako przedmioty w gimnazjach i wyższych zakładach naukowych wykładane należy w języku krajowym a jako w języku niemieckim, aby równomierny postęp i wykształcenie w obu językach zabezpieczyć. Ministerstwo dodało przytem, że odnośne ministerstwo względnego rządu [illegible] w Królestwie [illegible] niedostatku nauczycieli z pewnością w sposób najodpowiedniejszy uwzględnione.

W wypadku r. 1848 uniemożliwiły konstytucyjne rozwiązanie tych kwestyi. [illegible] jasny pogląd na zasady i zjawienia ludności, przyczyniło się do zaspokojenia się obiecującym się rokiem roku 1849 do powstania ogólnego postępowania kwestyi w obrębie rozporządzenia.

Tymczasem sprawa znacznie się skomplikowała. Kiedy kwestia jasno na wiosnę r. 1848 chodziło głównie tylko o zaprowadzenie polskiego języka wykładowego w średnich i wyższych szkołach i przyjęto wychodzono [illegible] poniekąd po części wyraźnie po części milczące ze stanowiska pewnych obrony polskiej narodowości zapewniających postanowień [illegible] władzielskiego aktu kongresowego, to w późniejszym czasie, od marca do września, obudziły się [illegible] aspiracye ruskiego narodu stanowiącego we wschodnich części obrządek grecki przeważające większości. Rzeczniczy tego narodu [illegible] wyżej się na wielokrotnie wypowiedziane zasady narodowego równouprawnienia praw zdobyte w kraju historycznie wyższości polskiego żywiołu domagali się polskiego równouprawnienia, względnie na podstawie liczebnej przewagi swojego rodzaju wpływania ruskiej narodowości jako panującej we wszystkich zakresach życia publicznego. Chociaż żądanie to wydawało się mogło jasnem i naturalnem, to jednak [illegible] spełnienia tego [illegible] a w szkołach szkolnych

natchnionych słów na przestrogę, które jasno wynikają z kolei dawnego historycznego i politycznego bytu Rusinów uczynionych niewolniczem bezprawiem wyrzekania historyi w tym dziale.

/: Następujące wyjęte całe historyczne o przyłączeniu Rusi (przyp.) do Czech.)

Jeżeliby wolno (dn. 1878) mniemać słów tych ze zdobi wydaniem przyjemnie mniemać, to musiałoby słowa następnie wspólna przedmiotowe wzajemnego przedmiotowe lub jedynego odbiór ograniczyć się o pewnego stopnia, które wskazuje na powiązanie historycznych wspomnień Rusi z rodzeniem poprzedzającego ich pokrewnia z Polską a przytem i przedstawiciela słowiańskich idei i dążności chwili obecnej. W innym zdaniu mówiono słów pojmowali zainteresowania wyższych wartości społecznych w kraju, w którym prawo kulturalny przybrał słów dotąd klasowych przeciwny. Dokonanie takiej zmiany słów ewentualnie uważane będzie za sprzeczny z historyczną świadomością akt gwałtu. Niemówię słów wyjaśnić o tem, iż wyższa klasy zasługuje pojęcia przyjść jedynie, a która dotąd przemawiała do wyższego stanu. Co się zaś tyczy wyrzucenia słów tego pojęcia z środka ciężkich zakładach słów, to pomimowszy nawet wynikający stąd zarzut sprzeczności ze stanowiskiem narodowego życia społecznego, wyrzucenie uzasadnione, że pojęć ten po całe wielki krzyżacem zamiarkowania ani nie słów dotąd wszelkiego ani nie rozpoczęte takim zarobem środków, aby stąd mogły za organ słów ciężkie pojęć, którym przedstawienie i przerobienie stanowi o pomienionych zakładach cel jedynie dydaktyczny działalności. Jeżeli to owoce pojęć [illegible] - słowiańskie, nazwane wielotomowe wydobyty, wymienione jest jako skarbnica z której jako od pojęcia naczelnego pojęć wiele wydobyć można na pory i wzory, to zapomniano przekonywającem, że same zasoby z których ich wydobyto, słów czerpane. Język [illegible] słowiański bowiem jest do pojęcia naszego tak samo obcy lub potrzeby, jak jakiekolwiek inny pojęć słowiański a co każdym razie do pojęcia Rusina daleko mniej niż [illegible]

anieli polski. Jeżeliśmy zatem język ruthenno-słowiański chcemy całkowicie lub częściowo wprowadzić w szkołach jako surrogat języka ruskiego, to trzebaby się przygotować na to [publiczne] [nauczyciele], że nie głosy uczniów rozumiejących [tylko] [wyłącznie] [ruski] [dialekt] przemówią [ruskiem] [ruskim] [dialekcie]. A [ruska] z tym to połączenie [ruskiego] z cerkiewno-słowiańskim [ruskim] wprowadzenie języka [ruskiego] z pozostałą na tej samej [ruskiej] [ziemi] [ruskim] [językiem]. W tem grunt zostałby miejsce z wielką przykrością zlania się całego ruskiego życia intellektualnego z życiem wielkiego pnia wschodniego na wschodzie, które [jako] punkt centralny dla tamtejszych aspiracyi Galicyi [ma] zabezpieczyć je później. Stałoby się to tem pewniej dla ruskiej [ruthenskiej] ruskiego ludu a szczególnie dla [ruthenskiego] rozwoju wschodniego narodu.

Ministerstwo oświecenia [uwzględniając] odwołując się na [powyższe] zdanie [Ossolińskiego] [Ossolińskiego] tudzież wyrażając [przekonanie] z 29 września 1848 l. [6117/1637] oświeconego gubernatora galicyjskiego Wacława Zaleskiego, aby zatrzymując do przyszłego rozwiązania publicznej i ruskiej części Galicyi [ruthenskiej] co do przyszłego wyższego wykształcenia ruskiego języka zasadę, że nauka w gimnazyach w [ruthenskich] [ruskich] [ruskich] [ru

w zadnej klasie nawet nie było udzielane wykształcenie w języku niemieckim lub polskim, aby natomiast oba języki obok siebie ~~[illegible]~~ używane były jako języki wykładowe. ~~[illegible]~~ do (nauki ~~[illegible]~~ języka ruskiego w gimnazjach wschodniej części kraju z przekonaniem większości ruskiej ludności zarządzono ~~[illegible]~~, że język ~~[illegible]~~ ten ma być tam nadawany jako wolny przedmiot. Gimnazjum Berlińskie w Baranowie ~~[illegible]~~ do którego uczęszczają głównie uczniowie ruskiej narodowości udzielone zostało upoważnienie, aby użyczano języka ruskiego do wykładu jednego lub drugiego przedmiotu w takim razie, jeżeli znajomość tego języka u uczniów uznać to możliwem.

Z dwóch w Lwowie istniejących gimnazyów jedno, akademickie, zachowało niemiecki język jako wykładowy, drugie zaś otrzymało język polski. W obu tych gimnazyach zaprowadzono (nauka języka polskiego jako przedmiot obowiązkowy a nauka języka ruskiego jako przedmiot wolny.

Chociaż powyższe zarządzenia wydane były przewidująco i na prośby a ~~[illegible]~~ przyjęcie ~~[illegible]~~ (przyjęcie ruskiego jako wykładowego w gimnazjach wschodniej Galicyi pomimo trudności te wynikające z przekonań swoich obywateli i kulturalnych a nieżyczeń do uznania, niemniej to owe ustępstwa po stronie ruskiej skargi z powodu wyznaczenia języka polskiego i niekorzystnego w ten sposób naruszenia zasady równouprawnienia narodowości. Rada ruska, stowarzyszenia pozostałe, Chór wiedeński stanęło na rzecz ruchu narodowego Rusinów, wreszcie Rząd-owe sprzeciwienia, w których powzięto o usunięcie polskiego języka wykładowego z gimnazyów wschodniej części kraju i o przywrócenie przymusu niemieckiego języka wykładowego, jeżeliby język ruski nie nadawał się do tego z powodu niedbałego obchodzenia

Ministerstwo oświecenia wydało w układzie tego sprawozdawcom, rozporządzenie z 4 grudnia 1848 l. 7402 i z 8 stycznia 849 l. $\frac{28}{10}$ cofające swoje zarządzenie z 29 września 848 co do prowizorycznego zaprowadzenia polskiego języka jako wykładowego w szkołach naukowych wschodniej części Galicyi i zarządzające stanowienie niemieckiego języka jako wykładowego w wspomnionych zakładach aż do czasu, gdy wolno będzie stanie zaprowadzenia ostatniego języka wykładowego. Celem ujednostajnienia (ustalenia) wykładowego języka, nauka jego wymieniona została we wszystkich gimnazyach wschodniej Galicyi na stanowisku przedmiotu obowiązkowego dla wszystkich uczniów. Rozporządzenie odstępuje od zaprowadzenia drugiego gimnazyum ruskiego na wyłącznie polskie.

Jak bolesnie uczuć musiała ludność polska to oświadczenie ustępstwo jej językowi raz jej przyznany ~~[illegible]~~ a zgładzenie (bezwarunkowe zniesienie) było ustępstwo co do wschodniej części kraju, to widocznie jasno było rzecz. Wprawdzie liczebnie stanowi ona w wschodniej Galicyi mniejszość, ale mniejszość ta jest bardzo znaczna a intelligencya i wielką miarą posiadania tak wybitna, że nadaje charakter wyższym klasom społeczeństwa. Jeżeli się zatem zważy, że ta klasy ruskiej ludności, która uczęszcza do gimnazyów w ilości (wbrew) prawie wyłącznie używają polskiego języka tak, iż język ten uważany bywa (w obiegu) (wprawdzie nie za ojczysty ale za) za drugi powszechnie używany i stanowi jak środek porozumienia wśród przeważnej większości i jego, to łatwo pojąć, że ~~[illegible]~~ powyższe zarządzenie wydało się z jednej strony za (bardzo) przykre a z drugiej za (niezrozumiałe) niezbyt rozumiejące rzeczy. Zarządzenie to

Z

tem przykrzejsze sprawiło wrażenie, że ze zgrozą na Korzyń ziemiaństwa Ukrainy nawet jego reprezentanci nie okazali się przyjaciół drobnej (Ebenbürtigkeit) szlachty w tym stopniu, aby ~~w ich wobec wielkiej ilości~~ opinia zarządzenia wrażenia może ich ugnąć ~~ich~~ a Konwikty ~~mogą być~~ zatrzymane wtedy dopiero (przyjdzie) kiedy (tak) ~~zniknie~~ zniknie język wariatów. Sprawozdanie reprezentuje opinia, że nieznajomość dzieci kształcenia pobierania ojczystej nauki w ojczystym języku, zwłaszcza w obcej formie, (w) że wpływ fałszywych stosunków społecznych i kulturalnych kraju nie wydawało się prawdopodobnem, że w pewnym i jego okręgu ~~dzieci~~ ojczysty język nauki ~~dzieci~~ na stanowisko takiego poważnego środka (porozumienia się) jakim dziś jest język polski. Przymus uczenia się ojczystego jako przedmiotu obowiązkowego języka pod względem wyrobienia tak niezbędnego jest ~~ich~~ nauki, przyjęty wtedy przez ludność polską z widoczną wdzięcznością. Najmniej objawiło się to w obecnej Rusi, gdzie stosunek polskiej ludności do ruskiej przedstawia się co najmniej (tych) jak 6:1. To też tutaj w drugiem gimnazyum dla wzrostu postępu uczniów i jej przywiązania (uczyć by nawet) ojczystego przymusowe wobec opornej większości, która prawdopodobnie za wpływami zewnętrznemi powstała obie użytkiej z objawami niechęci i niepodległości stara.

Ministerstwo oświecenia odniosło się życzeniem wyrażonem zgody z dnia wstrzymanie wykonanie rozporządzenia z 8 stycznia 1849 l. $\frac{28}{10}$ co do obu gimnazjów we Lwowie. Gdy jednak niższy dekret z 6 lutego 1849 l. $\frac{666}{Mod.}$ powziął wyprzedzenie tego jej wykonanie a za wzgląd za dojścia + drugiem konwikcie gimnazyum nie wydało się jej stosownem cofnąć

zarządzeń tem jak wykonywać, gdyż w ten sposób nad osiągnięty na niebie zamiast wielkości lub dowolności i niezupełnie dowolnej ewentualności w po z stanowiskach. Wtedy językiem wykładowym w gimnazjach w Krakowie, Sączu, Bochni, Tarnowie i Rzeszowie ~~[illegible]~~ język polski a w gimnazjach we Lwowie, Przemyślu, Samborze, Stanisławowie, Buczaczu Tarnopolu i Brzeżanach wyłącznie język niemiecki:

W gimnazjach z polskim językiem wykładowym w Krakowie Sączu Bochni, Tarnowie i Rzeszowie wszystkich przedmiotów uczono w nich oprócz języka łatwo dostrzec, że w gimnazjach tych zostało z dawniejszych czasów jeszcze kilka oddziałów, których nie wydało polskim językiem. Zasadniczo jednak język niemiecki nie był przepisany jako wykładowy dla żadnego przedmiotu a nauka ćwiczenie w tym języku powstawała zostało wyłącznie jego nauce jako przedmiotu. Widzimy powtórz stąd niemało w tych gimnazjach z jednej strony wielkie zamieszanie co do języka wykładowego a z drugiej strony okazuje się niekorzystnie, że niemiecki język nie zostanie należycie uwzględniony wobec jego ważności, jako języka państwowego i dworskiego zarówno pomiędzy rozmaitymi ludami Austrii oraz jako środek wpływu umysłowego Austrii w środkowej Europie. Wydały te przyczyny skłoniły prezydium Krajowe do w r. 1850 do podjęcia uregulowania stosunków co do języka wykładowego w galicyjskich gimnazjach, mianowicie w zachodnich gimnazjach na podstawie spostrzeżeń, które przedstawił właśnie wówczas ~~[illegible]~~ sprawozdań wizytujących, przedłożono na podstawie obrad specjalnie w tym przedmiocie przeprowadzonych ~~[illegible]~~ wniosku, mające na celu to uregulowanie. Wnioski te co do języka wykładowego w zachodnich gimnazjach zmierzały do tego, aby w całym niższych klasach nauka działowa była w polskim a w całym wyższych w niemieckim języku. W zasadzie

Dzisiejsza uroczystość była wielkiego znaczenia ze względu na tę okoliczność, że wreszcie wynosi ze względu na znajomość języka niemieckiego, za nową konieczność, aby w ósmej klasie gimnazjalnej wszystkie przedmioty tego wydziału po polsku a nauka języka niemieckiego ustanowiona jako osobny przedmiot z wymaganiem większej liczby godzin na naukę. Dopiero po takiem przygotowaniu (dalszem) wstępuje do nauki w języku niemieckim, mając on się (w tym) gimnazyum całkowicie językiem wykładowym a język polski pozostaje wykładowym dawnym (tylko) nauki języków klasycznych a wyjątkowo dla filozofii propedeutyki i encyklopedii dla innej nauki tegoż języka.

Następuje te zapadłe dekretu ministerialnego z 12 września 1850 l. 7632 dotyczą, w którym co do języka wykładowego w gimnazjach galicyjskich postanowiono, co następuje:

1. W gimnazyum Bukowińskim, Tarnowskim, Sądeckim i Rzeszowskim język polski ma pozostać wykładowym. Natomiast po niemiecku ma się wykładać geografię i historyę od III do VIII klasy włącznie, język Tacytusa w VII i VIII a język grecki w VIII klasie. Język Nauka języka niemieckiego ma się tylko jak nauka języka polskiego mieć za przedmiot tami obowiązkowe we wszystkich ośmiu klasach ale nauka języka ruskiego zaś tylko tam, gdzie to okoliczności za potrzebą, (tylko) przedmiotem wolnym po 2 godziny od II klasy. Gimnazyum Wiedeńskiemu przepisano, aby język niemiecki zapewniało jako wykładowy ograniczono w szerszym zakresie wyjątkowo dla pewnych oddziałów gimnazyum (i co do reszty szczegółów zastrzeżono się do tego czasu.

2) W wschodniej części Galicji w gimnazjum Samborskiem, Stanisławowskiem, Buczackiem, Tarnopolskiem, Brzeżańskiem i akademickiem we Lwowie język niemiecki zatrzymuje zwykłe stanowisko jako wykładowy a miał by zachowany językiem ruskim wszystkie w miarę jak się przyrasta, aż do ostatniej klasy nauki ścisłe i historyczne. Przyjąwszy, że nauka religii w tych gimnazjach ma być udzielana ruskim obrządku gr.-kat. w języku ruskim a rzymskim obrządku r.-kat w polskim języku. W każdem z tych gimnazjów byłby nauka języka niemieckiego jako nauka języka ruskiego uznane zostały za przedmiot obowiązkowy dla wszystkich uczniów, nauka języka polskiego w taki sam sposób miała być przedmiotem wolnym, jak nauka języka ruskiego w zachodnich gimnazjach.

3) Przyjęcie gimnazjum we Lwowie i gimnazjum Przemyskiem wymaga stanowiska wyjątkowego. W gimnazjach tych byłoby język niemiecki zostać definitywnie ustanowiony językiem wykładowym a oba języki krajowe, tak polski jak i ruski uznane zostały za przedmioty obowiązkowe, że od każdego ucznia żądano by znajomości, czy umiejętności mówienia jednego lub drugiego języka. Nauka religii miała by tak samo jak w innych wschodnich gimnazjach udzielana oddzielnie według obrządków, mianowicie w polskim języku uczniom r.-kat. a w ruskim języku uczniom gr.-kat. obrządku.

4) O ile dla języka polskiego przeznaczone stanowisko języka wykładowego w gimnazjum w naszym rozumieniu, takiej w innych przedmiotach jak nauka religii, przyjęcie w wschodniej Galicji to jedyne usłuszne, że z powodu przepełnienia ale gimnazjów lwowskich

utworzono przy drugim gimnazyum oddziały równoległe ortodoksyjne z poleceniem, aby co do języka wykładowego oddziały te, ewentualnie w razie ukończenia nie z wielu trzeciego gimnazyum, które jego uprawnione zostały takowemu wzorem gimnazyum zachodnio-galicyjskiemu (pod 4)

Do uregulowania stosunku w gimnazyach zostało później reskryptem ministerstwa oświecenia z 15 września 1853 l. 9544 w za jedyne przepisie zarządzone, że próbne wprowadzenie języka niemieckiego jako wykładowego zarządzone zostało także po co do matematyki i nauk przyrodniczych w wyższych klasach gimnazyów w Krakowie i w zachodniej części Galicyi. W uregulowaniu tem przejęta zasada, która przy pierwszem uruchomieniu stosunku przy z kazyk w galicyjskich zakładach naukowych z r. 1848 za mała wzięta była za podstawę. Kiedy bowiem wtedy względy narodowo-polityczne przemawiały za jednością wykładowego języka, to przewidziano przejęcie Krajowego z 29 sierpnia 1850 l. 10252-10253 wyższe stanowisko pedagogiczno-historyczne o tyle, że co do gimnazyów zachodnio-galicyjskich wychodzi z zasady, że nauka, udzielana na niższych stopniach nie powinna być narzucaną w języku niedostatecznie znanym, jeli to nawet w połączeniu z pożytkiem nieznacznym, jeżeli rezultat miałby być co najmniej w części chybiony, i że niemiecki język wykładowy ze względów praktycznych oraz ze względu na warunki wyższego umysłowego kształcenia zaprowadzić należy stopniowo w wyższych klasach. Odpowiednie nakazanie decyzyi ministerstwa stanowisko to zostało przyjęte, które zostało nie całkiem ścisłe (to jednak stanowisko w ostatniej kwestyi zawsze uznane być winno za wzory które w odpowiedniej organizacyi galicyjskich gimnazyów. Co do gimnazyów

w archidiec. czyli lat. ewang. wschodniej części Kraju zatrzymany został w tej decyzji jako pierwotny, ogólnie polityczno-narodowy punkt widzenia a rozwiązanie zakładające [wschodnie] Niemcy, które tak samo jak 4 grudnia 1848 i 8 stycznia 1849 dały odrzucone.

Zdanie wypowiedziane w tym czasie języka wykładowego wskazuje najwyższego pisma odnośnego z dnia 9 grudnia 1854 na wybitnie i wyłącznie zamierzenie pedagogiczne. Ustępy te zostały według wydanego wtedy [obecnie] wyżej pisma odnośnego rozporządzenia ministerialnego z 16 grudnia 1854 (Dz. u. p. Nr 315 ex 854) jak następuje: „Co do języka wykładowego przestrzegam [obecnie] tej zasady, że należy udzielać nauki we wszystkich [obecnie] szkołach w języku, w którym kształcenie uczniów najlepiej odbywać się może. Należy zatem wśród wszelkich okoliczności używać języka tak znanego i przyswojonego [obecnie] uczniom, aby w nim nauki pobierać mogli z najlepszym skutkiem. Także tam, gdzie wskutek tego język niemiecki nie może być wyłącznym językiem wykładowym, należy we wszystkich gimnazjach a wyjątkowo lombardo-weneckich udzielanie go na w takiej mierze, w jakiej to dotychczasowe gruntowne kształcenie dopuszcza a zatem w każdym razie w wyższych klasach przywrócenie w niemiecki język, który i tak we wszystkich gimnazjach nie wyłącznie lombardo-weneckich musi być przedmiotem obowiązkowym. Ile to pozwoli się daje z tymi zarządzeniami nowe być jednak także i inne języki krajowe użyte jako język wykładowy. Stosownie do tego Minister wynurzy i oświadczy wydać na dotyczące w danym wypadku porozumienia co do poszczególnych gimnazjów."

Przepisy prawne ~~jakkolwiek~~ ani nie wyraźnie ~~jako~~ ~~wstępne~~ przepisujące używanie języka niemieckiego, ani nie wyraźnie Ustawy zniesienia, do zapewnienia ~~mowy~~ ~~ich~~ zasadnie znaczenie ich przewagi. Uwzględnienie tej jednak, zabezpieczenie „wyższego stanu" nauki w niższych klasach gimnazjów, gdzie w niemieckich krajach koronnych niemiecka jeszcze przy ~~ich~~ zupełnej znajomości języka niemieckiego za punkt wyjścia. Czyny się ~~im~~ względem dążności ~~ich~~ w języku ~~ich~~ ~~ustanowienie~~ ~~wprowadzenie~~ ~~w~~ ~~ich~~ w interesie gruntownego umiejętnego wykształcenia oraz w ~~ich~~ poziomej na pole życia intellektualnego ~~ich~~ ~~ich~~ zapatrywań, uczuć i dusz ~~ich~~ ~~ich~~ stanowisk. ~~ich~~

Zdawało się, że w celu ~~ich~~ najwyższego polecenia nastąpi w r. 1854–1855 nowe prawne uregulowanie języka wykładowego w gimnazjach galicyjskich. Jakoś zaraz ~~ich~~ najwyższego rozwiązania przedmiotu galicyjskie prezydium Namiestnictwa dn. 15 maja 1855 ~~ich~~ ~~ich~~ ~~ich~~

ze stanowiska języka wykładowego w gimnazyum, lecz wzięcia obok niego języka niemieckiego
~~stanowisko~~ o tyle, o ile to potrzeba, aby najpierw uczniowie w ciągu studyów gimnazyalnych
przyswoili sobie ten język w do stopnia expedyj biegłości i używania a potem o ile powody
dostępowe za tem przemawiają. Oddali względ zachodzi według zapatrywania ministerjalnego
co do greki w niższem gimnazyum już z tego powodu, aby uczniowie wzięci mogli przez całe
gimnazyum dość zupełnie odpowiedniej gramatyki greckiej. Dozwolono także mianowicie
wzięcie greki także na matematyki, jeżeli z jednej strony z dostatecznem obcenia celem tego potrzeba do
należytej wprawy w języku niemieckim a z drugiej strony przez to nie ucierpienie wzięcia ustanowionego
zwykłe przedmiotów. Z tego górnego zapatrywania do zaprowadzenia niemieckiego języka jako
wykładowego nie zobowiązano [illegible] według rozkazu rządu Krajowego z 18 sierpnia 1855 l. 21624
na razie wzięcia co do greki, dla której istnieją polskie kierunkowe w III i IV klasie. Nie
wiedzą język jako wykładowy zaprowadzony został wraz z niemieckimi kierunkami rozszerzonymi
dopiero w latach następnych. Natomiast rozszerzono zaprowadzenie języka niemieckiego na
nauki języka łacińskiego i greckiego w V–VII klasie, na nauki matematyki w III klasie,
a nadto [illegible] nie było o tem wzmianki ani w pierwotnym wzięciu rządu Krajowego ani i w wyżej
drugim wzięciu tego [illegible] mianowicie jedynie na podstawie [illegible]
dotychczasowej interpretacji tej drugiej — wprowadzono dla całej odpowiednich kierunków rozległych na
nauki historyi w III oraz na nauki historyi naturalnej i fizyki w całem niższem gimnazyum.

Co do gimnazyum Tarnowskiego, to nadmienia należy, że w tych zaczęto uczyć w tych
gimnazyach kierunkowych obcego dziwnictwa czynnego. Niemiecki język wykładowy rozszerzony został
jako po 2ga klasie granica w górę [illegible] wzięcia nauczyciela nie znającego
języka polskiego. Wzmia rolnego z dnia 3 października b.r. 57398 przedstawiam Ministerstwu oświecenia
zapytanie dyrekcji gimnazyum Tarnowskiego, czy obcenia po przepisie dla całego w nauczyciela matematyki
władającego językiem polskim, nauka tego przedmiotu [illegible] w dwóch klasach najniższych, w
których według planu kierunkowego rządu Krajowego z dnia 18 sierpnia 1855 język polski miał być
jako wykładowy jeszcze zatrzymany, powinna [illegible] zostawiony zostać językiem niemieckim
dla braku nauczyciela władającego językiem polskim.

Trudno zatem, że lada dowolna od przypadku zależna zmiana w organizacyi wzięcia
nie gimnazyów nie mogła wpłynąć na korzyść ich rozwoju. Zwłaszcza [illegible] nasze zaprowadzenie

niemieckiego języka wykładowego ale przedmiotów i klas, w których na krótki czas
język polski był wykładowym, w ogóle mniejszym się okazało, to wiadomy fakt
obszerności i skuteczności zarządzeń wydanych w r. 1850 dla zabezpieczenia dobrego rezultatu nauki
języka niemieckiego. O ile jednak o to chodziło, aby nauka w niższych przedmiotach udzielana
była w myśl najw. pisma odrzeczego z 9 grudnia 1854, „z uwzględnieniem okoliczności" a przeto jęzkiem
rano było „gruntowne wykształcenie", to celem nie mogło być osiągnięcie ani jaknajlepszej znajomości języka
wykładowego, w którym uczniowie nie potrafili jasno wyrażać swych myśli ani tem mniej prawidłowo
ortografią a nasze sprawozdania gimnazyalne pełne tego dowodów. Nadto takie postępowanie, o którem co najmniej
nie wspomniano w najw. pismach dowodziło wielkiej ignorancji i samowolności, nie mogło pod względem prawnym wywrzeć dobrego
wpływu na ludność. Szarpanie publiczności, która w braku najmniejszej wskazówki w najwyższej
myśl najw. rozkazu sądziła, że podług obserwacyi w tem postępowaniu sprzeciwiać się najw.
poleceniom a więc dowodzić ograniczenie języka krajowego w naszych gimnazyach, niezgodnie z intencyami
stanowczo ich zasadami w pierwszej połowie wprowadzonego ustanowienia, które język krajowy w całkowitych ich
granicach wszędzie tam jako wykładowy. Sprzeczne z tem przyjęte rządy uprzedzenie, że nie biorą
na serjo wskazówek, które wielkiej ucierpi na tem język krajowego, bez uwzględnienia z każdej
spostrzeżenia, by wskazówki te później pod najrozmaitszemi pretekstami ograniczyć lub udaremnić. Zarzut
tem, że (wielu) brak podręczników polskich i nauczycieli polskim językiem władających sprzeciwiano jeszcze
przeszłej natury lub bezradności, że nie wiedzieli się o pozyskanie potrzebnych podręczników
w polskim języku i potrzebnych nauczycieli z tamtej ludności tak samo, jak w ogóle o odpowiednie pod względem
naukowe i etyczny nauczycielskie. Od wydania tej opinii odstąpiono w Galicyi wyjąwszy nie a
sprawozdawczego (najw. postanowienia z dn. 20 lipca 1859 (Dz. ust. 150 z 859), którem pod pewnemi
warunkami przyznano zastosowanie do czasu i warunków mniejszych rozszerzenie zakresu używanego
językiem krajowym najw. pismem odpowiedzi z dn. 9 grudnia 1854, określiło wydawanie
administracyjne tak wyższe, jak co do zaprowadzenia polskiego języka w gimnazyach na
dawnym Krakowskim obszarze administracyjnym. Stanowisko (Wnioski) to zajęte przedmiotem tego
niechęci co do dotychczas (bez prawnego uwzględnienia ograniczeń
polskiego języka w naszych gimnazyalnych. Dlatego uważam to zatem za nadużycie
do powagi wzmiankowanej opinii, że rozkazem ministeryalnym z 3 września 1860 i 1857 (ograniczenie
zostały uchylone a polskiemu językowi wykładowemu przywrócono (na mocy) dawny zakres, aniżeli
mu się to wydaje odbieraniem interesom gruntownego umiejętnego wykształcenia.

w gimnazyach wschodniej Galicyi ~~stara~~ (nowy) rozporządzeniem ministerstwa z 12 września 1850 l. 7632 ~~[illegible]~~ zmienił się tylko o tyle, że na mocy ~~[illegible]~~ najwyższego Nakazu cesarskiego rozporządzeniem ministerstwa oświecenia z 21 lipca 1856 l. 9930 ustanowiony został z takiem zboku zastosowaniem przepis przymusu uczenia się języka ruskiego, którego nauka ~~[illegible]~~ stała się teraz wszędzie obowiązkowym w tych (jak) w gimnazyum Przemyskiem i drugiem gimnazyum lwowskiem.

Rozwój języka ruskiego przybrał [illegible] jak to skonstatowano kierunek ludowy, to znaczy pracowny, to zmierzający ku rozpowszechnieniu piśmienności, wskutek czego (ludowego) rozwoju została niebezpieczeństwo mocno się zbliżania go do nauki szkolnej w ogóle. Lecz ~~[illegible]~~ Kwalifikacya (ludowego) w ogóle nie wyłączała możności języka rosyjskiego do Rusinów nie przedstawiającego wcale przeszkody w tym zakresie takiej; Kwalifikacya języka ruskiego do roli środka naukowego ~~[illegible]~~ (w Galicyi mającego służyć) do tworzenia wyższej (stanowej) piśmienności na niższych stopniach ludowego rozwoju. Wobec tego zdawał się być (zamierzony) zamiar wprowadzenia języka ruskiego z czasem w roli wykładowego do gimnazyów, gdyż nie dałoby się to pogodzić ~~[illegible]~~ dwóch wyższych gimnazyów, aby uczniowie obu tych rodzicom postawiona została wyłącznie ich języka, który każdy ~~[illegible]~~ chciał się uczył z dwóch dla jednego lub drugiego przedmiotu obowiązkowego. ~~[illegible]~~

Najwyższe postanowienie z 20 lipca 1859 obwieściło uprawnienia takie: w wschodniej części Galicyi – wprowadzenie postanowienia polskiej – oraz ~~[illegible]~~ co do regulacji stosunku języka wyk. w szkołach średnich. Określenia te jednak opierały się na błędnej podstawie, że to najw. postanowienie zezwalało tylko na modyfikacye najw. pisma odręcznego z 9 grudnia 1854, które tylko (nie) zawarł na próby wprowadzone.

Celem usunięcia powodów, które te przepisy wprowadzenia mogły by dotkliwie (widocznie stosunki) na tej Galicyi i z uwzględnieniem prawdziwych potrzeb gruntownego ojczystego wykształcenia klasy ~~[illegible]~~ klas wyższych wszelkich zakresu, pozwolę sobie w ogóle dziwnego przytoczonego wyżej pisma odręcznego, jeśli na (wniosek)

JAN BROMILSKI WE LWOWIE

A zachodzie-galicyjskie gimnazja (Kraków – Bochnia – Sącz – Tarnów)

w niższych klasach nauka poprzednio się wdrożona w języku ojczystym, co uzasadnia nie wdrażaj jeszcze dostatecznie języka niemieckiego. Tymczasem nie

I przedmiotów, których charakter zgrupowanie zjawisk przyrody i historyi, chowa się stanowisko wymagania (przy) niemieckiej gramatyki, jeżeli nauczyciel wymaga tych przedmiotów poprzednio w wyższych klasach. Jest pole wielkiej tej wykładowy dla nauki przyrodniczych (historyi naturalnej i fizyki) we wszystkich ostatnich klasach, dla geografii i historyi w trzech niższych klasach. Nauczyciele jednak musieli wielkie ograniczenia uczniów z bardzo ograniczonymi niemieckimi, jeżeli bardzo przy ograniczeniu wielkiej wymagali niemiecki objaśnienia (opisywanie przedmiotów przyrody, dzieje wydarzeń o wypadkach historycznych itd.). Wpływ ten niejako przygotowuje ostatnie niemieckiej przyjęcia. Postanowienie tego przedstawione jest dr. 15 czerwca 1848 ogólnego francuskiego Języka z nauki najbliższego obszaru. — W wyższych klasach nauka wykładowa w języku niemieckim. W gimnazjum Krakowskim ich Anny na mocy rozkazu ministerstwa z 3 września 1848 przyjęto jest wykładowy tutaj w wyższych gimnazjach tego kraju dla nauki przyrodniczych i matematyki. Objęcia tej koncepcji na razie jest wskazane dla uniknięcia niemiłej konsekwencji dla przyjęcia tej zasady: na wyższych gimnazjach nie jest wskazane z 3 powodów. 1) Młodzież nie nabrała się wprawy w niemieckim posługiwaniu mowy po niemiecku. 2) Język niemiecki potrzeby dla uniknięcia nabożnej wiedzy w naukach wyższych niemieckiej linii dostępny. 3) Brak objaśnień podręczników szkolnych a przede wszystkim wtórnych pisemnych książek gramatycznych na niemieckim gimnazjum. — Wyjątek w języku nauki geografii: „Vaterlandskunde" jest w II klasie po niemiecku, bo chodzi tu o poznanie kraju ojczystego w języku ojczystym a „Vaterlandskunde" w języku klasy „Bindungsmittel aller Volksstämme" [illegible] Geschichte ihrer Entwicklung itd.".

II Nauka religii i nauka języka polskiego we wszystkich VIII klasach gimnazjum. Filozofia-propedeutyka (VII i VIII) pomimo tego jest pole wykładowe dla [illegible] wydaje wszystkie w klasy całej nowym najlepiej nadaje się języka ojczystego. Pomimo jednak nauka podręczników i [illegible] klasyczne niemowy nauczyciele, którzy nie posiadają dobrych stopni w tej mowie — więc [illegible] języka wykładowego dla tych przedmiotów pozostawić należy [illegible] dziwnym personalnych [illegible] stosunków.

III Nauka łacińs (I · II) / język (III : IV) powinna pozostać [illegible]
ale jednakże [illegible] [illegible] uczniowie [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
do pogłębienia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Stanowisko organu Dyrektora

IV Wobec przyjęcia wyrażenia nie [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

(1 [illegible])

Co do gimnazjów w [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] administracyjnych (Lwów, Przemyśl, Sambor, Drohobycz, Stanisławów, Brzeżany, Buczacz i Tarnopol) nie można zgodzić się z opinią, że [illegible] [illegible] [illegible]

Powód [9 grudnia] Fakty [dotyczące] z [dnia] wyżej wyłożone, że [strona] pozwana [w] swojej [odpowiedzi] [na] [pozew] [z] [dnia] [9 grudnia] [1854] [roku] [w] [sprawie] [o] [ustanowienie] [języka] [wykładowego] [w] [gimnazjum] [w] [Brodach] [na] [mocy] [rozporządzenia] [Ministerstwa] [Wyznań] [i] [Oświaty] [z] [dnia] [...] [1854] [roku] [w] [sprawie] [wprowadzenia] [języka] [niemieckiego] [jako] [wykładowego] [w] [gimnazjach] [Królestwa] [Galicji] [i] [Lodomerii] [z] [Wielkim] [Księstwem] [Krakowskim] [w] [miejsce] [dotychczasowego] [języka] [polskiego] [w] [klasach] [wyższych

wiej pier reprodukcie lat nie naturalnego ani w kierunku stronnictw życia
społecznego ani w kraju ani w Księstwie nowszego języka nadaje wiarogodnego
obraz jej należyte Kształcenie wiele [illegible] zwrócone, to wreszcie inny niemniej
a z prawdą w tak pracowej kobiecie znajdujący zadowolenie bytu to wiadomo zgrzeszy
przeciw, gdyby miała się [illegible] do tak nie małe [illegible] całe [illegible]
[illegible] języka wykładowego, który język polski w wielu krajach ma
Królestwa nierównie [illegible] do jakiej wiadomości należy,
Odpowiada wszystkim warunkom, które [illegible] co do języka wykła-
dowego podnosi. Natomiast [illegible] powinno w [illegible] [illegible] między
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Administracji [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

II religia do Roczn. 9 nauk. dla Polaków po wszystkich klasach.

III Powinien język polski być w tych gimnazjach wykładany tak dla ułatwienia nauki, jako wypływającej stąd (dla niej) wygody w tego języka w sposób odpowiedniej wyłuszczony i gramatyczny. Między tych stanowisk w tem zdaniu, jakie to pismo wydane w relacji z 15 maja 1855, jeszcze nauka ta ma w oddziałach niższych klasach gimnazyalnych skombinowana z nauką języka ruskiego a nauka w obcym języku odbywana sposobem porównawczym. Niech przykład ruskim autorom służy do wszystkich tych wydań ~~w tych okolicach~~ do kogo mówiący polski a nawet niemiecki, tak i tu mówią jasnych rzeczy z nauki wszystkich, bez dzieci w tak młodszej tamże przykład Krajowych. Różnica a do obu kategorii mówiących tak, że przy wyjaśnieniu wyrazów gramatyk ruskiej z tamtej polskiej gramatyki ze dwie pierwsze gramatyka wszystkich w gimnazyum język polski a drugi język ruski. Jeżeli (dla) polskie nauki przykłady korzystnie wszystkim uczniom i jeżeli nie są przyswojone bez wszelkiego przymusu, bez wszelkiego niebezpieczeństwa i trudności za stanowiska, to do nauki języka ruskiego nie są zupełnie takie Łacina a Chrystyna w wyższej szkole uczniowie nie przynoszą porównań ~~w~~ uczyć się ja dopiero w III klasie rozmaite wyżej pierwsze gramatyki. W wyższe gimnazyum nauka języka ruskiego i polskiego odbywałby się jeden oddzielnie obowiązkowe. Przy nauce języka ruskiego mówią zostawia w V. VI Klasie w celu wprowadzenia języka wielkiego nabycia nauki przykładu klasycznych języka niemieckiego w tym zdaniu, jak to przedstawiono w relacji 2 maja 1860 Tym gorliwa za wszystkim pomnożeniu liczby godzin nauki zmierzał w do ruskiego języka

do celu, jaki przy ogólnem używaniu polskiego języka przy interpretacyi Rzymskich autorów wykładnicy zakład według wiadomości ad Cl. A. III. co do języka polskiego

II. W gimnazyach (Klasyi Liceów Samborz, Brzeżany, Podwołoczyska a Essentuchie w Stanisławowie wskazuje nauka oprócz tego a mianowicie jak geografii, matematyki, mowiąc na próby w nauce geografii i historyi w tych pierwszych klasach niższego gimnazyum zapewnienie języka nauki jako wyłączny jedności nie przeczy, ale dopełnia tylko, gdy wtedy zabranie objaśnień potrzebnych w tym języku. Ponieważ przedmiot tu wyżej mianowanych [illegible] wymaga jak np. [illegible] przytoczenia a zresztą ogólne zdolności i obrachunki życia publicznego i obywatelskiego, do których każdy język [illegible] mniej lub więcej przydatny potrzeby czyni, przeto zaprowadzenie języka polskiego do nauki tych przedmiotów z jakiej strony nie natrafiłoby na wiele przeszkód [illegible] przekonywa a z drugiej strony postarałoby [illegible] przekonanie o tym, że w tym sposób nauki [illegible] (tytuły w tym języku z literatury prawa publicznego, w którym języku należy obecnie wzięty jak w Krajach z mowy obowiązujących wyrazach zarządzeń przy publicznych rozporządzeń sądowych, w urzędowych pismach i pismach itp. Zresztą zaś i niższemu uczniowi miałoby [illegible] bardzo trudności brać udział w tak urządzonej nauce, to zgadzając się mianowicie wymaga się w innym języku jak tylko w języku w którym [illegible] [illegible] [illegible]

powiada się w pryzji wyjmi oraz gimnazjum to nic nie stoi na przeszkodzie rozszerzenia tego zezwolenia na wszystkie gimnazja Galicyi Wschodnio-zachodniej.

/: Co do szkół realnych:/

Zawiesz wyjaśnienie w relacji Namiestnictwa z 18 czerwca 1856 l. 16925 załączone do akta rektyfikatem Ministerstwa oświecenia 24 sierpnia 1856 l. 9185 z tego powodu, że zalecone wyprowadzenie polskiego języka jako potrzebnego w wielkiego części miast naszej szkoły nie ~~zgadza~~ dzieli się z potrzebami młodzieży realnej

/: Obie [illegible] (zapewne gdzie mowa o stanie języka polskiego i realnej a jako rozszerzenie Ustawy o nauce Galicyi Zachodniej w szkole realnych. — Wszelki [illegible] jest co do gimnazjów :)

Gość. Jako minister stanu — Język kujawy w urzędach

Czasy najnowsze [illegible] z 20 października 1880 [illegible] ministrów stanu, [illegible] że wydane najwyższem [illegible] z 9 grudnia 1859 (Dz. u. p. № 218) postanowienia co do równego uprawnienia języków krajowych w [illegible] Królestwa Galicyi i Lodomeryi z W. X. Krakowskiem nie zniosło całkowicie tych [illegible] i [illegible] uwzględniwszy potrzeby ludności, po wysłuchaniu [illegible] zdania [illegible] Rady ministrów [illegible] Pan [illegible] rozporządzenie [illegible] wydane [illegible] [illegible] [illegible]

Kirylica

Regio-patentowicia z 10 kwietnia 1854 [illegible] patentowicia przyjęcia
[illegible] pat. z 20/10 852 i utworzenia [illegible] [illegible]
[illegible] i magistratu w kwestii obrzędu administracyjnego i na podstawie
do przestrzegania metryk [illegible] Kirylica [illegible] [illegible]
[illegible] Kirylicy przy [illegible] metryk [illegible] i [illegible]
[illegible] metryk zaślubień.

1. W gimnazjach w Bochni, Tarnowie, Nowym Sączu i Rzeszowie język polski przedmiotem ogólnie obowiązującym we wszystkich klasach. W tych gimnazjach ma być wykładane: gramatyka i historya od klasy III do klasy VIII włącznie, łacina język i literatura w klasie I, II, III, IV, V, VI, VII i VIII, wreszcie grecki język i literatura w klasie V, VI, VII i VIII.

2. Język polski i literatura stanowi obowiązkowy przedmiot nauki we wszystkich oddziałach klas.

3. Język niemiecki i literatura wykładane będą we wszystkich oddziałach klas, jako przedmiot obowiązkowy.

4. Język nauki we wszystkich klasach gimnazyum, z wyjątkiem tego przypadku określonego w ustępie 5, jest językiem ojczystym (narodowym) jako przedmiot nauki w tem znaczeniu, że nauka ta dzięki odpowiedniemu doborowi materyału ma na celu wyrobienie biegłości w mowie i piśmie w języku ojczystym. Uczniowie [illegible] tego przedmiotu powinni [illegible] w klasie VIII.

5. W gimnazjum w Rzeszowie niemiecki język [illegible] wykładowym, [illegible] język niemiecki ma być tylko środkiem pomocniczym do tego celu, aby uczeń mógł się nauczyć w krótkim czasie tyle języka niemieckiego, ile potrzeba do zrozumienia wykładu w tym języku.

6. W gimnazjum w Tarnowie język polski jest wykładowym a język niemiecki tylko we wszystkich klasach wykładany jako przedmiot obowiązkowy i stopniowo wprowadzany tylko w niektórych klasach, jak przepisano dla gimnazjów w Bochni, Tarnowie, Nowym Sączu i Rzeszowie.

7. W wszystkich gimnazjach niemieckich: w Lwowskim akademickim, Czerniowieckim, Stanisławowskim, Buczackim, Tarnopolskim i Drohobyckim język niemiecki jest we wszystkich klasach (oddziałach) wykładowym a język polski we wszystkich klasach obowiązkowym w takim zakresie, jak jest to do tego odpowiednim nauczycielom w wyżej wymienionych gimnazjach (oddziałach) polskich przepisano.

8. Język nauki i niemiecki są przedmiotami obowiązkowymi, polski język ojczysty we wszystkich oddziałach klas jako przedmiot nauki. Nauka polskiego języka ma na celu wyrobienie biegłości w mowie i piśmie w języku ojczystym według przepisów dla gimnazjów polskich.

9. Gimnazja żydowskie mają obowiązkowy przedmiot wykładowy język niemiecki, polski jest tylko przedmiotem obowiązkowym a język nauki [illegible] w tych gimnazjach, [illegible]

Erl. p. Nr. 150 ex 859

Rozporządzenie Ministra wyznania i oświaty z 8 sierpnia, którem obowiązujące [illegible] zawarte w Rozporządzeniu z 9 grudnia 854 (Dz. p. Nr. 315) postanowienia co do miejsca i sposobu przyjęcia niemieckiego na [illegible] wyższych gimnazyum i wyższem Landwehr-Realschule.

Jego c. i k. Apost. Mość z najwyższem postanowieniem z 20 lipca 859 raczył najłaskawiej zezwolić, aby w gimnazyach tak ołtarz, których władze przełożone uczyniły przyjęcie nowo niemieckiego dyspensowanie do rozporządzenia z 9 grudnia 1854 (Dz. p. de 315, 42) ujętej reguły, według której przyjęcie uczniów do wyższych klas gimnazyalnych wtedy tylko przyzwolenia może przyjęte niemieckiej wiedzy oświecenie środków żądanych, którego dowód obowiązkowej na wyższych klasach nauki tego przyjęcia niemieckiego mają być [illegible] odbyte.

Zgodzenie do tego, aby zezwolenie do [illegible] gimnazyum władzy tego przyjęcia w piśmie i słowie, powinno na [illegible] do którego należy gimnazyum, ustanowienie [illegible] (welche die Lage für den [illegible] Gymnasien in die Anstellung der Lehrer an denselben obliegt) Natomiast powinien w mowy [illegible] rozporządzenia, co najmniej przyjęcie niemieckiego, [illegible] w poprzednim wyższania tego przyjęcia może przyzwolenie, [illegible] egzaminu [illegible] (mit allen Ernste) wymagane [illegible] [illegible] tego przyjęcia jak i przy egzaminie z innych przedmiotów.

[illegible] i stycznia 1855. [illegible]

Jednak pow. Minist. uwagi z 4/12 859 do [illegible]

[illegible]

Sprawa Nieska

Karol Widman: Franciszek Smolka i jego czasy. Lwów 1884. BJ

str. 161. Stadion (powróciwszy 26/4 1848 do Rady państwa) zaniechał klubu Rady państwa (Klub polityczny) i stanął obok (przy) Latour) utworzył „Bauernklub" do którego należeli: Mayerhofer, Dierzyński, Hyrtl, Goldenberg, Jurek Widman, radca stanu (?) Kaufmann i Starzyński.

„Smolka miał bowiem tę myśl, że jeżeli uchwyci do tego Bauernklubu, to pod pozorem rady nad sprawą konstytucji, nie da się odsunąć całej reakcyjnej. Tak np. Bauernklub wydał wyjść (ito do Goldenberga, który na zawadzenie całe swoje koterye) ulotnicze pismo „Rede eines polnischen Bauern über die Wahl, welche Regierung für Galizien wünscht."

Landsberg: Bóg Ojca Jehowa Król Chrystus: Matka Maria Ojciec Duch Święty: Dwie Ewangelie?

Gdy mowa o Goldenbergu to Jos: Szaniawski z nim pewny Żydek Rosenwald, który do Jastrzębowskiego (z Rady państwa) Alexander Krzyżanowski (polityczny pogrom wrzesień Sejm pokojowy) Piotr Trojan (kolejarz) Gotlieb Bauerkowski adw. dr Klemens Rzeszucki itd.

przyszło po Landsberg Bujwid pojedynek pokój pogrom Lwów: Stojałowski, Dunajewski, Bilinski, Jaworski, Wolanowski, Ruski, Wolski, Wolski, Wol

Lub Sutki:

„ Studia wyższe Jeżeli Lubicz zamek obejmować zdanie (nie
wyżej wprowadz) a w Jeżeli przedmiotem radzić (radzić z) nieznana,
lecz trzeba, alto zaprowadzić ~~alto~~ nad Lubogoszczy nie co rodzaju wyżej
trzeba, alto zaprowadzić zorganizowany nauczyć w przed wyższego
do wsparcia autorytetu otwarta, i nauk radzić d fizyka (przyjść?) Rządzący
zjeżdżam, wzięli w przemian Lubicz i zdawna zydzi w nie Kamena.
Stina."

Sz. 177–8

Sprawa Serka

„Pomimo że Stadion (francuzka) rady Hh. nienawidzi i pomimo że
przeciw jego obronie zeznania się oddawnie kilkanaście dowodów
z przysięgą. Chociaż bowiem główna rada dowodu Stadion w Gorl...
to jednak nareszcie kilkanaście świadków Hamerstein, kandydatów Sekty.
Kroll wszystko niekategorycznie, o co w dalszym pismu Stadion z tymi interpelacjami,
ale ogólnie mówiąc. Hamerstein był zawsze absolutnie i wyraźnie
przeciw Polakom, Jabłonowski [illegible] Kroll ogólnie [illegible] jako
[illegible] Hamerstein [illegible] że [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Sprawa ruska

str. 245–6

1. We Lwowie był Sołdenski pierwszy, który przy naradzie u Hadfelda nad środkami zwalczenia Rady narodowej i postępu ruchu narodowego podał projekt utworzenia Ruskiej Rady jako narzędzia kontrrewolucyi. Widomość ta ~~[illegible]~~ przeszła do publicznej prasy niższego wiedeńskiego dziennika czy warszawskiego (nie wiem już jak się nazywał). Zaraz na drugi dzień sprostowano tę wiadomość z dodatkiem, że Sołdenski wyjechał we wtorek. Jakoż o tem widziałam od niego opis, który był przy mnie naradzie (dzisiaj wyjeżdżam dalej za jakąś bliższą cudzoziemcom? Czy wiem nie opowiem?). Sołdenskiego pomysł został wykonany z wykonawcami (czy inicjatorami?) był nie we Lwowie, ale w Wiedniu. We Lwowie był tylko zastępcą Ruskiej Rady Dr. Józef Emanuel, Radzca gubernialny, a Żółkiewski Komisarz Okręgowy, a więc urzędnik z którym ks. Lichtenstein czy Gołuchowski urzędowali po większej części. Nowy akt zaprzepaścił politykę i ruskie narodowość. Sołdenski, który był wtedy jedyny z członków Rady gubernialnej, powrócił dotąd jeszcze (czy wiecznie Kleja wspomnia wczoraj?) Skadina wtedy jego pomysł za głupoty, wyjechał na prośby Wicegubernatora gubernialnego i gdyby nie był przeszkody wpływy nasze dopomogły w Niższej a w Wyższej Austrii. Gdy Sołdenski został Gubernatorem po ustąpieniu Skadiny a nie Załuski. W czasie powrotu ks. Lichtenstein ruskiej delegacji do Kaysera Schemattiego (?) Liberalnego Niemca z Wiednia pomocnej wielkiego na dowód, że ugodowa ruska była tylko taktyczna i czasowa. Skadina, wyznawca ruskiej narodowości. Sam to jednak nie był tak wiele (a więc?) jak wielu sądzi. Cesarz po czasie

Jakiej formy ta sprawa nowa nastąpi do kroju jubileuszu a o recenzji referent sprawozdania z jubileum krakowskiem w r. 1875 Jana Chrzciciela ze Korauda (Zygl. Korauda Kl. Wodzisławskiego: Dia aethiopica Vallisolet. Prag 1866 Bl. 46.) Korauda czyni o swojej religii wzgląd z opowiadania w Galicyi. Nie wiemy czy ten wzgląd ze Galicyi nasze ich językowych dyalektów z polskim językiem do czynienia ale „że wszystkie czyli rozdzielone Królestw Tj. z dawnych województwa ruskiemi nie jest polski język nasz literacki pospolity lud, ale ruski" Zgodzi nasz czyli słynnie: "Daleko trudniej tamci, iż o naszem polskim języku wiemy jej dotąd mamy pospolicie podać jasne i pewne dowody a wszystko tak wiadomo, nasze, iż je referent nadworny Królewski bardzo dowodzenie.

Ruskiego narzecza jest jej wtedy (czasu) uznana jako narzędzia pracach polskich agitacyjnych dla wielkich chwilowych narodowych, i skromnych wówczas z wiary formy rzeczy" jak ją Korauda w swojej religii wyraził.

W r. 1831 chwycił się jego Kraków ruski języka narodowego polskiego godnie i w czasie ciężkiej dziejowej agitacyi ruska narodowości swoją rolę, jakiemu to wykrzyknął pisarz czyli. Niżej ale pogłoski jednakże ta agitacja trwała rozwinęła i nie zniknęła tak prędko dziś wyczytane jest w r. 1878.

Antagonizm do Załuskiego

str. 272

„Smolka słynie ze przyjaźni do zamianowania Załuskiego gubernatorem. Nominacya ta była bardzo dawno widziana o krajach ale wejście w kolach biurokratycznych. Miał on przeciw sobie dwóch potężnych nieprzyjaciół, jawnego w Skrzyńskim a ukrytego w Gorzkowskim. Pomimo tego powinien Załuski a najwięcej ofiarach a wdzięczności wielkie zasługi.

str. 275

„Były tu niemałe zmiękczenia wersyi, którzy pytano o zdanie zrodzi bardzo ofiarnie kandydat na Gubernatora — były mnie nie Smolka (piękna Grecia), ale nie odwięzło się jemu kierunkiem na ofiarnie do tradycyjnej prowincji od Gubernatora ze Kowiami Kto 2 urzędników — czyjeś ostatki familii ocalonych!

str. 276

„Skrzyński pytany o zdanie mówi inwalidzi, iż dla Galicyi nie widzi odpowiedniejszego Gubernatora jak Gołuchowski.... Nominacya Załuskiego wzięła tak zadziwiające wrażenie (bardzo wielkie) cały w sierpniu do końca 1848 dowiedzieć a one dwie dobrodziejstwa rządu, ale nie zawsze te przyjaźnie mają potężnego dla nich wpływu.

Wiele

579

« Była jakaś nadzieja co zmiana rządu w Galicji przez przeniesienie
Zaleskiego do Wiednia ces. dyrekcyi Kinematu tegoż zaleca coś zrobić — ale to
mówiło Tatra prawdziwie, że wszy Zaleski dotarcie z nimi, tego ces. wyjaśnić
nie zdoła (skil nicłyś) — (Sprawa Dobrzańskiego wyjęta do wyjaśnienia)

741

Zaleski należy tutaj do oficer ciemnego zgłosu. Skutku za-
stawy Min. spr. wew. odbiorał go z prośby Gubernatora Galicji, by ja
pomocy potrzeb. (Którego uważał za genialnego administratora.

766

Skutku nad powrotem Dobrzańskiego: Czytaj Ces. powrót Hrabiego w Galicji
bo ja nakazy w wyjaśnienia tajne zdania ces. Król. czynie wyjaśnienia.
(Całe ubiór Ces. Król. ob. przyjęcie do rezydencji i rekonwalescencji).

Sir 0'26

Sprawa ruska

(Grunwald wykształcił)

Chyba mnie z 28/6 87 w urodziny Jego ojca uczy niemiecki, bo ludzie
wreszcie ruski i przyszli niemiecki nad Prut: — Jutrzenkiego — Dyakowicz —
Dyakowicz Skadona — w wspomnieniach Mieszkowicz, że ruska ludność
wszystkie na wstępie do publicznego nie do niemieckiego języka, przyszedł przez
wojnie Rektora Uniw-lwow-prof. Dr-k-Tangla 20 b Jahr. jako nowo mianowanego
Nowodwórka Kraju, który zgromadził:

„Nowoczesność kwestii przeciwnych się wyjaśnia, skoro się ruskim
czysto ruski-niemieckie w tej sferze, że ich stanowczy ruski
język dojdzie do wyższego, umożliwiającego wykształcenia, język niemiecki
na potrzeby języka wykładowego. Cały kraj z tej strony Niemiec wspiera
tę sprawę i odwrotnie jest za to wyższe porozumienie tej. Akt. gdyż
przez całą egzystencję jego dyrektywa życzenia

Sprache

4. Einführung der polnischen Sprache in den Schulen, bei Gerichten in allen öffentlichen Angelegenheiten und Aemtern; in Volksschulen hingegen soll als Unterrichtssprache diejenige Mundart gebraucht werden, die in der Ortschaft vorherrschend ist

(wie wir sie ja gerade kürzlich erlebt)

Statthalter Galizien

für Ernennung des Herrn Grafen Badeni zum Statthalter 3/8 1898

... zum Gouverneur von Galizien mit Einschluß des Krakauer Kreises in der Bedeutung, daß nach etwa erfolgter Theilung der Provinz die neuen Hoheitsgebiete zum Gouvernement in Krakau zu ernennen ...

Hubrich

797. W czasie przemarszu wojsk rosyjskich do Włoch: Wojskowa Komenda ulokowała tych oto wojskowych, którzy na czas pobytu tych wojsk mieli być jednakowo z Polakami: Konfiskowano za granicami Kraju.

" Na liście tej stał na pierwszem miejscu [illegible] Ludwik Rudolfowicz Karol Hubrich. Był to ludzki rodu 48. Syn tych katolickich Rodziców, wszystkich Polaków, reprotestował temu stanowczo przeciw relegowaniu Swoich."

Hrabia Potocki (Stanisław panujący zabiega jak.

W adresie z roku 1788 (według Sandota) 18/3 Petersburg

12/ Berufung der Aemter mit Landsleuten die in Polen geboren sind und Ausschliessung Aller derjenigen, die nicht Landesleute sind.

Acta deputacyi widzimy:

1. Die Entfernung der fremden Beamten, insoweit es das Comité (wenden Kenntniss obtig finden) für das Wohl des Landes nöthig erachten wollte, und die Berufung der erledigten Stellen mit Eingebornen, denn eine natürliche Abneigkeit muss den Männern bleiben, die durch gemeinsames Interesse mit der Nation verbunden sind derselben vorgezogen sind; die jetzigen Beamten der grösste Theil aus der aus fremden Ländern stammenden Familien genommen. Sie sind es die bestrebig Spitäler und Schlösser zu widerstehen Regierung und der Nation schaden zu unterhalten. Hrtl.

№ 4665.
pr.

Mit meinem Erlasse vom 31. July 1859. Z. 4667. habe ich den Herrn Kreisvorsteher von der Entscheidung in der Recursache gegen die Wahlen des Hofs Ulmenhof Commissionell verhandelten Sache in Kenntniß gesetzt. Um Sie nun über die Motive dieser Entscheidung im Klaren zu lassen, wird Ihnen in Gemäßheit des H. Ministerialerlasses Folgendes eröffnet.

Schon durch die wiederholte Feststellung der wählbaren Ortsgemeinde, welche unter einem durch die landesherrliche Bestätigung bekannt gemacht wird, angedeutet der Zweck der, die Eigenthümlichkeiten der städtischen Gemeinde zur Geltung zu bringen, und ihnen Rechnung von der kirchspielsrichterlichen und städtischen Gemeinde dem, der civilliste Letztere zu lösen vermag, vorzugsweise zu machen. So viel musste erreicht werden, und dass es durch die Mitwirkung der städtischen Elemente von der Ritterschaft wurde, sowie die durch die Commissionelle Verordnung gegründete besondere Einheit in der Wahl der Gemeinde und in das Landrathsamt einer gründlichen Lösung der Gemeindefrage ist ein wesentliches Gewinn, welches zu benutzen der Regierung nicht mehr genommen wird, als jeder Anderen blos nur ihren Namen vorzuziehen. Indem liegt sich nicht verkennen, dass neben der Gründe für die Ansicht, dass die Möglichkeit des Entstehens einer städtischen Volksbildung durch Beibehaltung der civilliste Stadt mehr als durch Einführung der bäuerlichen gegründet werden dürfte. Sehen wir nun für sich, alle Verordnung vor, dann, um so mehr unter den obwaltenden Verhältnissen, wo kein Anstoß vorhanden ist, dass nun nur für städtische Litauer und eigenen Verordnung

/.

die bekannte Schrift annehmen würde. Für Annahme ist in dieser Beziehung vielleicht von der Zukunft zu erwarten, obenerwähnen nur, wenn die Freunde, welche für die Annahme der Lehre Latteau sprechen durch das ihnen selbst innewohnende Gewicht sich gal. And machen sollten. In diesem Fall ist würde jede Einwirkung der Regierung nur den verschiedenen verschiedenen Privatbestrebungen einen unerwünschten Widerstand erwecken und dadurch die Aufgabe, Sich verwirren statt sie einen wohlthätigen Entwicklungsgang zu führen. —

Lemberg den 4. August 1859.

An

den Herrn k. k. Landesschulinspector

in

№ 4469.
pr.

Allein es kann Ihnen Hochgeehrter nicht entgehen, daß die unterm Inhalte meines Erlasses vom 21. Mai d. J. J. 2985. bekannt ist, daß die russische Regierung in Folge der Bestrebungen einer gewissen Partei in der russischen Bevölkerung eine Richtung angenommen, welche von der natürlichen Grundlage des seitherigen Systems abweicht und unternommen das Aufgehen der russischen Sprache in der russischen und überhaupt die Assimilisirung des russischen nationalen und literarischen Lebens mit jenem der Letten bezielte.

Die Regierung fand sich durch diesen ihren bisherigen Grundsätzen nicht zu vereinbarenden Vorgang veranlaßt die Mittel in Anwendung zu ziehen, um solchen Bestrebungen einen wirksamen Damm entgegen zu setzen, und es ist dabei auf die Anwendung der lateinischen Schriftzeichen für die russische Schriftsprache unter den mehr genannten geschärften Aufsichtsrecht der Regierungsorgane als auf das geeignetste und sicherste Mittel hingewiesen worden.

Die hierüber gepflogenen Verhandlungen haben, wie es sich von selbst versteht, bei der russischen Landesregierung keinen Anklang gefunden, weil das beantragte Mittel ganz ungeeignet ist. Die Bestrebungen einer Partei zur Assimilisirung der russischen Sprache russischerseits zu unterstützen.

Ungeachtet nach Inhalt des in Folge meines Berichtes vom 11ten d. M. Zahl 2397. eingelangten Relationen übereinstimmend die Thatsache konstatirt wird, daß die gegnerischen Schriftzeichen bei der russischen Bevölkerung im Allgemeinen keinen Anklang finden, daß hingegen auf der bisherigen Basirung die amtlichen Publikationen mit russischem Texte und lateinischen Schriftzeichen, so wie selbst die mit gleichem Texte, jenen mit gegnerischen Schriftzeichen vorgingen, daß jemand bei der russischen Bevölkerung ein thatsächliches Bedürfniß auf einen Abfall in dieser Beziehung durch Einführung der lateinischen Schriftzeichen für ihre Sprache sich kund gibt und daß selbst die Kunde von den gepflogenen Verhandlungen nur mit Verlegenheit und Befremdung aufgenommen wurde, - so sind wir dennoch nothgedrungen auf Ihnen zu bekennen, daß die russische Parteigenossen eine Agitation namentlich unter der russischen Geistlichkeit veranlaßt haben zur Sammlung von Unterschriften für eine Petition gegen die Einführung der lateinischen Schriftzeichen in dem russischen Sprachunterrichte.

E.

Die Sammlung dieser Unterschriften soll Sonntag, den 26sten geschehen, und die Listen sollen bestimmt wieder sein, dieselben gefälligst den Herrn Congregationen herzureichen.

Ich bitte die Aufmerksamkeit des Herrn Kirchenvorstand auf diese wöchentlichen Unterschriften mit den Fragen dieselben unauffällig nachzusehen und wie die Persönlichkeiten, die sich freiwillig dazu hergeben, unter Mitteilung genauer bemerkenswerther Wahrnehmungen zu begutachten, die Gemeindevorstände aber welche die gr. t. Gefälligkeit zu übernehmen bereit sein sollten, in einer angemessenen unauffälligen Weise von Betheiligung an solchen Unterschriften, falls dieselben konstatirt werden sollten, zu warnen.

Die Registerbogen sind Sonntags bestimmt zurückzugeben.-

Lemberg den 24ten Juli 1859.-

An

den Herrn Kirchenvorsteher

in

Length marks

Left to Turn

Wojciech Gerson

Spisek 22.!!

Komenda wojenna w Krakowie doniosła rządowi o Josefie Szyszkowskim, Aktuarjuszu rządowym Krakowskim z obawami o wpływy familji Szyszkowskich.

Rządowi doniesiono z Krakowskiego Gubernium-Wiadomości Polskiej 27/9 850. Stanowe rządy i Odezwa do Narodu Polskiego. (Godne dla wielkości rozważenia) ani wiadomości do Gazety wojennej Gubernium Krakowskiego 1848 bieżącego roku dnia 22 Września 1848 w Krakowie. Ponieważ w Krakowie nie wydawano żadnych Gazet wojennych, ani Gazety Rządowej Krakowskiej, ani Gazety Wojennej Krakowskiej, ani Gazety Wojennej Krakowskiej, ani Gazety Wojenn

[illegible] Kreuz [illegible]

[illegible] Bestätigung [illegible]

Krakau 14/3 850

Wojciech Mroczki
Stellvertreter
Chrobok Adolf

Gustav Cramer
Lehrer

Vidimus Mroczki

Verlautbarung der Trauung wird [illegible]

Pfarramt Wieliczka: 19/3 850 L. 214/3 an Gem:

..... Laut des Protokolls Chrobok-Lehrer ist die Trauung des vorhandenen Bräutigams [illegible] verhindert [illegible] worden

Pfarramt Wieliczka: 19/3 850 L. 214/3 an Gem:

..... Laut des Protokolls Chrobok-Lehrer ist die Trauung des vorhandenen Bräutigams & verhinderten & Zeugen

1868 Eugen – Bourbaki!

Treffe mich dort mit [illegible] – [illegible] – [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

Liefland Livländische Ritterschaft

Livländische Landtagsabschiede

Landtagsabschied zu Wolmar 28/10 Feb 1568

Nachdem die Verfassung der Regierung, Stand der neuen Zeiten, welches dahin gielt, Beschwerde der Land zu verhüten und die Rechtfertigung der Justiz mit Freiheit zu befördern, viele und mancherley Verdacht, wie es auszugehen und demselben zu begegnen, Anlaß gegeben, Demselben Hochfürstl. Gn. der Landt Rathe. Mit Rathschlag gute Ordnung und Reformation und zu den Zwecke wünschen und diese Mittel zu verordnen, Unterthänigst ausgebeten. Die Beschwerungen zu verordnen und weiter fortzusetzen. Nämlich wo (1) in der Bahn und dasselbe Waffen angekommen, sodaß (2) zwischen die Hofleute zu Liefland verkheilt würde, an Theil davon ist in der Wahl dieses zu Riga in Kirchspiele Ordnung begangen (3) werden. In jeden Bezirk sechs paar Beysitzer dazu gekommen, die unter die Hauptleute der jetzige der Rezepte zu stehen, ihre Wohnung Bezirke haben, Ihre Bezirken, ihnen Bezirken, Bezirken, Bezirken,

in waren auch bei Beförderung der Waffen beschäftigt.
Was in diesem Bezirke geschieht, geschieht auch
in andern Bezirken, kurz es sind viele Dinge durch
die in Neuwied beim Infanterie-Regt. gestellte
Petition angestellt worden (aha!!) welche
revolutionär sind (auf den Charakter Oesterreichs und
auf die Handlung Preußens abzielen. Es ist daher
höchst notwendig, mehr die objectiven Gründe
als auf wen einer in Folgen politische Gründe
sehr revolutionsverdächtig sind zu übersehen. Ich
werden noch nächstens übrigen Inhalt
der Anzeige (-!) dem Hauptbericht sind.

Schließlich wird bemerkt, daß diese Anzeige
für die Öffentlichkeit Geheimnis bleiben möge (ha!
Übrigens bleibt Alles einerlei.

Ich pflichte

W pisi (Chemnitz) wide bijtye ...

Stoppel Karol (i Wer in früher Zeit 1895–926 vega ...

Verbrechen gegen die jetzige ... Kurianowski ... Ehrgeiz ... Rechtsgut ... Chemnitzki Valeria – ...

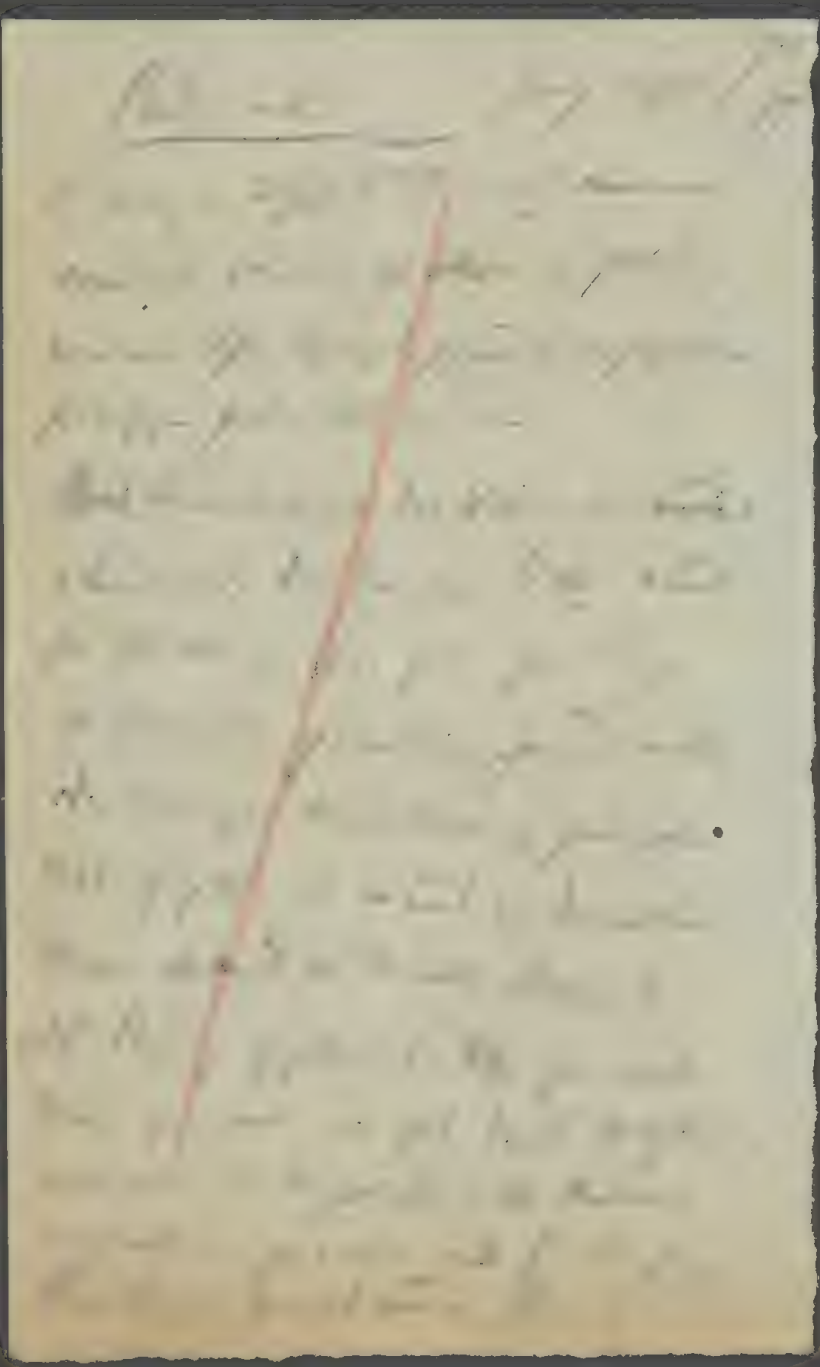

Ustawodawstwo gminne.

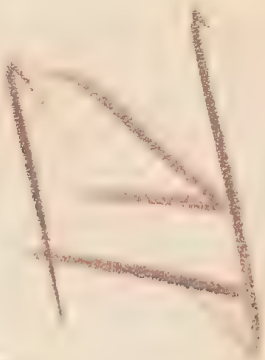

Do rozdz. II Ustawodawstwo Sejmowe

Gemeinde-[illegible] Cuba

[illegible] 23/7850 7/20. [illegible] Druck- und [illegible]
[illegible] [illegible] Nikolaus Felix Franke, Prof. [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] Sidonie, Nonnie
[illegible] Dr. Rechtsanwalt, Ottmann Dr. [illegible]
[illegible] Dr. Blumenfeld [illegible]. - 4 [illegible]

Bureau [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 12/5850
[illegible] Neid Adelheid [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

Reise journalle 1847–1851

Miscellanea

Allgemeine Gesetze.

§ 1 Durch Kündigung Steuerakte (Bücher) allgemeinen durch gerichtlichen Beschluß zu Ende.

§ 2 Widerspruch: 30/850 $\frac{Z^n - 1}{R^3}$ wegen der Steuer – Dauer gewissen Fällen verwirkt: Rücksicht auf Ordnung muß bestehen. Durch 8 Tage a bis die Aufgabe geht ist alle [illegible] wollen die sich über B. getroffen übereinzelne bindige Verfügung enthalten.

Brak monety dwudniowej (porta via gypsi) i sobi Gabrieli

i sobi 7/5 850 28/R.P.

i 7/5 859

d. Kraus 13/5 1850 623 fl. Hospitalia 7

Czynnik (sygnatura 7015)

el Templo

Adwokat Dellmonte (Chair de Mont. Okręg ii Komisarz

obwodowy Klein przysłany do Chorzyk, dnia 2...

... wszystkie 88 wiązanych dwa kotwiczki

ij Imię:

Akent Adwokat Okręg 20 850 l. 67/RO

Jedenaste dziesięć Jednostka ... dla dwóch dwóch ciała

bocznego Chorzyk, do sądu ich przez Sąd Pokoju

nich dwóch Chorzyk wezwani byli, ale dwóch

Angeklagte niemiecki, do osobiście ci imię

stawiać, ale w Sądu dwóch Obwodu dwóch

Ehre des Beamten der ganzen Landes auf Ihren

Spiel setzte.

Zeichnung Richard K. ... 14/8 850 l. 142/RO

Der Kreiskommissär Klein hat ... auf das Gebiet des Bezirks

Chorzyk — wurde mir bekannt durch ein Schreiben

dringlich benommen zu benachrichtigen. Der nicht persönlich beim

Chorzyk ist, was bei jedem Beamten, insbesondere bei einem solchen

als ein wesentlicher Fehler angesehen wird.

... Chorzyk zum Kreiskommissär des Bezirks

zu wählen Chorzyk.

Dorfi

Erlass [illegible] Wien 10/8 857 Z. 25/RP

Abschrift: Wadowice, Bielitz, Sosnowitz, Teschen, Jablunkau, Neutitschein, Freistadt, Jamnitz, Sillein, Mistek, Jaworzno, Neumarktl, Freistadt, Jamnitz, Sillein, Mistek, Jaworzno, Neumarktl

[illegible] Abdrucke des Erlasses vom 6ten d. M. Z. 25/RP

Es wird Ihnen in Folge Ihrer Anfrage vom 6ten d. M. Z. [illegible] eröffnet, dass Sie die Ihnen mit dem Erlasse vom 6ten d. M. Z. 25/RP [illegible] Abdrucke des Erlasses vom 6ten d. M. Z. 25/RP

Wien, am 10ten August 1857 (10 August 857)

Rivera

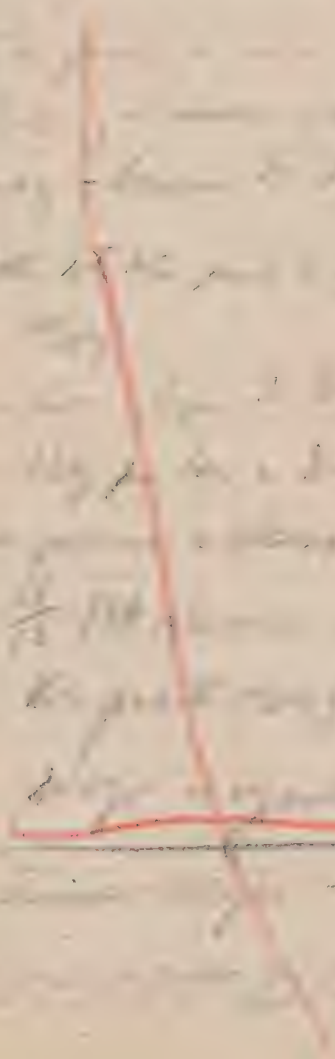

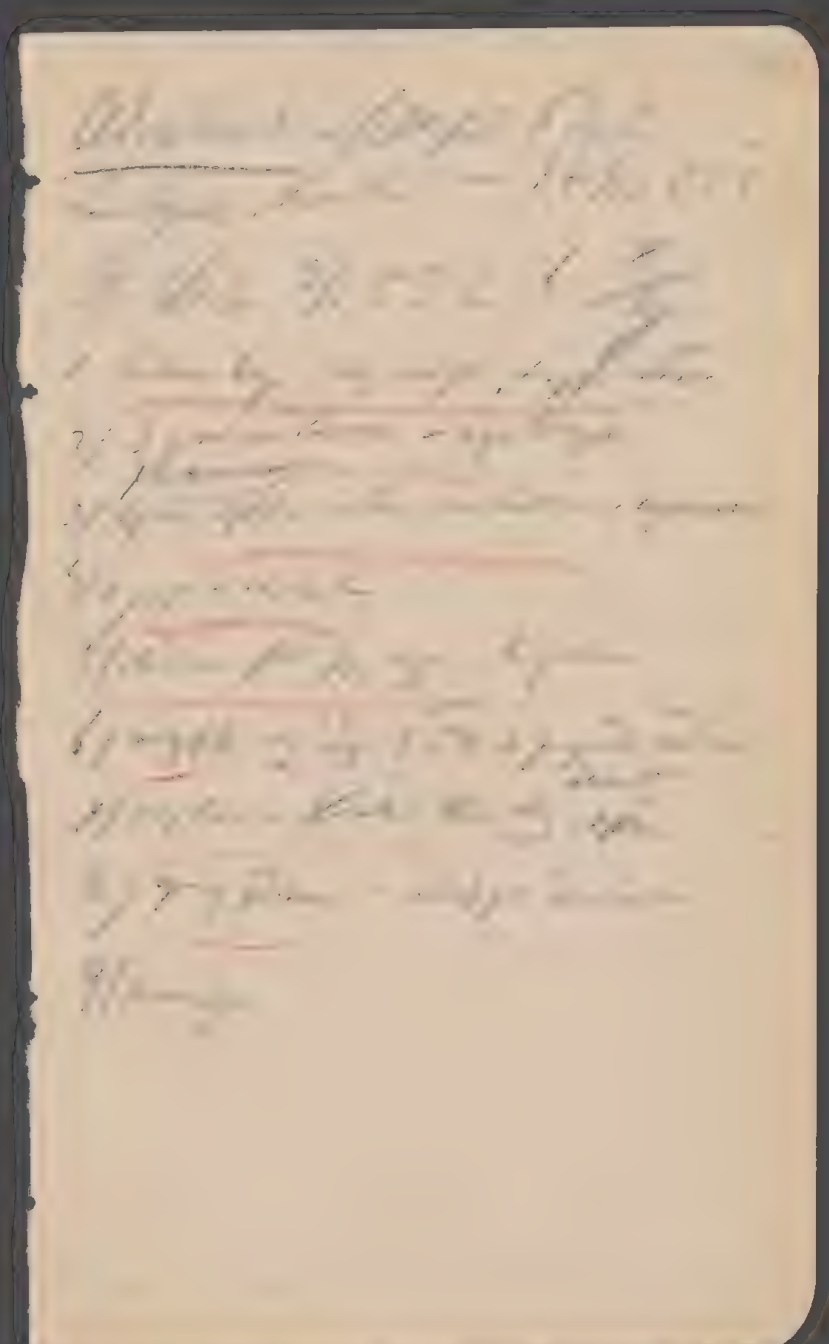

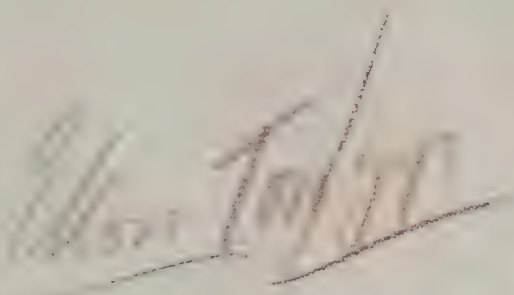

Aus Josef Frhr. von Radetzky: Mein politisches Glaubensbekenntnis in Fabelblättern an einen alljährigen Pilgerstab – Leipzig 1887

Kain

Nr 306. Als ich eines Tages meiner Amtsstelle nachkommend den Provinzial-Schatzkanzler in Lemberg besuchte, fand mir ein Bursche von ungefähr 18 Jahren vorgestellt; er war blond, mit krausem Haar, hatte einen scharfen Gesichtsausdruck; Körperlich wohlgebildet, jedoch wenig nette Gesinnungen zu verraten. Er behauptete sich weder wegen noch wegen roh. dem Postamte zu Strafgelder verurtheilt worden. Ich frug und dem Verlauten [illegible] stellt zu haben, Der in Rothjahr 1847 als er den Finanzrath Lichtl seinen Vierjährigen Bruder abgemordet, [illegible] Mitschuldigen gebracht [illegible] aufgefunden hat.

Eine Mutter zeigte sich ihr viel lebendes siebenjähriges Mädchen aus der Todtenkammer, wohin es derselbe gebracht hatte gewöhnlichen, weil es den Dorf [illegible] müsse [illegible] bei [illegible] gewaltsamen Tode starb.

Ich begegnete einem jungen Manne, welcher auf einem langen schmalen Leiterwagen [illegible] Pferde [illegible] fuhr, von welchem [illegible] Mein Knabe, war die Antwort, der Hunger hat ihn getödtet [illegible] Er [illegible] weiter.

Kain Im Sudan Afrika hatte eine Mutter ihr Kind geboren [illegible] zu einer verwandt; sie fand das Fleisch zu schmackhaft. Die Frau starb in Kurzer [illegible] Hoffnung [illegible] nie gesehen worden.

1846

Zeglin.

N Zwiakin: Wadowice – dem einen Tropf zu Boden Kaiserpaar.

Lüge [illegible]

Notes Galiyah

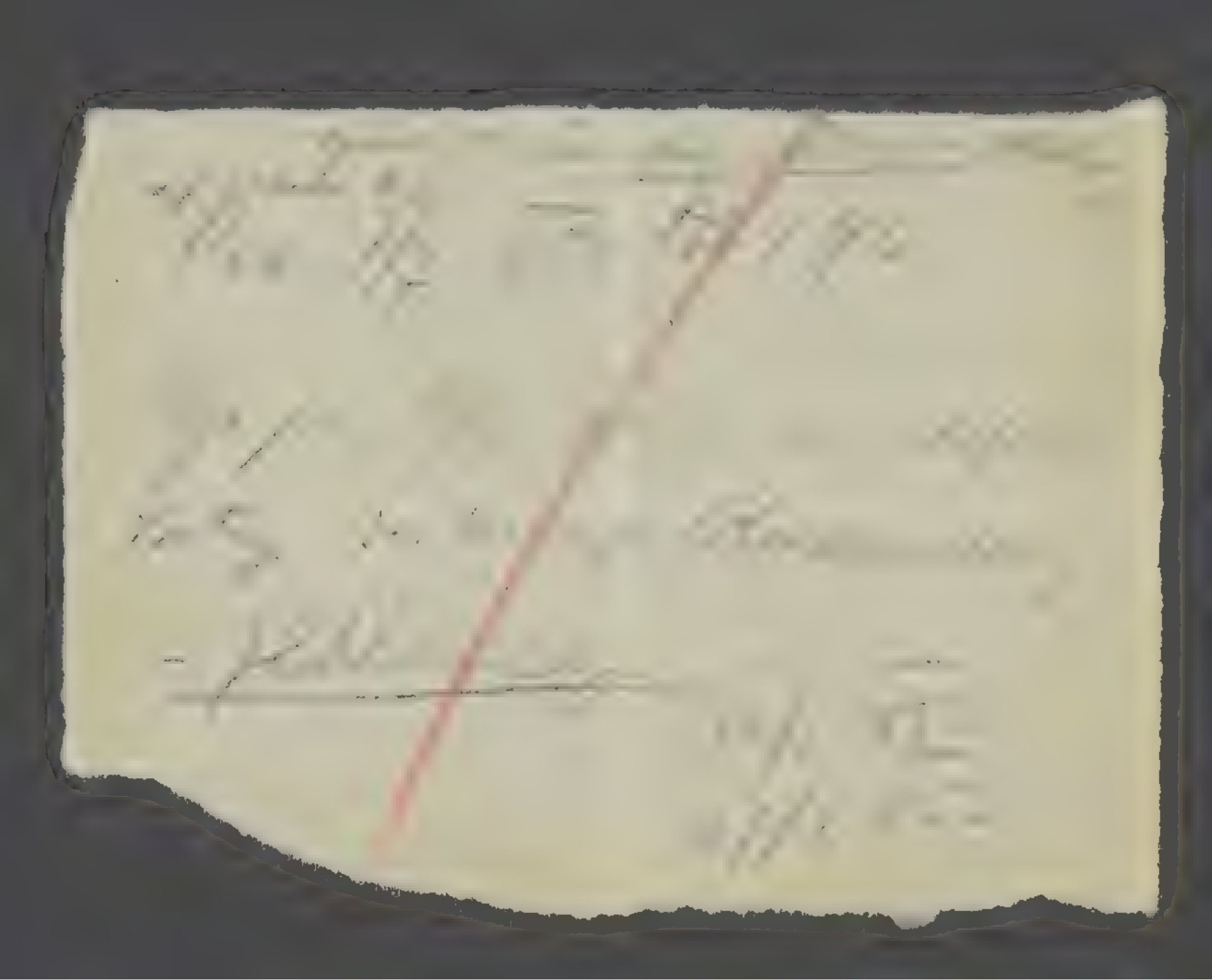

Bibliografia

Mex

Bach: Geschichte der Wiener Revolution 1848

W wyżej powołanej też książce na str.

str. 308–316; 623.

Postawa w powstaniu przy zniszczeniu

str. 343.

Alessandro Fry

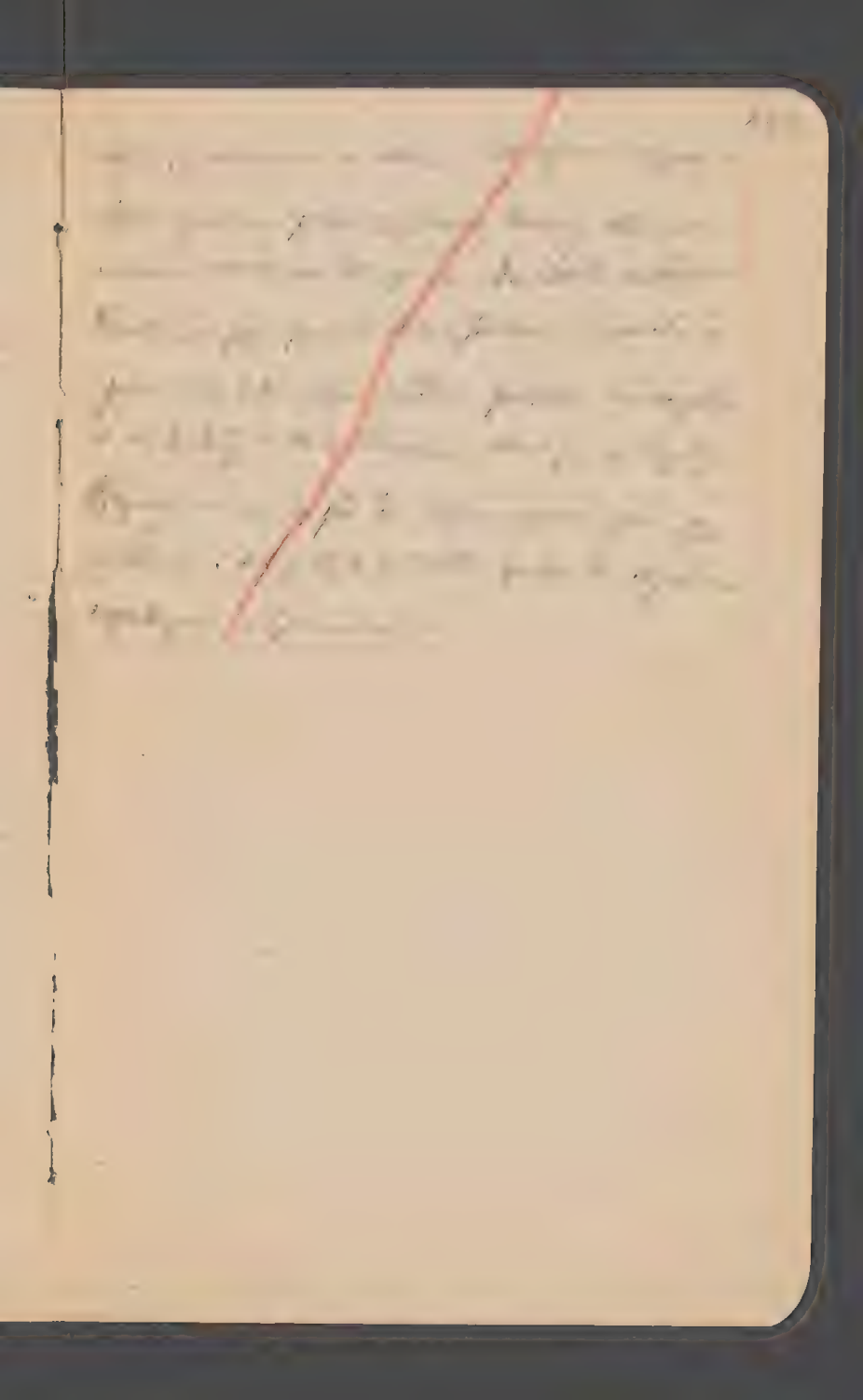

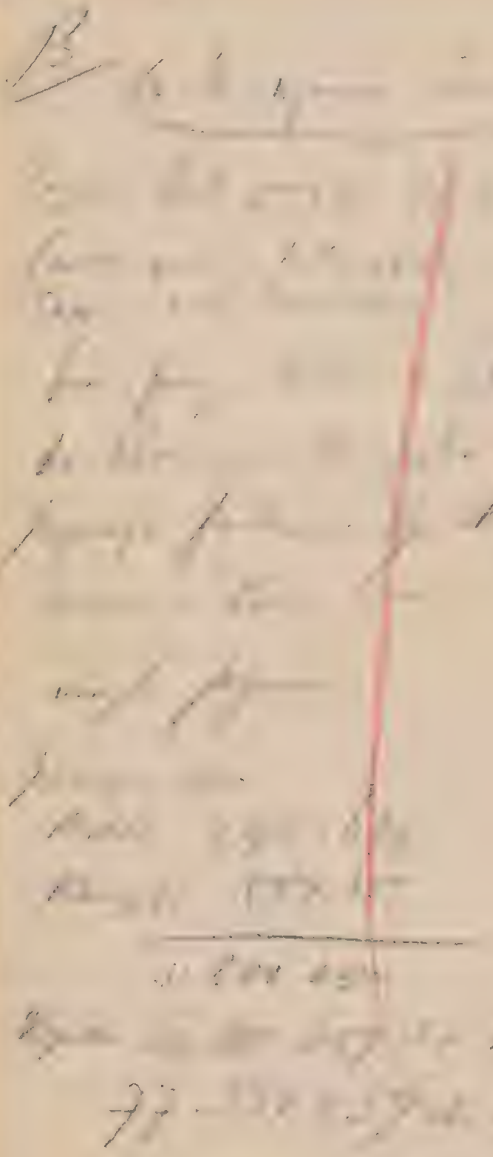

Schwarzach

(Lith)

Karlsruhe (Baden) 2 9/9 1850

Ich habe die Ehre Ihnen hiemit einzuladen der Hochw. Carl Erhard Rector von Schwarzach, den Kreisdirigenten Herrn Hofrath Hirtzgen und den Gebirgsrath Herrn Reis anzuweisen Ihnen Ihre Pfarrbücher einzusehen und Ihnen vorzulegen. Damit ist mir Ihre Pfarrführung der Fundationsbücher in Ihrer Pfarrei begründet Ihnen.

Jadownicy.

Mirosław (Schloss) 2 23/3 849 1811/M 3 wpisano

z pod rubr. przeniesiono do Jadownicy (do cyrkułu 2½

Jadowskich włościańskiej) pomiędzy Dworem

gminą Dworami

Księgi hypoteczne (rubr. 19/5 849 l. 4462 A

przeniesienie do Mirosława nieruch. Dworaczy !!

25/7 1849 l. 8304 wydano prawo własności

hypotekowanej pruskiej gminy — Wielka Kamienica

Ostrowo

Ostrowskiego Gen.-Obersten Hans Kamienica Piława

Schlabrendorf v. Schlenitz. d. Arnoldi Księgi Hip. rub. Hakata

Oppeln d. Gest.

Kreis Schreiben 27/6 849 l. 7302 (rub. Hakata 19/5 849 l. 3788

M.J.

1 Zdziałka ta nie wpisuje się na Księgę Jadowskie ani na

inne spisy nie należy, które jeszcze dziś Hypotekowane

zostaje hypoteki włościańskie Księgi Jadowskie, zapisy Dworowi do

dobrodziejstwa wpisanej mogą pozwolić nie.

Akcesoria Weidla do Cesarskiego Królewskiego [illegible]

(z 3/7 855 r. 214/RP. [illegible] Cesarza)

1. Obrazki [illegible] z zabezpieczeniem [illegible]

[illegible] [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible]. — [illegible] (projekt)
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

2. [illegible] [illegible] [illegible] — [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

3. [illegible] — [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

4. [illegible] [illegible] — [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

Senatus

Referowanie w relacyi do mowy Skałkowa pisa:

„O głosie dra Gwiazdowskiego nie wspomnieniem w tem rozprawdzaniu dlatego, że według ustawy zdania, jak to otwarcie postanowił senat, wydawanie budżetu w drodze ustawodawstwa jest rzeczą nie na ten przyn ostrzegawcze zapędzenie gospodarstwa wiejskiego w stanie wschodnim dzisiejszym obowiązkiem praktyczne ocenia. Cel ten ten ustawodawstwa (wykluczenie zniszczenia wiejskich pomocniczych. W przeciwnym razie nie ma rady poprawić przemian wiejskich obciążenie gospodarstwa leśnego i rolnego dla kraju i właścicieli dóbr, gdyż właściciel nie uwolniony od wszelkich ujęciów pomocniczych przy gospodarstwie nie będzie w stanie wiejskiej miarze, [illegible] jakiej państwo odpowiada potrzeby a jako będzie zgubić pożyteczny dobre kapitały, gdy procenty [illegible] na ochronę kraju. Widzę się wreszcie zgromadzonego zarzutu wobec Waszej Ekscelencji nie odwrócę nagłego potrzeby ustawowego uregulowania stosunków dzierżawnych i stanowić powinny o wydaniu w tej mierze potrzebnych zarządzeń, gdyż dlatego wydanie wśród obecnych stosunków [illegible] jednej strony właścicielowi właściwego dóbr uczynić ograniczenie i zapobieganie lasów na rzecz kredytu krajowego a drugiej strony uniemożliwi [illegible] wprowadzenie ulepszenia [illegible] i przyszłości [illegible] na wielkopolskie nadzieje. W przeciwnym bowiem obecnie wydanie ustawy będzie się podobne dobre uczynienie właścicielom [illegible] zniszczenia na przyszłość [illegible] a wywołane tem zniechęcenie mogłoby [illegible] do przeprowadzenia reformy. Zatrzymanie właścicieli ziemskich [illegible] dobrej zniechęconości i głośnie [illegible], [illegible] właściciel dóbr na rzecz zgubnego niepewnego położenia. Rząd [illegible] jasno i [illegible] stanowczo i ciężkie [illegible] a ograniczenie na [illegible] mieć dzisiaj do przyszłości [illegible] [illegible] [illegible]

(Berl. [illegible] 3.30 r. 1913 –
Tomasz Lig. Podręcz. pol. prawa
Dawny opis
Rs. 9/5 Fol. 44/3

Prokurator Sądu Okręgowego [illegible] Księgi jak dawniej pieczęcią a podp.:

Bardzo dotkliwy [illegible] przykry zajść stanowi dalej pozycja nieruchomości. [illegible] z uprawnień własności [illegible] i za takie uważano [illegible] [illegible] [illegible]

na rok dodatki na potrzeby lizjane, o których w dziale dochodów pozycji na
pierwsze przypuszczano, że w dniu ogólnej nie długiej zawiesić i granicy z pol-
skimi z pozycji przedwojennymi stosunkami, że w obecnych czasach gminy więjskie
wzrastają za wszelką cenę uwolnić się dotychczasowych wydatków na powrót pozycji
narodowej. Wiele gmin więjskich zaberca spadzie zjadom obiegają za wydatki obcy-
wane a niektóre gminy chętnie dowiadują nawet te obiegają, gdy
tylko nabytku [illegible] przejść na siebie wzrastanie dalszych rat z wydatków
jeśli tego wzięcia.

W księdze Ministerstwa Komunikacji subskrybowano na dobra narodowe.
razem 11. 300.000 zł. z sumy tej nominalnej wpłacono [illegible] dn. 1854 po
Rzecz. Lwowa 1856 wpłacono 4.932.768 zł. Odsetki jakie do wzrastania za r. 1856
podatku 967.232 zł a na dalszych ratach rozwyd (1857–1859) 5.310.000 zł.

Przeto się zważy, że opłaty podatku bezpośredniego gruntowego i domowego tak
zarobkowy i dochodowy podlegającego zwarcie obniżają budżet ogólnego-
wane, gdyż władze skarbowe przy wymiarze w rzeczywistości jednak poprzednie stosunki, że
tak górą podatki bezpośrednie, dodatki dla funduszu krajowego i innego
zagranicznego oraz rat na pożyczki narodowe uczęścią się. na poszczególne klasy
mieszkańców lub na grunty spadają inne ciężary i prestacje w gotowiźnie lub w
naturze, które niedawno wcześniej [illegible] a często zawsze dotychczas
wynoszą jak dodatki na cele handlowe, koszta leczenia, gdzie konkurencyjne
na budowle kościelne, szkolne, drogowe i wodne, opłaty za [illegible] koszta zakładania ord.
i dotacje nadzwyczajne, dodatki gminne, nieobjęte ekwivalentami, opłaty należy z
tytułu od gminy powiatowej, opłaty ratalne nieregularne dziesięciny i powin-
wiedzenia, to nie ulega wątpliwości, że jej obecnie siła podatkowa
mieszkańców Księstwa jest aż nadto obciążona.

Stanowi tegoroczna wykazuje dogodniejsze zaległości podatkowe, spowodowane
widocznie, że w Galicyi podatki wpływają najobficiej w IV. i I kwartale a dalej
jako że różnym wodzy powinność ewakuacyi i zwłaszcza skutkiem
nad regularna spłata podatków, zaległości dawniej bywało. Stan to zaległości
z końcem I kwartala 1856 wynosi 2 000 296 złr.

Wobec powyżej podanych faktycznych stosunków przyjęty przewidywanie
nie, że wysoka możliwa kwota wpływu dla podatków krajowych leży w dobrze gro-
madzącym interesie rządu, musi co do podatków konsumcyi [illegible] wpływ
wpływ ograniczyć, że podwyższenie podatku gruntowego i domowego wśród obecnych
stosunków nie jest do przeprowadzenia i nie głosi korzystnem ani dla kraju ani dla
monarchii, jeżeli siła podatkowa kraju ma być utrzymana.

Co do przyszłego wpływu podatków nie wątpi pominąć, że [illegible] jedna
z najprzykrzejszych jest podatek podatek domowo-czynszowy w miastach z powodu
częstości. Potrącanie 15% na sarta tecta w miastach Lwów i Brody
nie stoi w żadnym stosunku do potrzeby. Wysoki procenty ubezwłasnowolnia zarobek
jaki się zdaje bez uwzględnienia [illegible] tych stosunków [illegible]
w innych szczególniejszych krajach Koronnych. W Galicyi zima trwa [illegible] dłużej
niżeli jest sam klimat otwiera tu mnóstwo większego wydatku w materyale
przy budowie domów, to z drugiej strony faktem jest, że materyał potrzebny się w
którym czasie, dzięki w innych krajach o sprzyjającym klimacie. W Galicyi [illegible]
dobrego stwierdzenia materyału, niewiadomość [illegible] otrzymanie stosunków trzyletnich i częste
nie jest z powodu [illegible] stosunków klimatycznych w Galicyi też [illegible] jak w innych
krajach z wyjątkiem [illegible] [illegible] lub niedbałej, która w regule dopiero z innych krajów
i [illegible] [illegible] potrzeb trzeba. Dalszem jak chyba dla najpotrzebniejszych
mieszkańców. Budynków w Galicyi [illegible] [illegible] [illegible] i brak kapitałów

powodu wpływu ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~ ~~[illegible]~~

Sobiesz wreszcie te moje ciągłe spostrzeżenia stanowiły mi miarę tej wyższości nad ~~[illegible]~~ Mieszkańcami całej ~~[illegible]~~ monarchii austryackiej rozkazującej wiary jakiegoś systemu opodatkowania, to i w takim razie musiałem z całą stanowczością ~~[illegible]~~ dzisiejszy przyjąć pomiar austryacki tego systemu co do podatku gruntowego i domowego z początku r. 1857. ~~[illegible]~~ Zarządzenie to musiało się odnosić do końca r. 1857 t.j. do upływu termianu, w którym zgłoszone się mogły pojęcia narodowe

Rezolucja (1868)

Zaproszeni: zaproszeni: [illegible]

Księgi gruntowe (wyłączenie z zakresu obowiązku)

Zarządzenie z dnia 1865 do obwieszczenia do dnia 1 czerwca 1865 r. — Ustawa z dnia 25 lipca 1865 r. do ustanowienia Księgi Rejestrowej i gruntowej.

Dz. u. 1867 Jahrg. ustawa Ksiąg Księgi w celu: Księgi gruntowe ogł. do dnia 1/2 1868 r. l. 745 wydano zarządzenie do wykonania Księgi gruntowej: 2 dnia z odwołania wchodzi w życie. — Akt ten wydano przez Ministerstwo Sprawiedliwości: Dr. Chorzy Robert, Emil Krzyżanowski, Felix Leitenberger.

8/4 wydano.

Zarządzenie Ministerstwa Wyznań i Oświaty o wydaniu ustawy o księgach gruntowych z dnia 28/7 l. 9258/pr.

Ministerstwo Sprawiedliwości (Herbst) 10/8 1868 l. 1501 wydało do wiadomości ustawę z dnia 25 lipca 1865 r. o zakresie [illegible] prawa pruskiego (tj. o prawach zakładowych, o prawie użytkowania dóbr ordynacji; ale wszelkie prawa i o wszelkich dopuszczalnych ograniczeniach o prawach [illegible] (o hipotekach) [illegible]. o wszelkich prawach i ograniczeniach [illegible] ale wszystkie inne [illegible] [illegible] Ministerstwo Sprawiedliwości [illegible] Ustawy [illegible]

Natomiast wydano z dnia Ministerstwo, które wydało [illegible] do przyjęcia [illegible] ustawy

Taksy [illegible] 15/8 1868 l. 3626/M3

zakwaterowań dnia 4 sierpnia 1868 r.

Odbiór jego wiadczenia zgłosił w obecności Komisarza Rządowego do rekrutacji powiatu rolnego

26/8 1868 l. 4786

Pr.

(—)

Jan [illegible] urodzony w Dubie [illegible] (wyjechał 2 20/3 87

Belvedere 15/VI 67 387.

Br. Pratobera abwesend Verabredung – wiederholt wegen Rechtspunkt. – postscript Patente

2 VI 867. Herr de Lyon wegen – Attentat der Nemesbotka – Thronrede

– „Die Regierung will die Einigung der Völker, um auf dieses einzig festen

Grundlage des Bestand der Monarchie u. die politische Freiheit zu sichern. Um dies

sen hochwichtigen Zweck zu erreichen ist sie bemüht mit der Volksvertretung aller

Völker über die Erledigung der Verfassungsfrage sich zu verständigen. Nicht politische

Rechte zu schmälern, sondern diese vielmehr in einer lebensfähigen Form der

Entwicklung Dauer zu gewähren, das ist der Zweck, welcher den kaiserlichen Ent-

schließungen der Monarchie entspricht u. der die Regierung pflichtgetreu zu

realisiren sucht – eine Verständigung, welche die Lösung ihrer Aufgabe, die

Gegenseitigkeit u. Verfassungstreue in Übereinstimmung bringt, formlich ihre Gewähr dafür

in sich trage, daß sie dauernd befriedigen wolle. Jetzt mit den Landtagsmitteln, wobei

vorallem festzuhalten ist, daß die Verfassungsfrage zur Erledigung vorgelegt

oder mit einbegriffen in den Wirkungskreis vorgelegte Kompetenz

eine Allgemeine bezogen werde. (Thronrede Wahrheit ... Man

übersehe ferner das Recht zur Entsendung der Delegirten der Landtagen

nicht über der Selbständigkeit wodurch die des Reichsrathes gewahrt würde und zwar

ohne Beschränkung in der Art der Wahl eine oder Beschränkung ist erst die Selbständigkeit

durch für Wahlen für Verletzung der Rechte eingeführt wurde von welchen Letzteren es sich

[illegible] [illegible] [illegible] [

[illegible] die Regierung daher wünschen müsse, die Bearbeitung des Russland-Rechtsverhältnisses eine allgemeine sei, daher jede Einzelbehandlung eine Einigung der Parteien vermieden werde, so seien sie dieselbe dort nicht für erwünscht erachten, die Gelegenheit zur Erörterung des Verhältnisses mit den Richtbeteiligten günstig erscheinen.

—

Ulrich Zeitschammer 12 Stück 867 [illegible] Kriegsgefangenschaft — Rückkehr [illegible] Heimat. — Kriegsgefangenschaft — Heimat Lübeck — [illegible] Kaiserl.

—

Hoyer-Jensen 4/2 867 (Dänemark) [illegible] Heimat.
Heimat [illegible] 1873 — [illegible]

1868 I[...] Veroliczyć

Zastępca Miasto-projekta Taaffe c[...] plenda artykuł Gaz. Nar. Nr. 156
Czesi grono i czesk. — za autonomią — Delo Denta grono z czyn[...]
czyn z rządem) czytaj[...] czy głosu nie[...] z gazety Kraju 16/2 1868 l. 104 pr.
Odpowiedź (Taaffe) z 21/8 1868 (l. [...]) Czesi[...] czyn[...] na
odezwę do miast. grona czes. (Czechy) z 12/2 168 (pod[...])

.... Niemiec tego zapewniają, że w interesie[...] a w życiu publicznem
udział biorące kołach Polaków Kraju Zwierzęcego ani Dziedzicznego czem i czem
dobitniejszem jaw wystąpić pewne niebezpieczeństwo i niezadowolenie. Powód tego
zjawiska leży w tem, że Polacy Kraju udziału objawiane wśród innych stron.
Konferencji i obrazie bez ogródek zjawienia co do wejścia umocowienia
ustanowienia rozwoju autonomicznego i narodowego nie zostały uwzględnione
a otrzymane w tej mierze od Konferencji przy dwóch głosowaniach projekta
i zapewnienia nie są urzeczywistnione. Przyznanie zaś swobodnego rozwoju
autonomicznego i narodowego stanowi punkt wyjścia ideał (die-und
Angangspunkt) wszelkich zjazdów i dążeń Kraju. Najniższej doktryny:
najliberalniejsze urządzenie prawne wyrosłe w Galicji niezadowolenie
i zniechęcenie, jeżeli Konferencja dziwacznemi centralistycznemi gere-
dawiczjami teraźniejszą za zwanek (altaira) osiągnięcie powszechnych życzeń Kraju.

Dlatego też poseł lutowy nie wstrzymał się w Galicji jak i innych niemiec-
niemiecki prowincjach nadzwyczajnej sympatyi.

Gdy na początku r. 1867 wskutek ugody z Węgrami nastąpiły zmiany w
składzie centralnego rządu, zdawało się zmiękczenie surowego systemu rządowego
na zasadach dualizmu. A co do sposobu wykonania ostatniego (Rady państwa
odmówiła się (wielkiego znaczenia na postanowienia patentu lutowego, w którym
w tym sensie objawiła się otwarta opozycya a obawy, aby ich w przeciwstawnych
kołach dążyć wpływowych niemieckiego żywiołu i wszelka przewaga centralis-
zacya, sączonego nawskroś-historyczne prawa poszczególnych krajów. Na-
wet obstawanie Rady państwa przy ojcu lutowym głosowi nie mogło oraz
wątpliwem i z wielu stron kwestyonowanem (wielkiem pokorzeniu). Podnie-
sło wszelkie wątpienia te strony rządowe osłabiło argumenta podnoszone
wielką siłą (niewidzialnie) przez stronnictwo opozycyjne i poparcie stanowisk
(Dr. Herbsta) zapatrywania przeciwnego stanowiska, które
wypowiedziało [illegible] Rady państwa. Gdy zaś wreszcie na jej najściślejszej
warunkiem zdania wzbudzone konieczność wskutek zawarcia ugody z Węgrami
zmiany konstytucyi i pozyskanie pewnych [illegible] dla dwuczynności i
tej [illegible] monarchii do [illegible] zakończenia dzieła wszelkie stronnictwa
zawiesiły. Do tego [illegible] wiele przyczyniła się [illegible] okoliczności,

że wtedy ze strony Rządu wyraźna rozkaz gotowości do zerwania na polskie wyborcy na
kujące nawiązanie. Widzimy w tem oznaki, że rząd gotów jest nie stawiać przeszkody
narodowemu manifestowi i wyrażaniu i pielęgnowaniu przez Krajowcy. Powtarza w drugiej
części w Radzie państwa przeciwnej gotowości do ustępstw (Entgegenkommen)
i pojednawczej koncesyi słowo zachęcające wskazuje drogę, na której bez
wyjścia dla pokojowego traktowania pozostających jeszcze nierozwiązanych
kwestyi Krajem rządzący i otwarty (jedyny) rozwój z uwzględnieniem
drogą praw historycznych. Pod tem względem i w tem przypuszczeniu zgodności
się na obecność Rady państwa nawet posłowie, którzy w tym wypadku
na stanowisko opozycyjne przeciw przystąpieniu do wyborów.

Godnie z ustawami i zamiarami wyborów, zgodnie z opinią publiczną
przyjęła delegacya Rady państwa stanowisko tam, gdzie chodziło o zaprowadzenie
ich liberalnych instytucyi, o wzmocnienie rozwoju potęgi monarchii po stronie
Rządu a z opozycyi wystąpiła tylko wtedy, gdy jej zdawało naruszone było
interesa Kraju i jego zjednania co do narodowo-autonomicznego rozwoju.

Jedyne pierwsze powody do tego wystąpienia jest wiadomo debata
adresowa, wśród której zamiana w prezydyum Krajowej wystąpienie galicyjskich
deputowanych z Rady państwa także i z Izby delegacyi wiązało
ten kwestyę rozwoju. Powodu ich jednak centralnem rządowi zależało

chwalono wystąpienia galicyjskiej delegacji Rady państwa co do ustawy
dotyczącej zaprowadzenia i przyznania miarodajnego przyznania
delegacji galicyjskiej autonomicznej uchwały sejmu galicyjskiego o zmianie
ustawy Krajowego wyborczego o pomnożeniu liczby posłów miejskich
i wyjątkowym zgłoszeniu do Rady państwa ustanowienia
[illegible] Rady państwa dla Galicji. Konferencja ta powitała radość z kraju
wielkim zadowoleniem, miarodajne postanowienie administracyjnego i sądowego
[illegible] Krajowej Radzie państwa uważano za
[illegible], że wszystko tutaj bez przerwy wprowadzone zostanie w harmonię (zgodność)
ze specjalnymi stosunkami i konkretnymi potrzebami Kraju.

W toku debaty rozpoczął Rady państwa wystąpili, międzynarodowe
[illegible] zaciekawiające kwestyach powody do opozycji ze strony galicyjskich
[illegible] posłów. Gdy ich wnioski i objaśnienia (Entwendungen) nie zostały przez Radę
państwa uwzględnione a natomiast dostatecznie przyszły uchwały
ustawy uważane za nowe zabezpieczenia autonomii krajowej, zgłosili
z Kraju formalne [illegible] przeciw zamiarom Rządu i przeciw postawie galicyjskich
[illegible] posłów. Zapewnili, że przez to, iż nie uwzględnili głosu kraju
i nie opuścili Rady państwa wyrazili za słuszne stanowisko Kraju i
jego życzenia (wyjaśnienie: skreślone).

Godzowała ij tak dalece, że w pewnych kołach chińskich skandal omawiania
[illegible] całkiem otwarcie kwestyą, czy nie należałoby dyplomowanym w chińskich
kwestyach demonstracyami ulicznemi okazać niezadowolenie z wyborów jakie
[illegible] zamiar tam robił ojciec zdrowy zmysł umiarkowanych kół ludności,
jednak niezadowolenia z rezultatu pertraktacyi dyplomatycznych
dyplomowanych trwa dalej i przybiera coraz większe rozmiary. Dziennikarze
[illegible] dyplomowanych zaopatrzają chińskich przyjaciół i zapewniają
[illegible] Kierującym kół rządowych i większości Rady państwa dalej
skłonić do pozostania w Radzie państwa, że chcieli wystąpić z oświadczeniem
[illegible] zamiarem autonomicznej partykularnych, jednakże
pozostaniem w Radzie państwa zaszkodzić interesom kraju, kiedy tymczasem
[illegible] przeciw centralizacyjnym tendencyom Rady i Rady państwa
[illegible] uchwały od dalszych obrad Rady państwa, mogli powstrzymać
te tendencye i zabezpieczyć krajowi stanowisko autonomiczne. Jak wielkim
[illegible] niezadowoleniu rozgoryczenie przeciw deputowanym Rady państwa
w kraju a przynajmniej w niektórych warstwach ludności, jest stąd
[illegible] że na zgromadzeniu ludowem — demonstracyjnem
[illegible] jeden z mówców nazwał deputowanych zdrajcami kraju,
którym należałoby odpowiednio pomścić postawę. Stwierdzenie tych objawów

nadto zwołać zgromadzenie ludowe, które miałoby wyrazić opinię o działalności deputowanych Rady państwa i o potrzebie przedłużenia tej ich czynności. Uchwała ta mająca na celu wywarcie presji na ~~Sejm~~ deputowanych Rady państwa [illegible] zostaje cofnięta.

Niemniej jednak zastępstwo [illegible] uważa, że niezadowolenie z realizacji [illegible] i działalności deputowanych Rady państwa także i w Sejmie znalazło wyraz w tej lub innej formie. Stanowisko opozycji wstrzymało dalsze w tym kierunku, aby deputowani Rady państwa pod presją groźby nieprzedłużenia ich mandatu. W takim razie nowe wybory przyniosłyby zdecydowanie antyreżimowe Sejm. Należy zauważyć, że stanowisko opozycji znalazło w zasadzie pełne zrozumienie Ministra wyraziło oświadczeniu z 8 czerwca 1984 r. [illegible], które nawet zamiast [illegible] i wstępnego Projektu ustawy o reformie [illegible] wiejskiego a także z [illegible] do [illegible] projektu ustawy, nowy a ważny powód do gruntownego przemyślenia Rady Państwa według [illegible] i. ustawy z [illegible] grudnia 1984 r. do Rady Państwa należy [illegible] do [illegible] i środków [illegible] [illegible] określenia zasad nadawania [illegible] a według [illegible] ustawy właściwe postanowienia o [illegible] i gimnazjach

w obrębie zasad przez Radę państwa uchwalonych do ustawodawstwa krajowego, to w pierwszym rzędzie obowiązkowym Związku Kształcenia zawodowego całkowicie ~~wolnym~~ jest Radzie państwa o wykonanie ustawy wydanie ~~zastrzeżeń~~ wraz z oznaczeniem planów nauki i ewentualnymi zastrzeżeniami (objektywnie) władzy wykonawczej. A dla według tego rozkładu z tej przyczyny Radzie państwa do kompetencyjnego traktowania projektu ustawy szkolnych ludowych, które wypadnie ludowe (miejscowe) uregulować w ten sposób zadania (uniformowanie wreszcie), że ustawodawstwo krajowemu pozostawi uregulowania tylko niektórych podrzędnych kwestyj.

Ta emancypacja p. Ministra oświecenia wywołała we wszystkich kołach i przyczyna wrzenie i gorliwe pragnie do jawnie niepodległej dla dla opinii (jak ein feindlich dürfen provokation Ministry gegen die Regierung gerichtet), który wywołuje tak silne drażnienie.

Ponieważ ten oświadczył przedstawiony ustęp jest w Prasie jako program p. Ministra wyznań i oświecenia a przeto wobec parlamentarnego rządu niemożna przypuszczać, że jest on z pp. Ministrów stanowiący program w tak ważnej sprawie mógł postępować samodzielnie, przeto wzywa wołane tem oświadczenia wobec Rady Ministrów się przeciw całemu gabinetowi. W drukach pojawiają się gwałtowne ataki przeciw

centralizacyjna i germanizacyjna tendencja obecnego Rządu w poszczególnych [illegible]. Wszystko to daje się [illegible] [illegible] [illegible]

wrocenia tej. pod otwarciem Sejmu Krajowego odebrane protestowaniem
wbrew tego oświadczenia niezgodnej z postanowieniami ustawy z
21 grudnia 1867, na co przy wrocenie z całe otwartości zwróciłam
uwagę P. Marszałka izby wszystkich.

Tylko w ten sposób można zgodzić niniejsze do ustawy
Rady, podaną do wiadomości oświadczenia i pominięcie wyraźnego
przez tego wrocenia (którym to dniu Radzca wyłączenia miała na
Endrichu, dnia 28 września konwencyjnej) wielkie wyjaśnia
czytane zgromadzenie, ~~za tego zgromadzenia~~ co do zmian uznawania
autonomii ze strony Rady tak nowej jurysdykcji bardzo.

Dwór z strony Rady w tym kierunku dalej się tam sobie wykonawczej
chodzi tylko nie o akt ustawodawczy, lecz tylko o przekroczenie emancypacji
(dwie niedozwolone) jednego ministra (który co do jego odbycia
~~przedmiotu~~ pozostawia tak emancypacji (z którą spółczuje z trzema
i dwoma rad najwyższych opatrzonych. Przez tego ostatnie wielki
obawy wszystkich tamtejszej z tak wielkim skutkiem (nie mniej
entschiedener i folgenreicher, ile w kwestii tej innej umiarkowanej
między nie istniał zgromadzenia Rady jednokolwiek
przeciwne tendencje. Przeciwnie jakiej Rad wyraźnie wypowiedział

Zamiar ustanowienia autonomii na pola Królestwa Polskiego w celu
do realizowania ustaw zasadniczych państwa, mógłby spotkać
wielkiej gotowości i bezwarunkowego poparcia (des bereitwilligsten
Entgegenkommens) ze strony Rządu Cesarskiego. Dowód ten widzę w tej okoliczności, że oparte na
przykładzie innych prowincyi ~~państwa~~ prywatne z
prywatnej inicyatywy [illegible] pisma
ustawy oświecenia z jednej z jakiej strony wiadomości o zamiarze
zamknięcia Rządu ustawicznie Kabedr polskich w tutejszym uniwersytecie filozo-
zofii oraz ( ) zgromadzenia tego chwilowo, że sprawę omówienia
w całej jej obszernej całości jeszcze nie uważa przed jej kompletnym
przedstawieniem, zatem zaraz ~~[illegible]~~ na ten punkt należytości dopo-
wiedzenia tego postępku wyraża jej (częściowo [illegible]
[illegible] zdaniem podzielony ~~[illegible]~~ to zdanie, jakiego Rząd wyraził (zdanie
zamiaru obecnego zaprowadzenia brzemienia Rządu ustaw zasadniczych
państwa oraz zjednania i ostatecznego kraju ze względów politycznych
leży to bardzo w interesie Rządu. Wyrażam tu [illegible] i zamiary
pozycji ~~[illegible]~~ ostatecznie. Stanowisko to bronię jak w r.
1862 bardzo ~~[illegible]~~ gorąco przeciwko za tamtej ~~[illegible]~~ ustawy w tej
z tamtej i w ten punkt zniosłe Rząd do zamiarów wystawienia

centralizacyjnego i do przyznania szerszej (dalszej) autonomii. Idee
ta obecnie podejmowana [przez] jak z jednej strony [przez] Centrum z drugiej
przez [illegible] stronnictwo opozycyjne a z drugiej strony przez Czechów.
Jak Kołowiek w Galicji taki rząd [illegible] ustawa ta przyjęta przez
[illegible] i [illegible] i pewne ułatwienia dla Ruskich w Galicji, nie
ulegają jej [illegible] popularności, to jednak [illegible] za tem
stronnictwo mogłoby wiele zyskać na wpływie i znaczeniu wśród ludności,
jakiej jądzie w takim dążeniu widziano możność uzyskania i zabezpieczenia
autonomii Krajowej. Marjan Wiesław (w imieniu Rady [illegible]) [illegible]
ale takie stanowisko ich Polskiego Centrum nie [illegible] (wiele
[illegible]).

W Koła mamy jeszcze wiadomości, że urzędy w Wiedniu
[illegible] o przyjęciu [illegible] [illegible] nie
[illegible] w Galicji [illegible], że [illegible] głosy Koła
całkowicie [illegible] jednak [illegible] z [illegible] ze strony
wybitnych [illegible] Rady [illegible] [illegible] [illegible], które
w ogóle [illegible] [illegible] uspokajającem (tendencyjnem)
przemówieniu Ks. Kanclerz [illegible].

Stąd [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] na [illegible]

ocenę Rady pewne (ustawy) (liberalne) [illegible] Powiecka
i wyraźniowe, które w innych prowincjach wzmocniły stanowisko Rządu
i zjednały na jego opinię, w Polsce (wywarły nie wywarły) tego
skutku ze względu na ścisłe katolickie poglądy ogromnej ludności.
[illegible] (prowadzenie świeckim
odbiorem przysięgi) wywołałoby niezadowolenie

[illegible]

Piotrków, 2/14 1868 r. 168/J do Sekcji:

Powiatowi Komisarze to do mnie obowiązek służbowy, abym ze
względu na ogólną świadomość ważności tych spraw w pomocnym
mi okręgu administracyjnym oraz [illegible] ważnych sprawach polskich
i zasługujących na uwagę zwracał w mojej kompetencji, przeto uważam [illegible]
[illegible] sprawy, które powinne w całości (całej Rosyi) zająć uwagę Rządu. Mam
na myśli zniechęcenie i niezadowolenie, które coraz wyraźniej
na jaw wychodzi w [illegible] sferach, o czym przekonałem
[illegible] wiejskich Kozaków Kraju. Słyszę z ich ust, że
nie wspomniano, przy [illegible] Koronacji Kraju, że [illegible] najaz
Dworkowski [illegible] przez Koronację Kozaków dane zgromadzenie nie [illegible]

czynnikiem a nawet ~~[illegible]~~ wprost zostały wyłączone (celowo) i zlikwidowane.

Wiadomo, że zjednoczenie i odzyskanie Galicji (Kalwinizm) zawisnęło ze względu nieistniejącego autonomicznego narodowego rządu Kraju. Życzenia wyprowadzone zostały wśród wielkich stronnictw otwarcie i bezwzględnie przez prasę publiczną, przez prasę i przez Reprezentację Kraju. Patent ten, między nie powiedział w Galicji (jak i w innych niemieckich prowincjach) szczególną sympatyję. ~~[illegible]~~ Wiadomość tego ~~[illegible]~~ (przekonań) szczególnie stoi Rady państwa, sposób wybierania jego członków z objęcia Krajowego i jego kompetencyj.

Gdy w początku r. 1867 wskutek ugody z Węgrami zaszły zmiany w formie rządu centralnego, zamówiło się na zaprowadzenie nowego systemu rządowego na podstawie dualizmu a co do sposobu wybierania członków Rady państwa ograniczyło się do postanowienia (konstytucyjnego) patentu lutowego wystąpiła w Sejmie Krajowym obawa na jaw z powodu obawy, że w Kraju szczególnie odzyja reprezentacja żywiołu nie z niemieckiego a właściwie zapanuje centralizacja i antykrajowy (antinarodowy) narodowo-historyczne prawa poszczególnych Krajów Koronnych. Słusznie obawiano się tego, że wobec większego wpływu centralnej Rady państwa

z innych niemieckich prowincji niepodobna bowiem może uchylenia delegacji niemieckich prowincji podniać ~~[illegible]~~ przy ustawodawstwie zwłaszcza Konstytucji Cesarskiej krajów z nadzwyczajnemi prawami.

Otwarcie stronnictwo gorszące uczyniło takie zmuszenie, że jakiś czas (we Francji) (nawet) życia krajowego wstrzymało bieg obradowania Rządu państwa. Potrzeba tej (Konwencji Antycypacji) odwłoczenia zgromadzenia z strony rządu, aby osłabić działania tego stronnictwa gorszącego i przykrego zapobiegania przeciwnego stronnictwa, które dlatego pragnęło obradowania Rządu państwa, że jako najbliższe i najważniejsze zadanie jej obrad uważało ustawodawstwo w Konstytucji Cesarskiej wkrótce zawarcia ugody z Węgrami i użytkowania pewnych podstaw dla upragnionego przez wszystkie umiarkowane stronnictwa zabezpieczenia dworu dynastii i państwowego stanowiska Monarchii. Co do wyższego tego zapobiegania nad głosy przeciw obradowaniu Rządu państwa przyznano tej okoliczności to zadanie, że dwie większe państwa i Austryja Konstytucja Cesarska bowiem może sposób zabezpieczenia ~~[illegible]~~ krajom ~~[illegible]~~ konstytucyjnym dla jednostkowego traktowania poszczególnych części ustawodawstwo (konstytucja) życiowego i prawnego (zadaniem) rozwoju z uwzględnieniem praw narodowo-historycznych.

Na zarost tej [illegible] wracam obserwacje, że w tym względzie z
rządem sobie gotowości do zaprowadzenia pełnych wykładów o zjednoczeniu
prawa i administracji krajowego uniwersytetu, co też i właściwie ich miejsce.
Koncesyjny ten przyjął radośnie, gdyż uważano go za oznakę, że
Rząd odtąd nie będzie już stawiał więcej przeszkód swobodnemu
rozwojowi, wzrostowi i pielęgnowaniu języka krajowego.

Od tego czasu w tem przynajmniej [illegible] ustąpiło [illegible] obostrzenie
Rady państwa [illegible] stanowisko krajowe, bez którego przyjęcia
ich [illegible] obostrzenie to do skutku przyszło. Jednakże
posłowie Rady państwa popierali Rząd bez zastrzeżeń i w postępowaniu
swem krajowem widzi on na uwadze tylko ten wzgląd, aby życzenia
kraju co do autonomicznego i narodowego rozwoju tego popierane i aby
w Radzie państwowej nie przeszkadzano temu programowi w rozwoju
dokonanemu. Sam Rząd niezdolny tego obecnie jednak postawić, jakie
ujęcie nie wzbudzi poparcia w konflikcie z zamiarami i zabiegami
swoich wyborców i z opinią publiczną kraju. Natomiast uważam
tego stanu tylko (za czyste nie dochodzę rozwiązania), że galicyjski posłowie
Rady państwa tylko wtedy czynnie zaprzestaną, gdy w nas widzą silnego
kraju, jego życzenia i oczekiwania. Wynika z pierwszych rozwiązań dotąd

była; jak wiadomo, debata adresowa wokół której głosno w prasie kongresowej omawiana sprawa wystąpienia galicyjskiej delegacji z Rady państwa
także a jej ronie wiązała zerwała post (baronem) Gautsch (za nim Bethelly). Wyjazd
prezydenta delegacji do sesji Rady i obecności, który jak wiadomo
chwilowo wprowadzone porozumieniami ze strony centralnego (Kramarzy) Rządu
pewnieniami i przyrzeczeniami. Przyrzeczono jej mianowicie wydanie ustawy
nowienie ustawy Sejmu galicyjskiego o zmianie §3 ordynacji krajowej,
względnie o powołaniu kurii powszechnej, co według rezultatu z
30 marca br. l. 1287 nie nastąpiło dotąd nie z powodów merytorycznych
lecz jedynie dla formalnej przeszkody. Na dowód, że Rząd nie odstępuje
stanowiska i uprzywilejowanej ojczyźnie kraju co do narodowo-autonomicznego rozwoju,
nastąpiło wkrótce potem uwzględnienie prośby galicyjskiego Sejmu
i nieprzychylne na ustanowienie krajowej Rady szkolnej dla Galicji i odłączenie
Bukowiny w drodze regulacyjnej uwarunkowanej w ścisłem porozumieniu z tutejszym
czynnikiem działania, aby możliwem było wszechstronne zbadanie i uwzględnienie
potrzeb kraju co do (oświaty ludowej). Konieczność ta uwidoczniła się w kraju z tym
większą (przyjęto wszędzie z wielkiem zadowoleniem. Przekazanie
dominiów kapitalnego i naukowego kierunku oświaty ludowej; środki uwarunkowane
za czynnością, że oświatowa — pierwszy i główny warunek uprzywilejowanego

materyalnego i moralnego rozwoju Kraju — zabezpieczenie rozbudowie bez przemocy do specyalnych stosunków i konkretnych potrzeb Kraju.

Zadaniem głównej delegacji Rady państwa w Delegacji ogólnej odpowiada zastrzeżeniom jak jakimi ją wybór został dokonany i życzeniom Kraju. Idzie tutaj o zapewnienie ~~wolności~~ liberalnego ustroju i o uznanie potrzeb Monarchii, zawsze delegacja ukraińska ma zdać po stronie Rady do uregulowania z drugiej strony przez wspólne plany i ścieśnienie narodowo-autonomicznych więzów. Zadania te ~~są~~ ciężkie ~~nie~~ ~~zadnej~~ wrodzi: obydwie delegacje nie zdołały jeszcze tego ujarzmić należycie, uregulowanie prawne i wpływ Rady państwa, przyszły ustrój i autonomię do Ukrainy, które pod wszystkim względem uważane być jako nowe ścieśnienie autonomii Krajowej.

W Kraju powstała teraz przeciw zabraniu tej delegacji w Radzie państwa [illegible] — chcą objąć kompetencje tej władzy [illegible] — czy [illegible] — [illegible] — [illegible] —

Telegramm Fürth 20/8 868

Der Inhalt der bisher nur aus den Zeitungen bekannt gewordenen Antwort der Adresse-Deputation kann uns mit Befremden nicht erfüllen. Wir haben von Ew. Kön. Majestät eingelangt und es kann in Übereinstimmung mit den Ministerien auf das Bestimmteste versichert werden, daß wir in der Adresse keine Forderung an die Regierung stellten, sondern [illegible]

Fürth d. 20 August 1868 (184)

Na adresa na [illegible] [illegible] [illegible]

Antwort adressiert: "Fürth" [illegible] Antwort [illegible] "übrigens ebenso".

[illegible]

Telegramm aus Hamburg Telegramm Aufgabe 4/9 240

.... Ich glaube in der Ansicht der Deputation meinerseits Recht zu haben, anders gehen zu können. Übrigens muß die Antwort der Adresse in der Resolution erklärte ich mir zu bemerken, daß wir [illegible] wiederholtenden Vorgängen die Ehre hatten Seiner Majestät Ihre Stellung welche denselben der Grundgesetze vom 25/11 68 bei der Neugestaltung der Monarchie zugewiesen haben und nicht befriedigt fühlt, daneben spricht hier eine Wünsche eines

nationalen Autonomie nicht berücksichtigt und gegenüber der durch
Gründung geschaffenen legislativen und administrativen Organisation der
Entwicklung seiner historisch-nationalen Individualität beschränkt. Es haben
auch bekanntlich die galizischen Reichsrathsmitglieder gegen jene Bestim-
mungen der Grundgesetze nicht nur allein als Verletzungen der ständischen
Autonomie Einsprache erhoben. Es ist kaum nöthig anzudeuten, daß
die öffentliche Meinung im Lande mit der gleichen Haltung der
Reichsrathsabgeordneten sich vollkommen identificirt und jeden derselben zu einem festen Anhalten
zur Fortsetzung in der Reservatrechte drängte, nachdem sie
auf diesem Wege vielleicht zur Beruhigung der Gemüther
des Landes gelangen könnte. In dieser Stimmung des Landes war es mit aller Bestimmtheit voraus-
zusehen, (es ist ja eine) Zwecklosigkeit, wenn [illegible] 12/9 886 bis 1868
; 21 September 1868 [illegible] Niemals hätte irgend ein absolut
loyales Gefühl [illegible] 2/10 868

Es handelte sich darum den thatsächlichen Kundgebungen
des Landtages, die einmal nicht hintanzuhalten waren, einen
legalen Form zu geben, [illegible] ein
Antrag in die [illegible] der LO. dass

Ich habe die Gelegenheit meiner letzten Anwesenheit in Wien dazu
gefunden die Informationen die ich vorhin durch [illegible] zu [illegible]
Das Richtige über die Klage [illegible] in Anklage zu bringen
auf Grund §§ 90, einer Revolution [illegible] einiger
Bestimmungen der Strafg. nicht wird vorgehäuft werden können.
... Objekt der [illegible] bildet sich mit Rücksicht auf Art.
§§ 90. Kein [illegible] Einwand geltend machen.

Nun [illegible] Gewalt, Strafgesetz Strafg. [illegible] [illegible] gegen die Absicht [illegible] [illegible] [illegible]

Sąd rejonowy (Księgi gruntowe – Relacja do

M. spraw. Z. (Tarnopol) z $\frac{26}{8}$ 1868 r. $\frac{4786}{pr.}$)

... Rozpoczęcie sprawy księgi gruntowej, ustawa hipoteczna (Grundbuchordnung), jak wiadomo Jch. Panu Radzcy Sprawiedliwości ~~[illegible]~~ szczegółowo z Kompendyum Sejmu Krajowego ~~[illegible]~~ i zatrzeba Radzcy pamiętno dlatego, że zawiera ona wiele postanowień gdzie indziej ustawodawstwo o księgach publicznych, które nie tylko (urządzenia) w ewidencyjnego urządzenia Księgi gruntowej. Pewna jest rzecz, że to z stronie do całej sprawy ustawa hipoteczna zawiera w sobie pewne cywilno-prawne postanowienia o księgach publicznych, mianowicie zasady, które obowiązują jej Kodeks cywilny stanowi o ciężarach księgi publicznej, o nabyciu posiadania, własności i prawa zastawu. Z drugiej strony również pewna jest rzecz, że stanowienie innych zasad o tych kontraktach prawa cywilnego nie jak zdaje się ustawy hipotecznej. Księgi gruntowe nie są ~~[illegible]~~ nabycia prawa (prawnego) jako rzeczy (obrotowej) (wirklich ein Real-als wirklicher ein Verkehrsinstitut), który stanowi (Einrichtung) się zwrot do ochrony publicznej prawa cywilnego z uwzględnieniem specjalnych stosunków krajowych, który wymaga przeto, aby ~~[illegible]~~ odpowiadały tym stosunkom. Głosi przedmiotu urządzającej zasadnie ewidencji i zapisywania otwartych tytułów prawnych. W zdaniu z nich jakie-

bez wyjątku natury, czy sprawy księgi gruntowej wszystkie należą jeszcze do Sądu pokoju lub Sądu Księgi, nie może chodzić o stworzenie nowych zasad cywilno-prawnych, które należą do kodeksu cywilnego a nie do ustawy wprowadzającej. Jeśli zresztą za stanowiskiem Komisyi ustawodawczej uważać, że sprawy księgi gruntowej należą do kompetencji Sądu pokoju lub Sądu Księgi, to ustawa z 28 grudnia 1867 mogłaby zdaniem tego Sądu wyjść bez żadnej wątpliwości. Według wyraźnego brzmienia §111 ust. 6. należy ustawodawstwo cywilne z wyłączeniem ustawodawstwa o zaprowadzeniu urządzenia Ksiąg publicznych do kompetencji Sądu państwa. Z ustawodawstwa cywilnego zatem należy do kompetencji Sądu Księgi ustawodawstwo o zaprowadzeniu urządzenia Ksiąg publicznych. Według wyraźnego brzmienia tej normy prawnej i według objaśnienia danych w odnośnych sprawach Sądu państwa jasno jedynie z zasadniczego Reskryptu (ust. 966 Ustaw. państw.) a nie zakwestionowanego przez żadnego Rząd, żadne [illegible] co do nabycia zasady, jak posiadania, własności i prawa zastawu na dobrach nieruchomych należy te ustanowienia ustawodawstwu państwowemu. Urządzenia Ksiąg gruntowych należą niewątpliwie do przepisów Sądu Księgi. Takie traktowanie rzeczy nie sprzeciwia się duchowi nowego stanu, nadrzędnej nowej ustawie, lecz jest nawet odpowiednie w mocy zasady, aby ustawa ustępująca w skutku swym ustąpiła ustawie nowej. Podanie bowiem kodeksu cywilnego i jego zasadnicze postanowienia co do kwestii prawno-prawnych zostających w związku z księgami gruntowymi mają wpływ jedynie na obowiązujące, to na przyszłość ujęte stosunki

nianiu dla Galicyi Bukowiny, Tyrolu i Vorarlbergu, Salzburga, Styrii Illirii czeskich krajów o Księgach gruntowych. Jeżeli postanowienia ustawy z dnia 7. grudnia 1867 (Dziennik praw Nr. 142) i ustawy z dnia 5. lutego 1869 (Dziennik praw Nr. 19) mają być przeniesione do ustawy o urządzeniu Ksiąg gruntowych zastrzeżone ustawą zasadniczą, to trudność znaczna, bo żadna rzecz nie stoi na przeszkodzie do zastrzeżenia dzisiaj krajowego ustawodawstwa o urządzeniu Ksiąg gruntowych. Trzeba chyba mieć pewne postanowienia o wielkiem powierzeniu, zawartej formie (Constitution) Zasadnie przekazania Ksiąg gruntowych itp.

Wobec tego nie mogę dzisiaj przekonania, że wyjaśnienie Ministerstwa zgadza się z powołanemi postanowieniami ustawy zasadniczej z 21 grudnia 1867 i zawiera dla ziemi Kompetencyi dzisiejszego, kiedy z dzisiejszej i w kraju wydanej mamy wcześnie tak nieobszernie, że ta ustawa w przeciwieństwie wyraźnie brzmienia ustawy zasadniczej i dawnego ujęcia mocy obowiązującej stanowiska kraju a bliższa dotychczas (przy której rozwiązanie należałoby wtenczas uwzględnić szczególne stanowisko kraju i potrzeby kraju. - - - - - - - - - - - - - - - (w tym brak kilku wyrazów niedbałego pisania) Jeżeli Rada ustawodawcza w myśl ustawy z 21. grudnia, to wydałby to wprowadzenie w Reprezentacyi krajowej i w kraju najpierwsze wrażenie a ustawodawstwo to byłoby uważane za nową dowodzi Rada Ministra nadaje ustawom zasadniczym znaczenie (Bedeutung) niektórym ale w ich brzmieniu w ich brzmieniu, aby nie można jasno ujęcia ustawy zasadniczej [illegible] ujęcia i ustanowienia. (Nie to wyraźniejszy szczegół - przyjęcie ujęcia ustawy = ustawodawczej - ustawodawczej. - Dobrze ostrzega Rada przed tymi drogi - Wydanie Księgi na wsie do nikt nie przyjmie wcześnie w dobrem słowie ustawy. -)

Rozmowa między Tr. a Tb. Nowakowskim

(Posiedzenie)

(Rada Ogólna w swoim wczoraj Komunikacyjnym zgodziła się na
sanacyjne Rz — Rozgłosy Makowskiego — krytyczne wobec!)

Rada szkolna Rezygnacja Matejkiego (za Rossingera) 30/5 869

Przyjmując d. 17 1867 wybór mój na członka rady szkolnej krajowej powiedziałem
z całym tego przekonaniem, że wprowadzenie w życie nowej magistratury
miało na celu zreorganizowanie i dowiedzenie w pełni wykonania publiczne tak pod
względem wpływu jednostek i warunków dowodu jego niezawisłości jakkolwiek już
i wtedy zajęty byłem pracami i czynnościami z zawodu, które zajęcie moje pozwalało
rozumieć wielako, iż pojmowanie sprawy rozbijanej było przyjęte dla dobra kraju
i dla którego powinno być dla każdego z nich, dla mnie obowiązkiem pierwszego
rzędu. I najzupełniej przekonany, że wszelka walka cząstkowa zanikła, oddany tego
Towarzystwu organu i bezpośredniemu działaniu, więcej zwarcia, zawiązania
w jednostkę zamiast tego kroju pozostawia tej pracy przyjęcie ostrożne
z uszanowaniem udział w składzie Rady szkolnej krajowej, jakkolwiek na propozycję
Wydziału krajowego i na mocy najwyższego postanowienia najłaskawszej zaszczytnej
zostałem. Wkrótce po rozpoczęciu urzędowania okazało się jednakże, które powstałym
okolicznościom, że sprawa nie dość dostatecznie i właściwie przez to kwestia powstała
wątpliwości istniejącej. Akt organizacyjny Rady szkolnej krajowej, niemający
sprawy cząstkowej, w najdalszym względzie niepotrzebnej [illegible] Rady tejże magistratu
stałej, nadawszy jej wielkie zbiegu nadto trudności i coraz pogorszenie
się między nią z uchyleniem tej instytucji okoliczności samoistnej, rodzącej się

[illegible] ści, jakoch kraj od Rady stanowej wyjść ze będzie nowych wydawców. Jżyne wdzięczne było tylko jasne wiadomości, że dotychczas ciała te wstrzymywane na niedobitki te zechcą zwrócić uwagę i bezwłocznie (w jak w nich wiadomości wchyla. Dopiero mogła trwać wdzięczność, że to nastąpi, dopóki nie [illegible] zmiana [illegible] tej wdzięczności, uskarżam sobie za obowiązek nie odchodzić ze stanowiska, na które mnie powołano i oczekuję cierpliwie dnia na tę zmianę wiadomości. Jżyne jest wiadomość pewności, że w bliskiej perspektywie to nie nastąpi i jżyne oczywiste jest nam, że jakiejkolwiek Rada wiadomości pewnej przyszłej czasu nie będzie mogła mieć innego zdania, jak tylko zachowanie administracyjnych sprawy bieżącej na podstawie stanu rzeczy, który jest dzisiaj i jaki jest dotąd, tymczasowych zaś ustępstwa wobec nadzwyczajnych [illegible] wiadomości w chwili obecnej wydania [illegible] III obcowych, niechętnie dotychczas [illegible] ale nawet pozwalają jawnie i wprost [illegible] dawnych charakterze nie może przystąpić do postanowienia, że [illegible] do zgłoszonej oddania się tej sprawie moim nadzorczym [illegible] z natury rzeczy [illegible] [illegible] [illegible]

Königsberg (Schmiedegasse)

Kindig a. d. Pr. Schmiedemeister Joseph Anton Wiedigsky Landwirtschaftliche Maschinen u. Ackergeräthe 2 11/12 85 C 6572 R Einfache Dreschmaschine für Handbetrieb Goldene Medaille Königsberg.

Der vorliegende Geschäftsbericht liefert wohl einen schönen Beleg für die Wünschbarkeit, weil nicht absolute Nothwendigkeit, der Begründung von Genossenschaften für Selbsthülfe gehalten wird.

Memel Hafen 26/10 85. / 536/p (Kistka Joseph Anton Wiedigsky)

Im Allgemeinen gehe ich vollständig mit Ihnen, wenn ich auf eine Frage antworten wollte, welche dahin ginge, wie die verantwortliche Centralregierung für Nachhaltigkeit zu machen sei, Mittel angeben müsste, die für meine Person mich in den Stand setzten, unter Mitwirkung des Reichstages die treffenden Compromisse [illegible] Ueberschwemmungen Einzelner entweder den Lande eine [illegible] Summe als Staatsmittel für den Schaden gewährt [illegible] der Landwirthschaft [illegible] eine [illegible] Behörde, die dann selbstständig das Land zu [illegible] hätte, einzusetzen wäre. —

Županija Obrdj:

Naredbe i Razredbe, Tamnici Ovrsje Sudbeje Glavarić
Plemenje: Slavonski ogranak: vrangelsko Zgrtanje
Reg. no. spisa 245/00 1868 Dec. 5. 111. Ogranak 27/1868

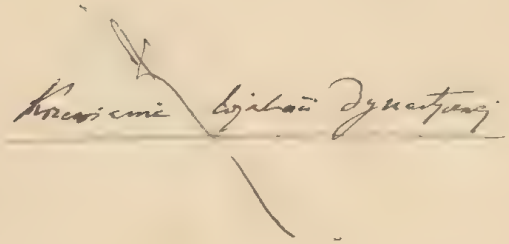

Inspizirt in Stenitschan 1857

Stenitschan 28/4 857 L. A.

Ich habe gestern einen Hochbefehl an Sie bekannt
Abschrieb zu lassen

In dem an Tag gelegten Benehmen scheint
der Wunsch Ihrer Heiligkeit für Ruhe und Frieden
und Ihren pflichtmäßigen Eifer für Ihr
Wohl wieder abgespiegelt. Möge dieses Schreiben
in Ihrem Kreise gelesen und die Ruhe Einzug halten.

Tempel

Im Tempel 28/5 857.

Der freudige Empfang, den die meine Herren mit jeder besuchen
hat mir es der Liebesgesinnung Volkes bestätigt, daß die
Ruhe Tempel der wir früher Jahr bei verschiedenen
Anlässen bekleidet haben Gefühle Dankbarkeit
für Ruhe und Frieden in der pflichtgemäßen
Eifer für Ihr Wohl unsere allergnädigste Kaiserin
Mutter in ungeschwächt bewahrt wird Ihr
Ihre Liebe schätzt in uns hoch bestätigt
Ihr K.K. Majestät Wandlung bestätigt zu können.

(Ich habe Abschrift gesandt)

Wohlgeborn Herrn Obersten
Ritter v. Mann Orden
Commandant des Regiments

Pismo przejrzałem z 5i 8/10 881-5437/pr.

do wyd: „Jako zaraz i orzeczenie tak i w przeciwnym tego postępowaniu mogę wydawać jedynem mojem zdaniu stanowczem krewieniu i uznaniu mem przyzwalanie Cyfrowania i odesłanie Ludwiki do Konwy a zapewnienie Konwy do Ludwiki jedynie wyłącznie Wiktora baczności na wzrost i postęp nauczki, na dobro i pomyślność rodzinnego mego kraju i na prawa jego."

kwitowanie odbioru pisma ces. z 9/10 868

Orden (Komend. Legion.) przyznał (Dziennik Rozk. 12/9 850

l. 89/R 41 wyj. 2 Za tym Okulicz

Cyprjan hr. Kamieniecki ck. pułkownik

Kazimierz hr. Skarbek ck. rotmistrz pułku ułanów Jego Cesarskiej Mości

Wit hr. Zelenski ck. porucznik

Kajetan hr. Lewicki ck. podporucznik.

Montag

Comité de sûreté générale

Paris, le 25 octobre 1853 (3 brumaire an 62 de la République)

Le Président du Comité de sûreté générale de la République française

Vu les renseignements [illegible] 5/11 1853 [illegible]

Considérant que les événements [illegible] ont donné lieu à un mouvement populaire [illegible] ;

Considérant que [illegible] ;

Considérant que [illegible] ;

Considérant que

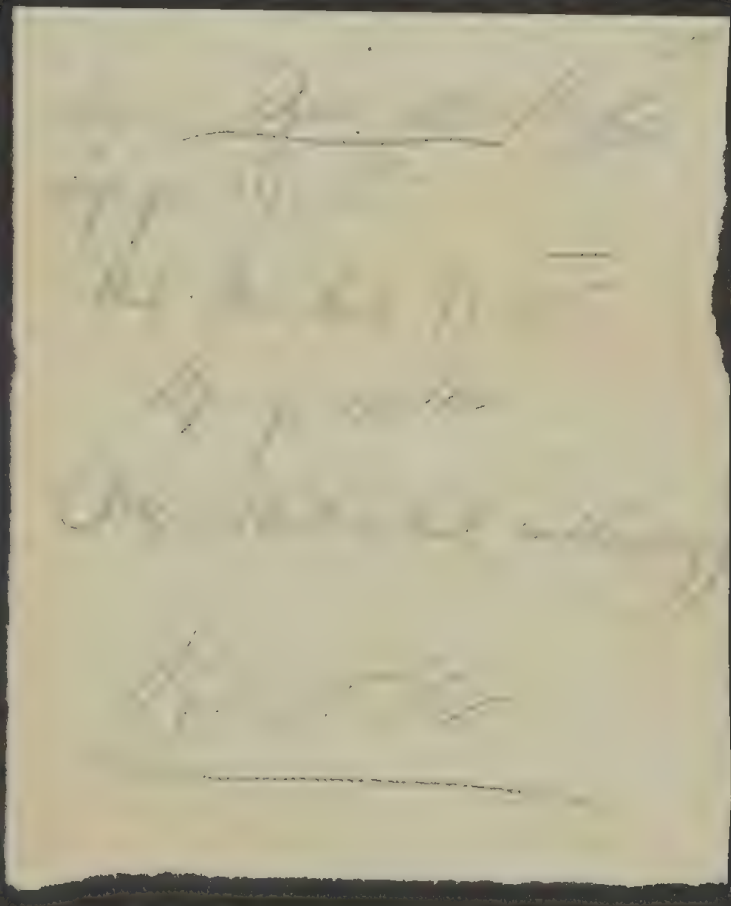

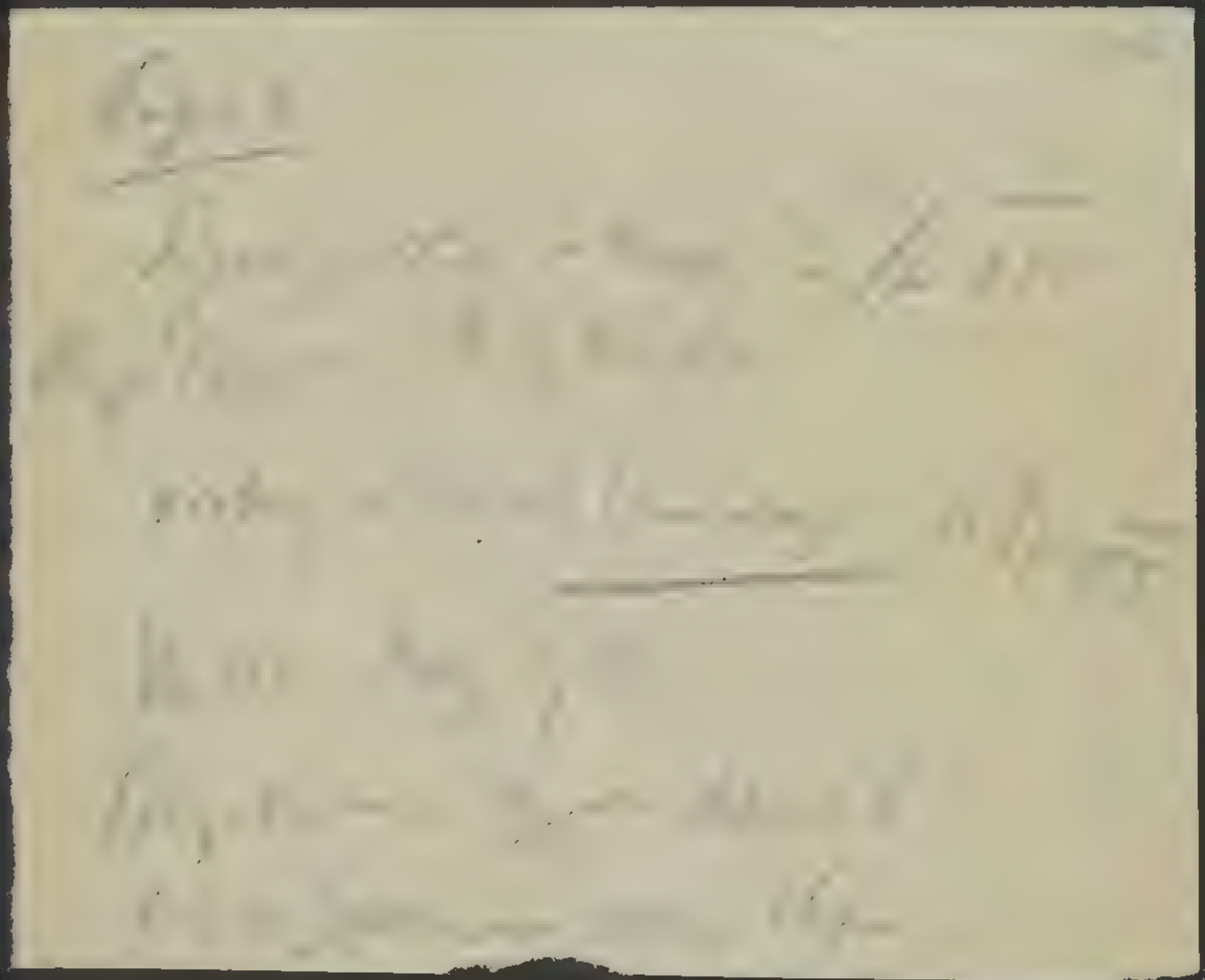

Zola

Kopf-Conich

Die eingelegten Briefe des Herrn Emile Zola Anwaltes
in Leipzig wegen alleiniger Verfügung über Nachlaßsachen
von Seite der Witwe Alexandrine Zola einlangend von Herrn
Oberstaatsanwalt Martin Schuller beehre ich mich ergebenst
Euer Exzellenz zu übersenden, damit dieselben Gnädigst
Kenntnis nehmen und den Rechtsanwalt Dr. Schuster der Person des
Beschwerdeführers ehestens eröffnen wollen.

Frankfurt am Main 1875

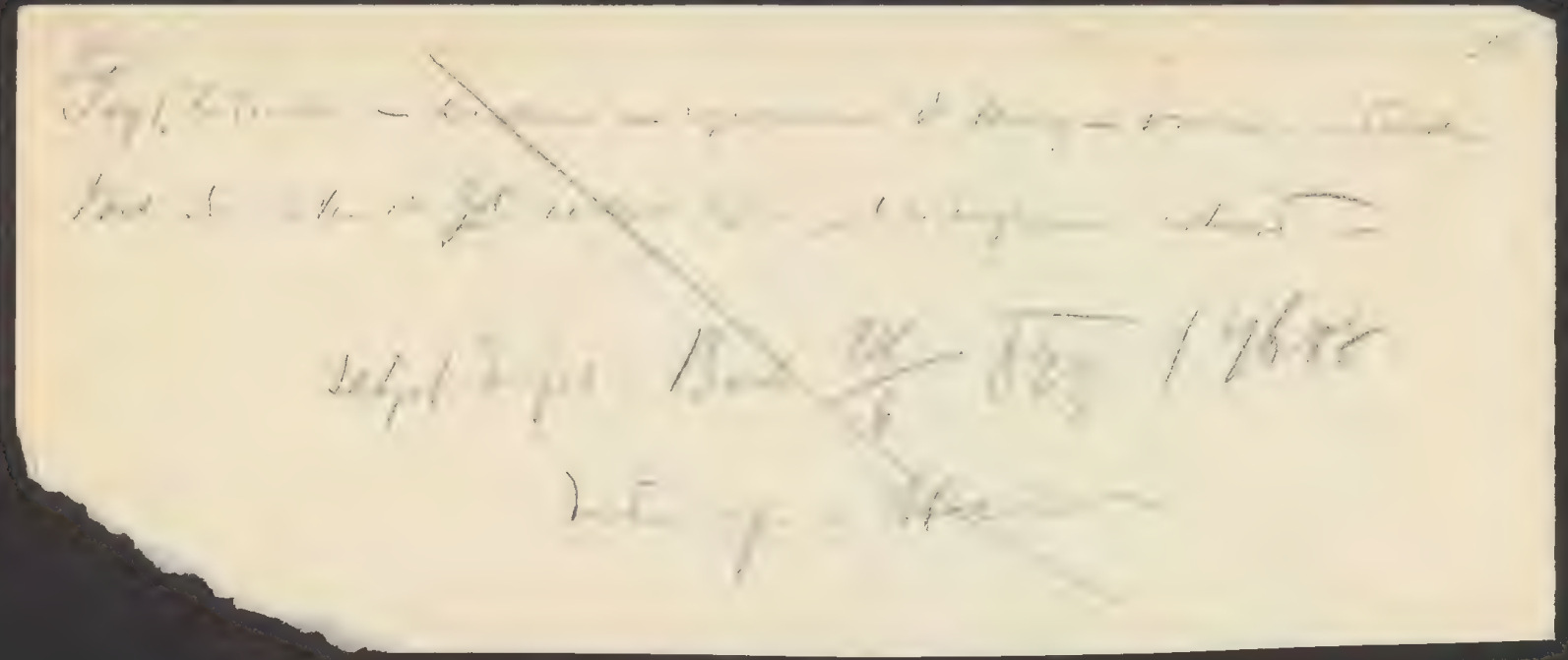

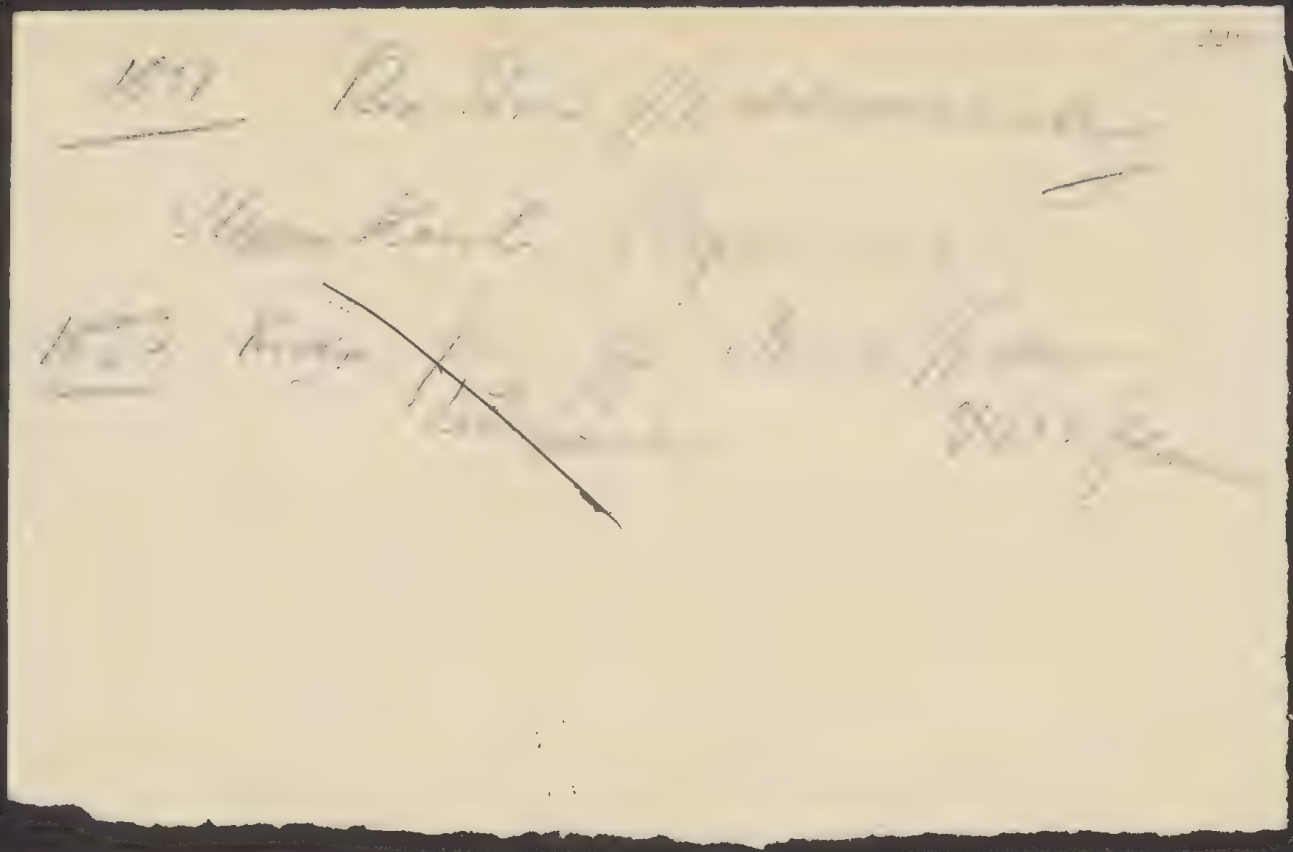

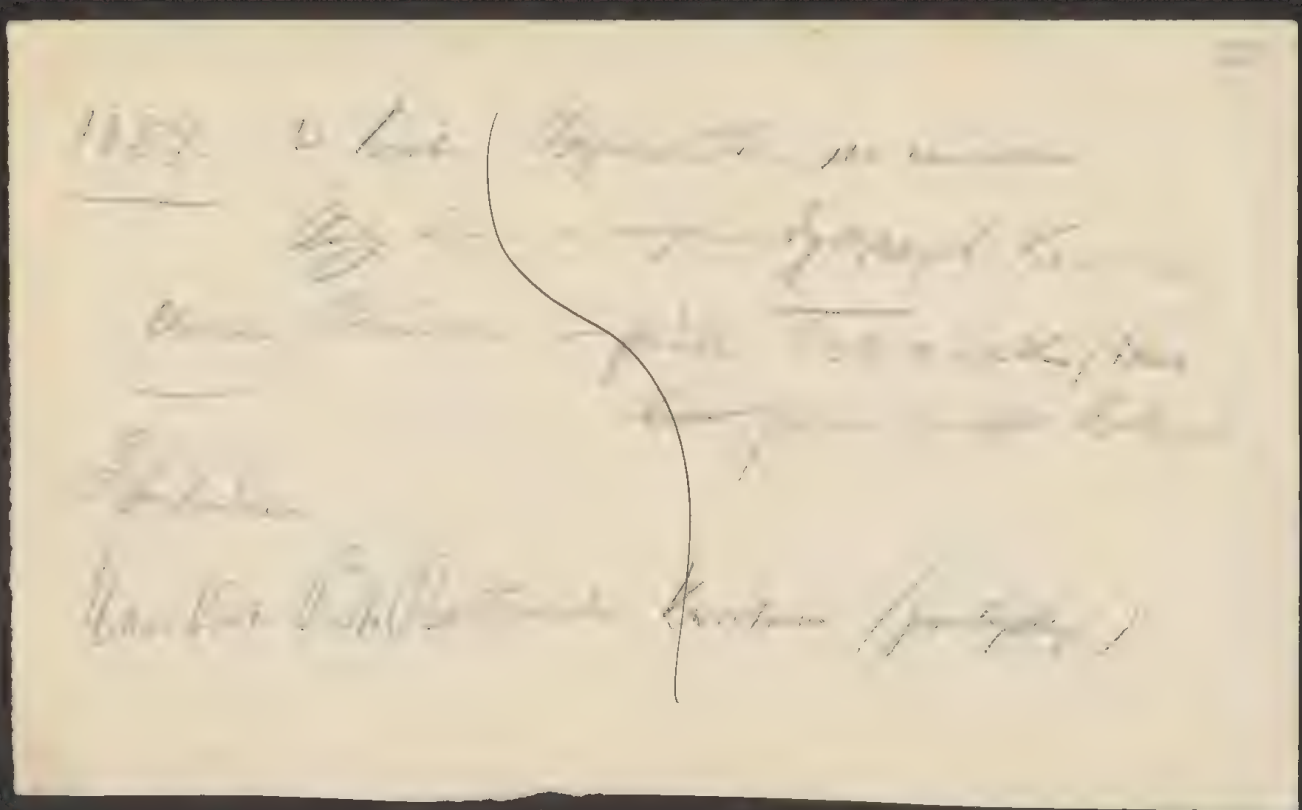

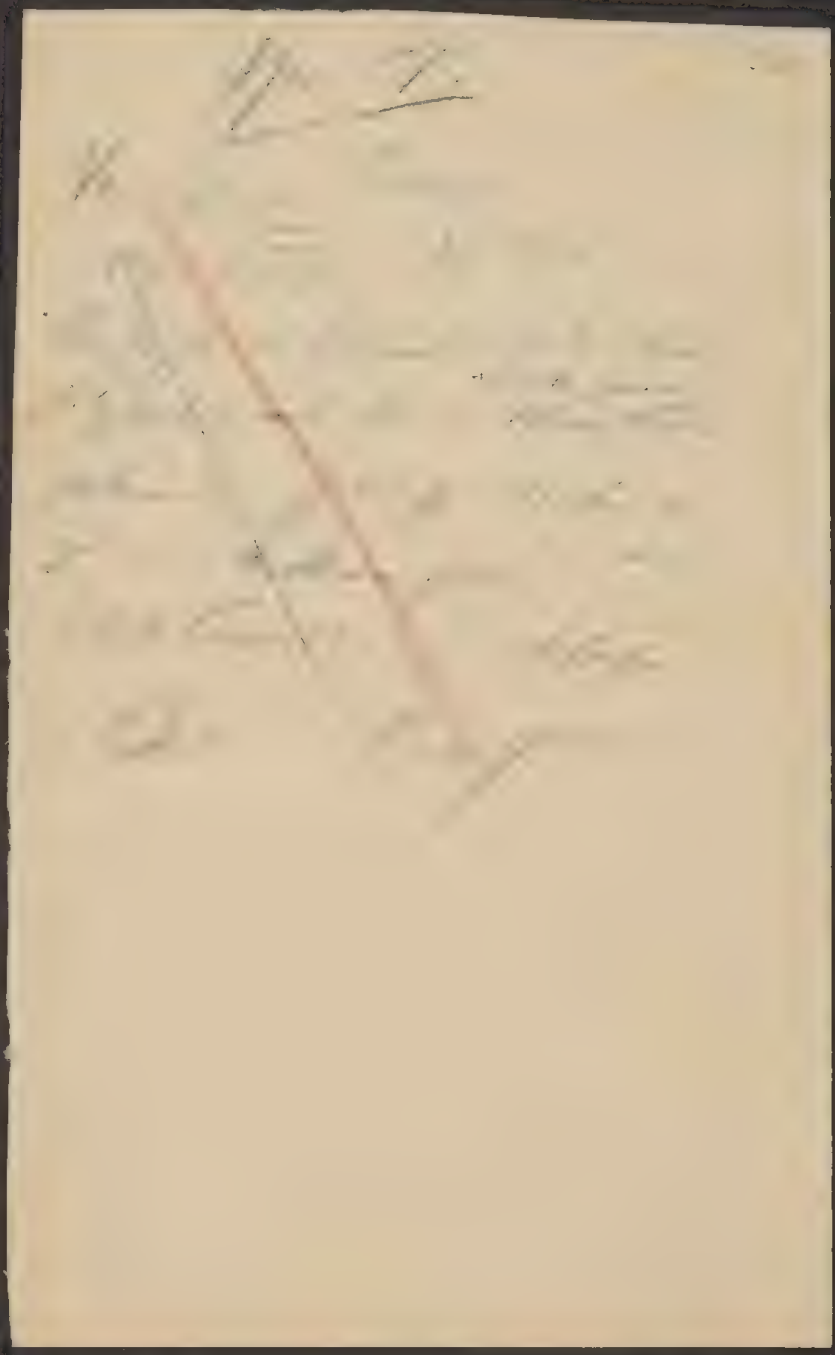

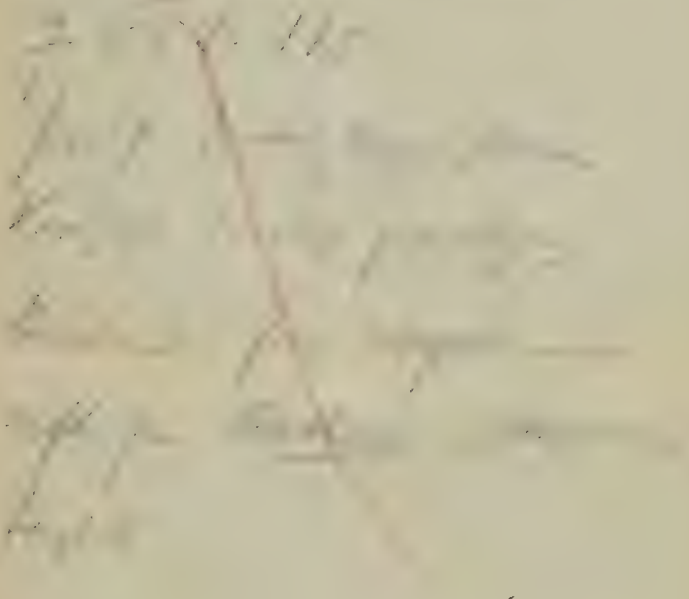

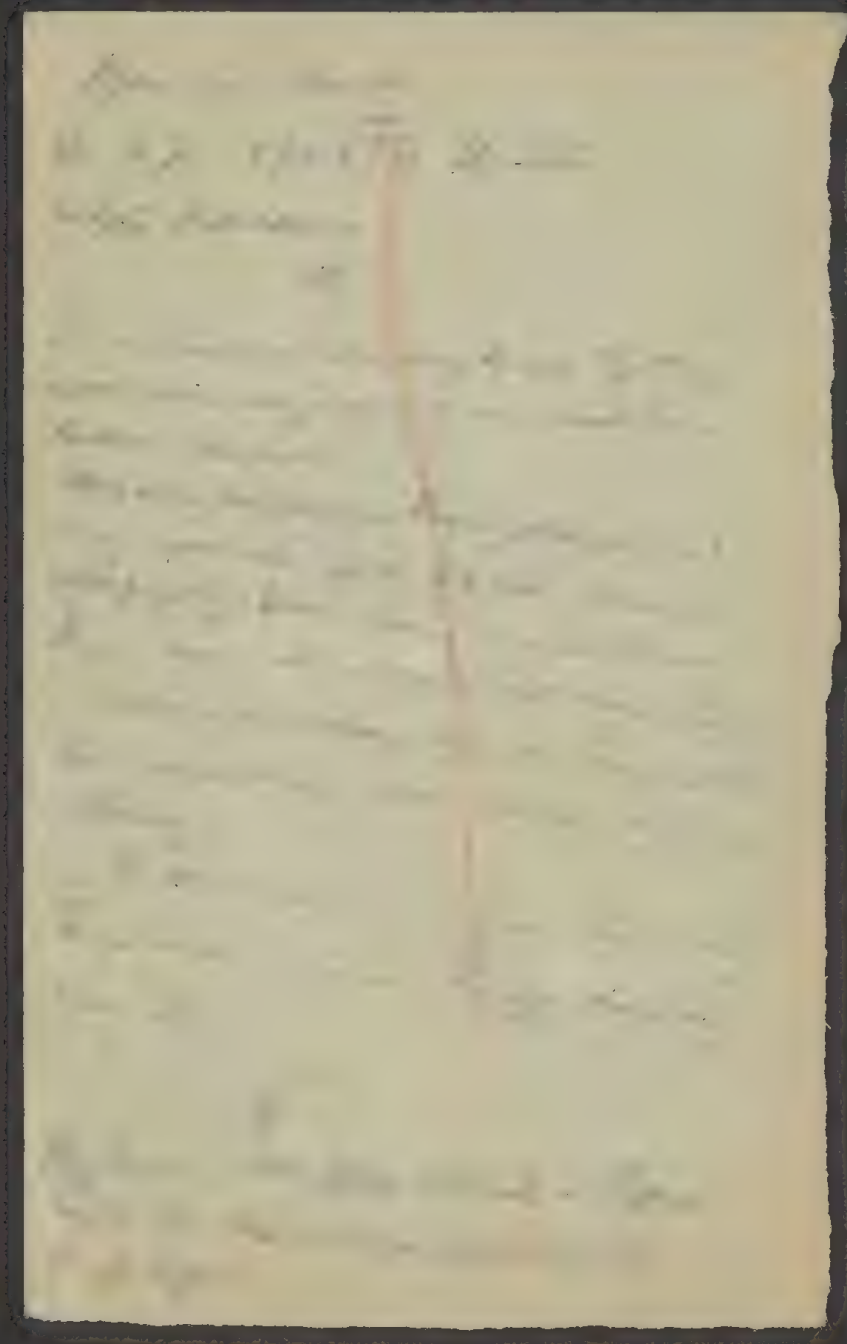

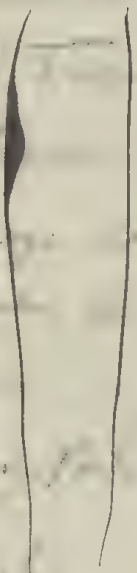

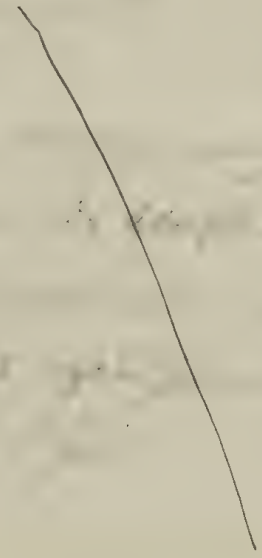

Sagrein (Krug)

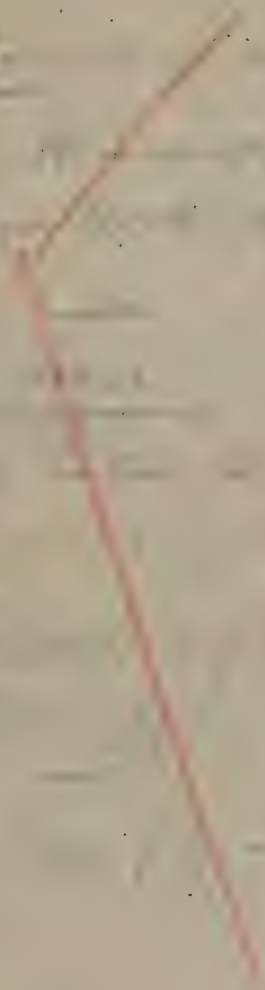

Hermann Egbert

Meine Dame: Gedicht in dem Revol. Alm. 1848 -66

Ich bitte meine Dame unter meiner eigenen & Ihrer theuren Karten, in der beiliegenden Manschette, gefälligst ihre Meinung, Ihrer geehrten Antwort ich schmeichle mir, Ihrer baldigen Antwort ich schmeichle mir, Ihrer baldigen Antwort ich schmeichle mir, Ihrer baldigen

Nr.

Dzieło p. t.

tomów *woluminów*

pożyczyłem z Zakładu narodowego im. Ossolińskich i zwrócę takowe w ciągu tygodni . . . . . przyjmując na siebie odpowiedzialność za wszelkie uszkodzenia, zakreślenia lub dopiski.

We Lwowie, dnia 189

Mieszkanie: Podpis:

Data	Nazwisko pożyczającego

Tytuł dzieła.

Nr.

B. N. Sygnatura:

Dzieło: (Autor)

(Tytuł) .....

.....

(Stan dzieła) .....

tom wol.

pożyczyłem z c. k. biblioteki uniwersyteckiej i zwrócę je w ciągu tygodni ..... przyjmując odpowiedzialność za wszelkie uszkodzenia.

We Lwowie dnia

Mieszkanie: Podpis:

Tytuł dzieła:

Sygnatura:

Data: Nazwisko pożyczającego:

najczęściej najpowszechniej spotkanie. — Pierwszy raz spotkałem się z nią w dniu [illegible] Francji a wtedy przyszła do [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

W wydaniu [illegible] Kazania mowy [illegible] [illegible] [illegible]

B. N. ..... Sygnatura: .

Dzieło: (Autor)

(Tytuł) ..... .

(Stan dzieła) .

tom wol.

pożyczyłem z c. k. biblioteki uniwersyteckiej i zwrócę je w ciągu tygodni ..... przyjmując odpowiedzialność za wszelkie uszkodzenia.

We Lwowie dnia

Mieszkanie: Podpis:

Tytuł dzieła:

Sygnatura:

Data: Nazwisko pożyczającego:

1876

Hr.

Stefanie z hr. Gondrecourt (Kongresm. wdeł. Kr. Tarnow 2/3 876 z pośród do Gorlic
o wyjście paszportu dla mężowy. Kongresy Kotarskiej, który (z 13 dzieci jego Stanisława
i 8 dzieci) otrzymuje oraz w Galicyi obywatelstwo Dziedzicznego) chcieli wyjechać do Włoch
i Austryi (w okolicy), gdzie bawił Ks. brat Kanclerz Hr. Kongresu.

Gub. wniosł 25/3 876 podanie do prezyd. gub. o kogo zwrócić, dla kogo nadto
Petersburg nie wiadomo, a wiadomo tylko, że Tarnowscy Hrabiowie wezwani
Pana wywiadczyć mogą dnia 13 czy 23 bo bowiem Hrabia nie będzie w stanie

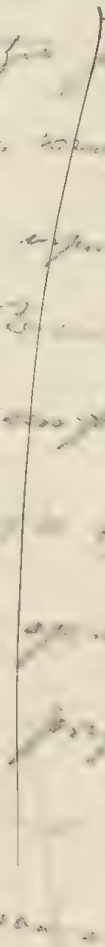

Wiedeń 2 października 1846 [2374/bis]

Wasza Ekscelencja położenie Galicyi w związku z [illegible] kwestyi włościańskiej przedstawia bez wątpienia przykre i poważne; charakter, jaki nadały sprawie tej zajścia w Tarnowskiem, a następnie w innych częściach kraju, nie pozwala na lekceważenie tych objawów. Ale z drugiej strony [illegible] jest [illegible] wyjście z tego położenia [illegible] przedwczesnem. Nie mogę się [illegible] Waszej Ekscelencji [illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

In Vollziehung [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

2 miejsc na miejsce prawnie. 3) Nieprawidłowe oddanie Sumienia Urzędu
i na podstawie uwagi tej. 4) Nieprawidłowe organizowanie tych przeszkód
publicznych i klasy pp. Ks. Arcybiskupa 5) Arcybiskupa and wielkiego Księcia
i zgromadzenia kapłanów przeciw na wszystkie 6) Sprawdzanie przez pisma
wielkiego duchowieństwa tej. 7) Zapewnienia nowego dekretu 8) Zapewnienie
zgromadzenia świętego 9) Odmowienie życia zgromadzenia. Wyższe Ameryki
10) Amerykańskiego sierdzenia:

To jednak przyjęcie Arcybiskupa wielkiego i to jest uwaga, że na
przyszłość pisma pisze w celu Ks. Biskupa zgody na zgromadzenie pomoc
i celu ale nie wiadomości nie wypowiadania duchowieństwa, to ciemny zgromadzenia
ale pewnie przyjęcie. Ciemny i Strony a tych nie wiedzą i nie
wiedzą o tej. Uznanie ostatnie Arcybiskupa tych i pewnie, które ty mamy
zgodę o niedzielnych pisma pp. i niemieckie.

Pewne i dalsze uwagi —

88 — 89

Pp. niektórzy artykuły (z Arcybiskupa) zawsze przyjęcie wszystkich
wszystkich przede wszystkim nie; Ksiądz Wasz (Ks. K.) nigdy wiadomości o
Włochach duchownych artykułów chrześcijańskich i niemieckich. W tym celu
przyjęcie tych ks. z biskupem Jakubowicza chrześcijańskim, który bardzo
wiernie i dokładnie w Rokitnie na wszystkie księgi z 22/3 Księgi wszystkich
do Wiednia i wszystkich księgi zawsze do przyjęcia Ks. Arcybiskupa
pewnych wiadomości księgarni. Ciemny wszystko przyjęcie i Księgarni
z Grazu, w którym przedmiotem przyjęcia do Wiednia Arcybiskupa Arcybiskupa
i Arcybiskupa; wtedy przyjęcie ze Pragi przyjęcia Carli Arcybiskupa
księgarni do przyjęcia. Pp. też wszystkich przyjęć wszystkie
wielkie przyjęcia przyjęcia do Wiednia z tych zawsze dla przyjęcia
dalszego księgarni a dalej przed do głosów tych księgarni wszystkich

otrzymany w dniu [illegible] d 9-11/8 1866 Życzenia
[illegible] nigdy [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

Do chutkyejka

1) [illegible]

2) [illegible]

Ewa Konstytucyjna austro-węgierskiej monarchii od r. 1848 do r. 1887

omówiona z uwzględnieniem walki autonomistów z centralistami.

przez Franciszka Xawerego d'Abancourt – Kraków 1887.

str. 24-26: Nad tym pozwem (sił. absolutyzmu) mogłaby snadnie przejść do porządku dziennego, gdyby nie to okoliczność, że walka centralistów z autonomistami parlamentarna, przerwana dla bezpieczeństwa w Ekonomicznie, przeniosła się na pole walki osobistej między dwoma zapaśnikami jak ministrem spraw wewnętrznych i namiestnikiem galicyjskim, z których pierwszy podjął całym zakresie reakcyjnością pod przewodnictwem Windischgraetza i Jellačića centralizm biurokracji, drugi wspierany względami na dwór a nadewszystko zaufaniem i łaską Monarchy. Można przewidzieć, że w walce tych namiestnik galicyjski Agenor hr. Gołuchowski przedstawicielem systemu autonomicznego, zaś minister spraw wewnętrznych Fr. Alexander Bach inkarnowanej reakcji na czele biurokratycznego centralizmu a że przynamniej większości krajowej reprezentowana była, droga do kompromisu, więc też walka ta nie mogła się inaczej skończyć, jak tylko zwycięstwa jednego z tych dwóch dygnitarzy i zakończyła się upadkiem dyktatora Bacha. Powyższa przewidywania nie sprawdziły się wcale, gdy Gołuchowski już w owym czasie pojmował autonomię krajową tak szeroko w tem znaczeniu, jak ją pojmuje autonomia teraźniejsza, ale to pewne, że on na to powoływał się przy swym wstępie do rządu, przeciwko
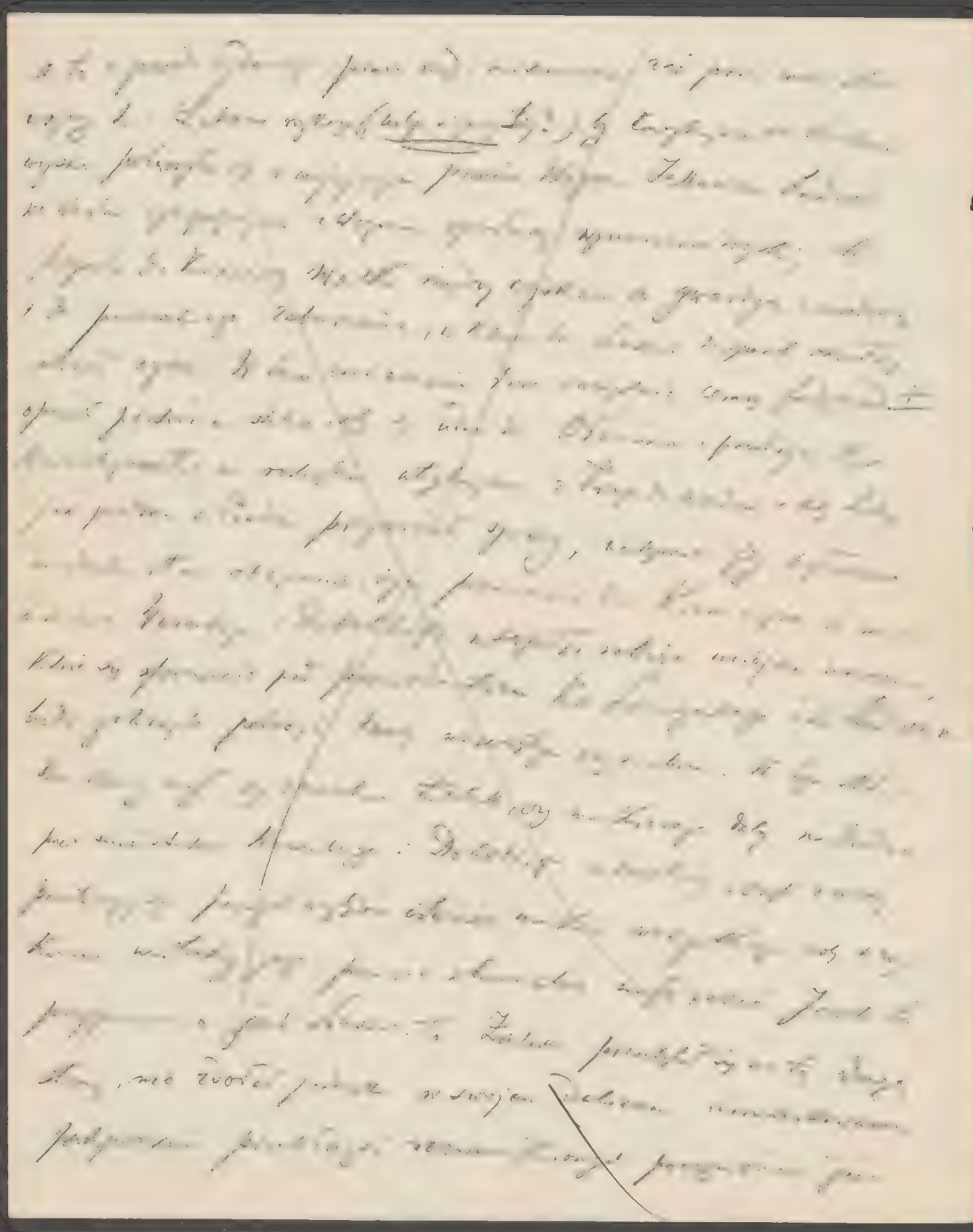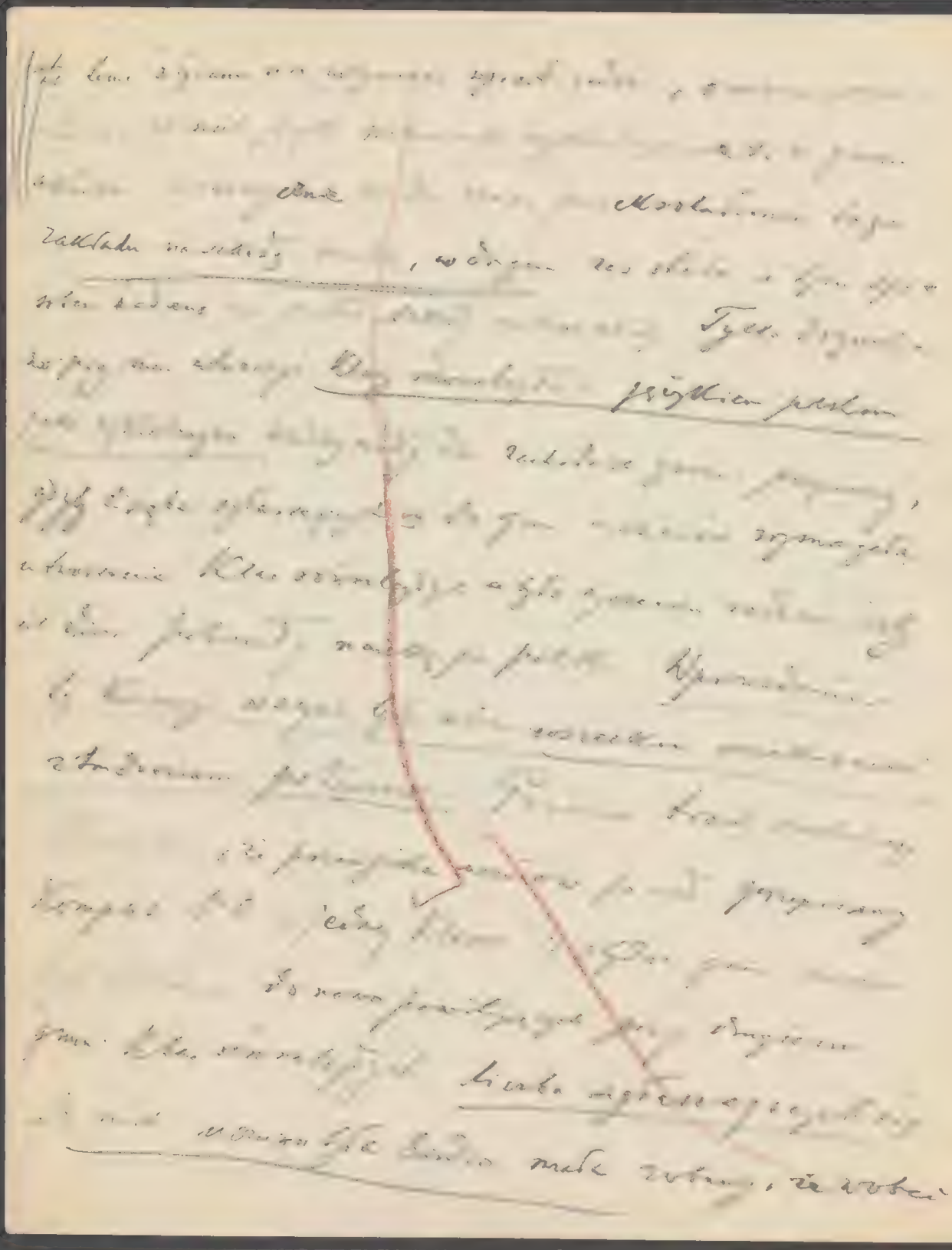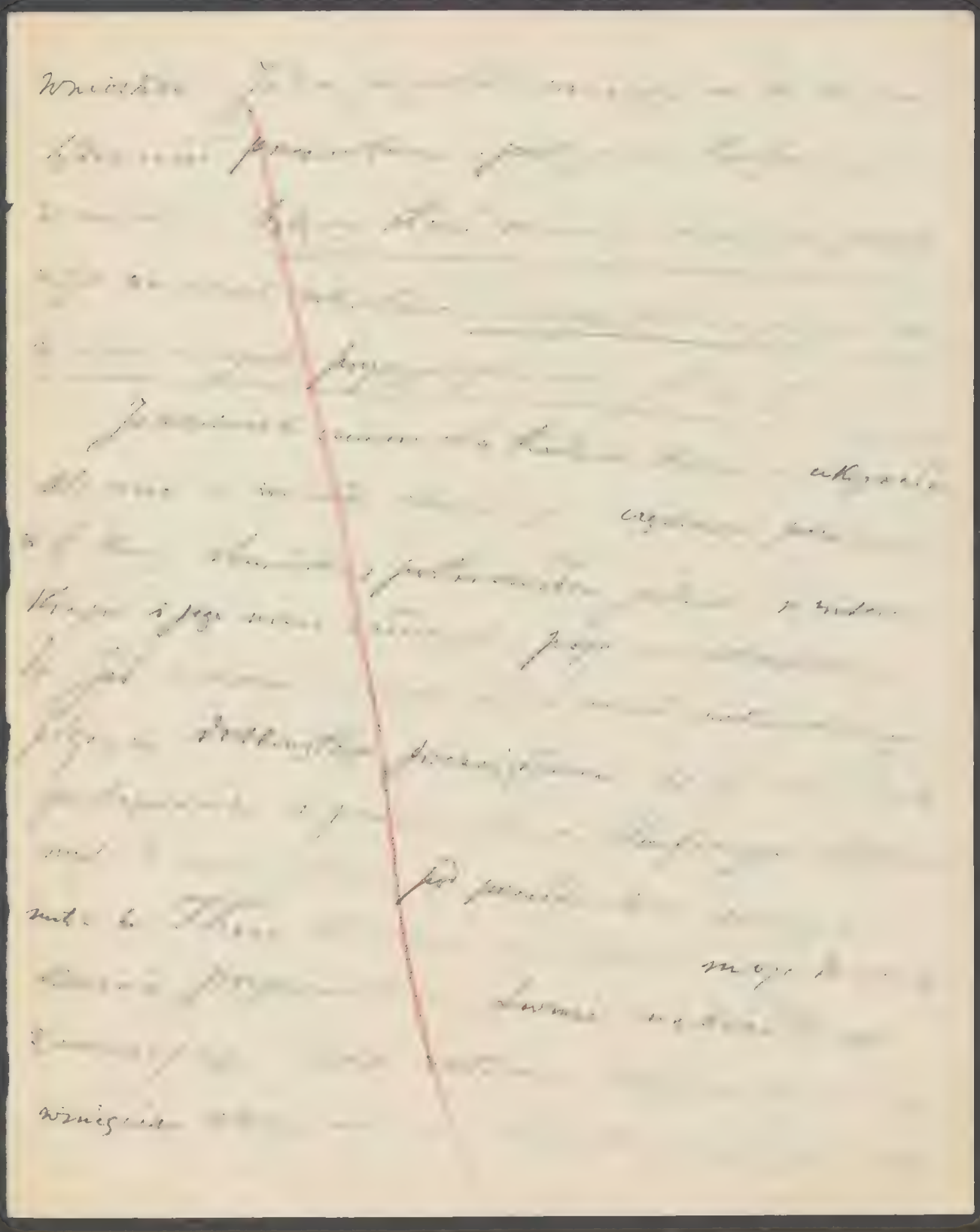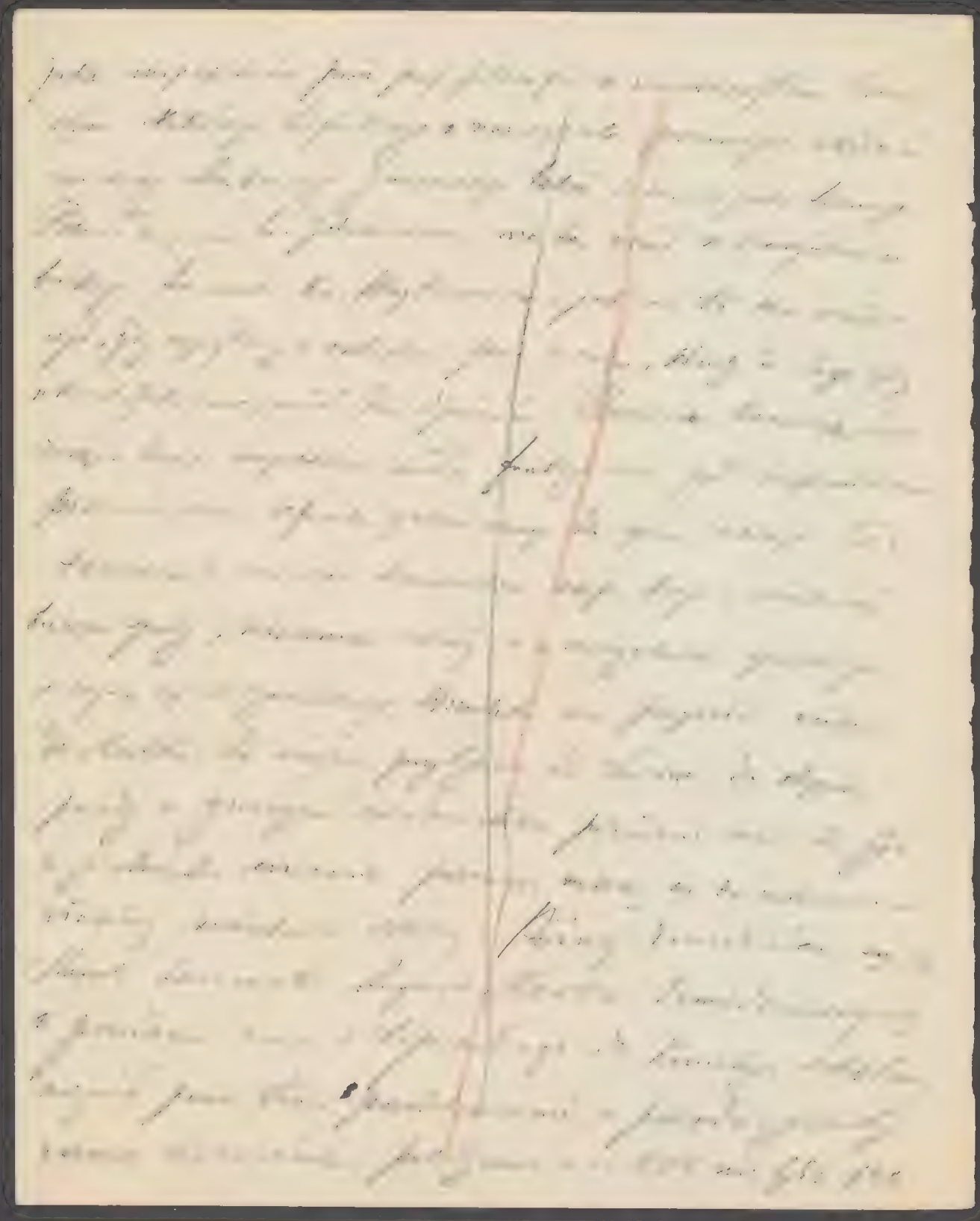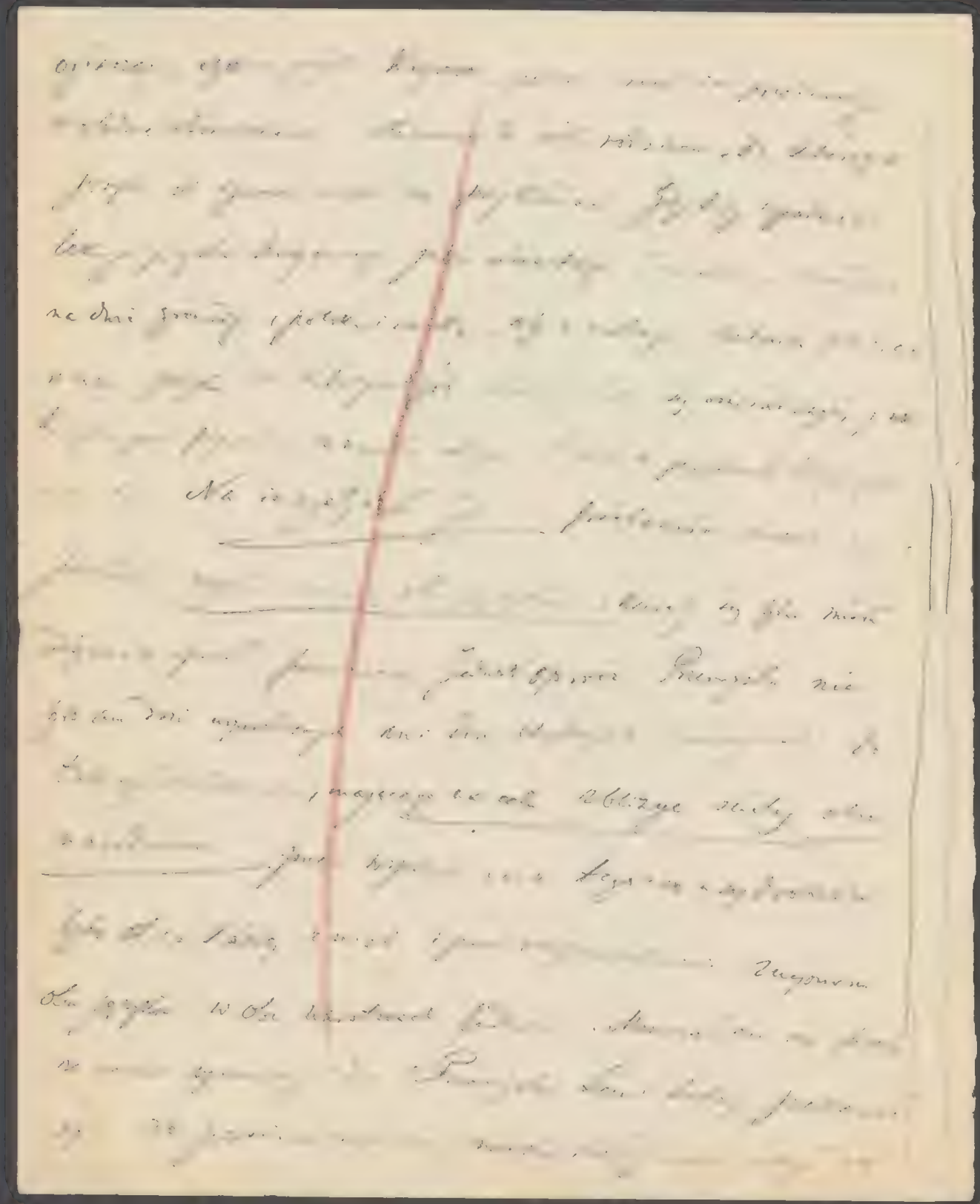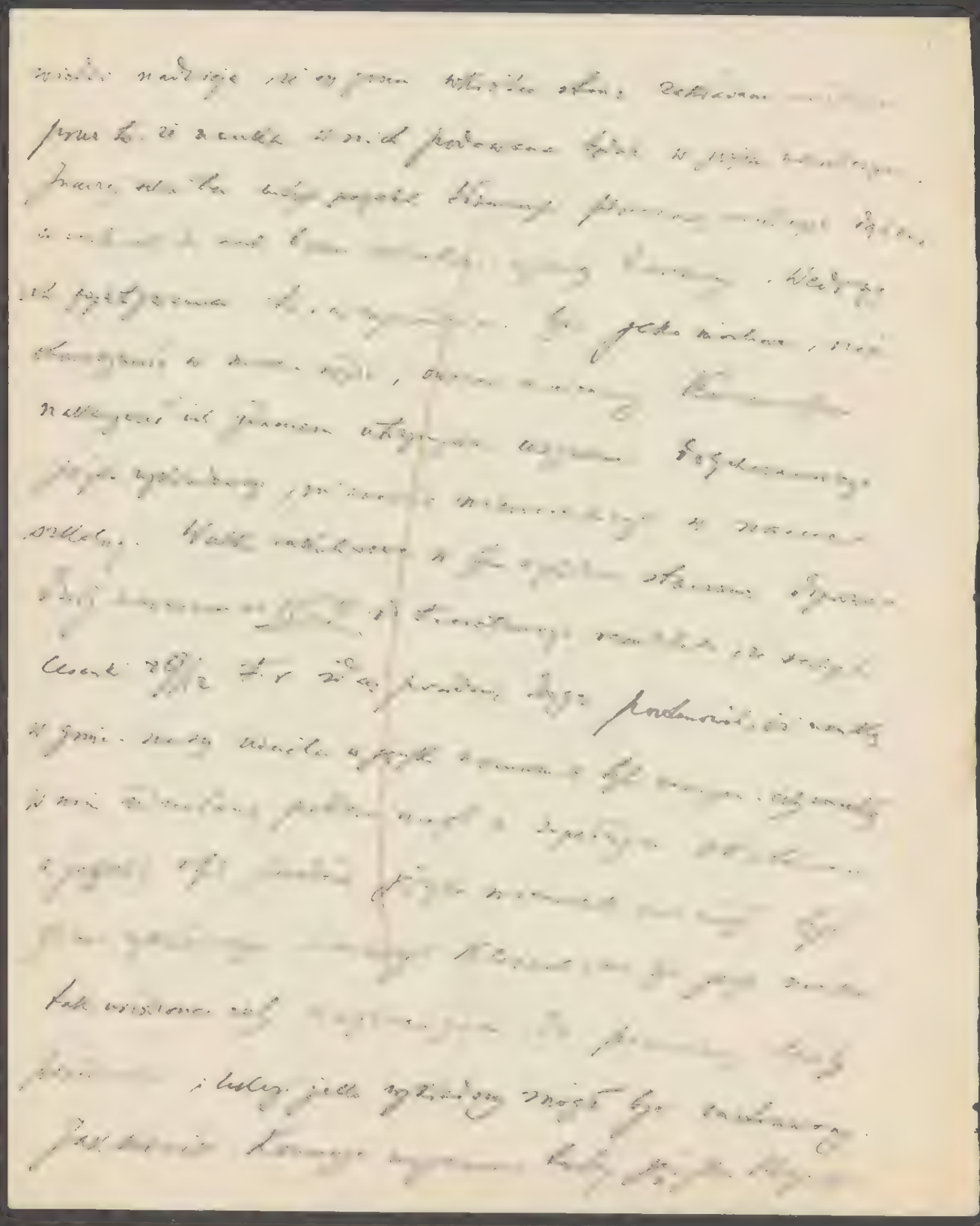
stawiane przez Boska i oriema autorytet polityczny, o który starał się
wyrosłaci kraj z pod centralizmu bachowskiego i hegemonii niemieckiej.
Sensymon było dla kraju, iż Jabłkowski przez całe dziesięciolecie mógł
się utrzymać na swej posadzie. Było to czas wielkiej doniosłości dla kraju
naszego, bo było to pierwsze samodzielne kroki Jabłkowskiego w dziedzinie
terapeutycznej autonomii, które później, jako następca Boska i na
niektóre, wielce uczuwalne konsekwencje swoich czynów na tej arbitralnej
posadzie, starał się w miarę przyjętych obowiązków rozwinąć, będąc z
całą mocą wyrzeczeniem bądź przy pomocy rozległych form patryotyzmu. Z tych
więc powodów uchylając się nieco dalej przy tej pozycji, ażeby potrzebnie
potrącić o niejakie nasze zasady okoliczności, wyjaśniające ówczesne
sytuacje, chociaż zresztą niejakie pominąć musimy przez wzgląd na osoby
żyjące i na świeże wspomnienia. Rady namiestnicze Jabłkowskiego było nie z
przemocą pasmem najprzykrzejszych zajść z Berlinem, skutek zapoznania
jego osoby w kraju było pierwsze przyjęcie zasadzie drastyczny
Niemiec, to jest bezdzietność mocarstwa, na zapewnienie w kraju jedynem
centrum było niezapisanych kart dziejów i wiadomości odrębnej ziemi.